

Simeoni: «Jendeak nahastu egiten ditu krisi mundiala eta Maastricht» / 7

Vargas: «CESIDek ez du inolako loturarik entzuketarekin» / 14

Ieltsinek ez du nahi Eki Europako estatuak NATO sartzerik / 16

EUSKALDUNON

Egunkaria

Ostirala, 1993ko abenduak 10 / IV. urtea / 934. zenbakia / Salneurria: 100 pta. / 5,5 libera

ANTZERKIA

Agerre Teatroaren estreinaldia gaur

Peñafloridako kondearen 'El borracho burlado' antzezlanaren estreinatuko du gaur Maite Agirrek zuzentzen duen Agerre Teatroak Donostian. / 23

Indarkeria giroa larriagotu egin da Algerian azken egunotan

Azken 48 orduetan 29 lagun hil dira gutxienez Algerian. Poliziaren eta talde islamisten arteko borroketan 11 islamista eta bi polizia hil ziren atzo eta herenegun. Gairotzeko biktimak talde islamista armatuen erasoetan hil ziren. Hilabete honetan, gainera, lau atzeritar ere hil dituzte Algeriako islamistek. / 18

Errenta politikaz «konpromezuak» hartu nahi ditu Jaurlaritzak

1997an langabezia % 24,1era helduko dela aurrikusten duen plana onartu zuen atzo Jaurlaritzak. Epe Ertainerako Plan Ekonomikoan zehazten duenez, Jaurlaritzak ezinbestekotzat du errenta politikari eta enpleguaren banaketari buruz EAEko gizarte nahiz ekonomi eragileekin «konpromezuak» hartzea. / 12

Laguntza banatzen hasi da Spliten Nairobitarra espedizioa

Nairobitarra autobusean Tolosatik (Gipuzkoa) abiatutako espedizioa laguntza humanitaria banatzen hasiak dira Spliten (Kroazia), joan den asteartean bertara heldu ondoren. Bidaia helburu nagusiak bete eta gero, Nairobitarren datarren igandean helduko dio Euskal Herrirako bide luzeari. / 9

Belgikako epaia ezin da Europako Batasunean eman Gonzalezek dioenez

Bellochen ustez «benetako arazoa» asilo politikorako eskaeraren aztertzea da

Felipe Gonzalez Espainiako Gobernuak lehendakariak atzo adierazi zuenez, Raquel Garcia eta Luis Moreno aske utzi dituen Bruselako Auzitegiaren epaia ezin da Europako Batasunaren barruan eman, herrien arteko lana oztopatzen duelako. ETAko laguntzaile izatea leporatzen dieten bi gazteak aske uztearen aldeko epaia gogor kritikatu zuten atzo, besteak beste, Espainiako Justizia ministroak eta Entzutegi Nazionalako lehendakariak nahiz fiskalak.

Auzitegiaren sententziaren aurrean Espainiak «gogor erreakzionatu» beharko duela esan zuen Juan Alberto Belloch Justizia ministroak, baina garrantzi handiagoa eman zion asilo politikorako eskaera aztertzeari. Bellochen iritziz, «benetako arazoa» Garcia eta Morenoren asilo eskaera onartzean datza, bere esanetan EBren esparruan gertatzen den lehen aldia baita.

Clemente Auger Entzutegi Nazionalako lehendakariak eta Eduardo Fungairiño fiskalak ere gogor kritikatu zituzten Auzitegiaren epaia eta asilo eskaeraren tramitatzea. Augerren esanetan, «Europako Batasuneko herritar baten kasuan ezin da ezta tramitera onartu ere egin». / 5

Elkarlana sendotzeko borondatea

Madrilgo eta Gasteizko Barne sailek «orain arteko» elkarlanari eutsi eta «ahal izanez gero sendotu» egingo dutela adierazi zuen Antoni Asuncion Espainiako Barne ministroak atzo Gasteizen, Jose Antonio Ardanza lehendakaria, Juan Maria Atutxa Barne sailburua eta Rafael Vera Seguritasunerako Estatu idazkariarekin egindako bileraren ostean. Goizean, EAEko hiru gobernadore zibilekin eta Goardia Zibileko eta Poliziako arduradun nagusiekin bildu zen Asuncion Donostian. / 4

Akordioaren epea betetzeko itxaropena agertu dute Arafatek eta Peresek Granadan

Gaza-Jeriko akordioa, hitzartu bezala, datorren astelehenean indarrean jartzeko itxaropena agertu zuten Iasser Arafat PAEko lehendakariak eta Simon Peres Israelgo Atzerri ministroak, atzo Granadan (Andaluzia) egin zuten bileran. Lekuko izandako Javier Solana Espainiako Atzerri mi-

nistroak adierazi zuenez, asteleheneko epea betetzeari beharrezko iritzizioten biek. Denadela, Yitzhak Rabin Israelgo lehen ministroak Arafati epea atzeratzeko eskaria egin diola jakin zen atzo. PAEk, bestalde, Israelgo tropen erretiratzeari astelehen honetan ekitea exigitzen zuen

agiria plazaratu zuen atzo bertan.

Bitartean, tentsioa eta indarkeria giroa nagusi zen Lurralde Okupatuetan, Intifadaren seigarren urteurrenean. Kolono juduek palestinar bat hil zuten tiroz Zisjordanian, eta palestinar bik labankadaz zauritu zuten emakume israeldar bat Gazan. / 17

BESTERIK

P O L I T I K A

'Egin-en' aldeko manifestaziora deitu du Hitzegin plataformak / 6

K U L T U R A

Sigfrido Kochen argazkien erakusketa / 26

Alegia deus ez!

PIARRES XARRITTON

DURANGOKO

azokara egin dut nik ene itzulia. Nork bere opilari su egin ohi baitio gutarik bakoitzak, bospasei urte honetan igurikatzen dudana liburu berri baten han ikusteko asmua banuen. Baina, tirrit!, azokaren lehen eguna baitzen, ez omen zen oraino Durangoraino heldua. Geroztik ordea eskuratu ahal izan dut, delako liburua, bere azal politarekin Elkar argitaletxeak, Euskal Kultur Erakundearen partaidetzarekin, Lizarran inprimarazia. Ez nagoke bada obra xume horren ixorio adierazgarria aipatu gabe.

Iragan urtean Hazparne eta Azpeitiko herriek elkarrekin ospatu zuten Leon Leon (1896-1962) idazlearen lana da beraz, Elena Touyrou Phagaburuk paratua. 'Alegia deus ez!' eman zaio izena obrari: «egileak berak, haurrean ikasi erdarazko alegia bat edo beste euskaraz itzuli zuelarik, ahal bezainbatean hitzez hitz, eta erdarari jarraikiz» asmatu zuen izengaraitikoa erabiliz.

Izenburu beraren itzalean bildu diren 57 alegiei eratziki dizkiete beste 11 ipuin labur. Eta horrela, iragan urtean Hazparne-Azpeitia taldeak, Daniel Landartek paraturik, eskaini zigun antzerki sortarekin, badu uste hazpandar idazlearen idazki profano jarrienak eskumenean dauzkagun.

Ez da guti, baina zer oztipoak gaingitu behar izan argitalpen honek, bost-sei urte luzez, bai Bordelen bai Baionan, gure euskal kultura sustatzeko jarriak omen diren jaun-andereen alde! Ez dezaket ahantzi nola euskara tutik ez zekien batek erabaki zuen Bordeletik euskarazko alegia horiek ez zutela batere interesik nehoentzat ez zutela argitaratzea merezi.

Hau ere erran behar dut oraino: 'Alegia deus ez!' izeneko alegia horiek guztiak gure erdarazko eusko bibliografia nagusian ikertzen badituzue, denak jarriak direla, ez beren egiazko autore Leon Leon-en kontu, haren adiskide Piarres Lafitte zenaren gain baizik. Horra nola, gure euskal literatura apurraren historia uzten diegun euskararik ez dakitenei egiten.

Trolelean

NEREA AZURMENDI

MASEN kultura kontzeptuari izen-deiturak eman zizkionak ez zuen, seguruenik, Euskal Herria zenik ere jakingo. Ezagutu ezker, ez luke arazo handirik izango kontzeptuari esangura zabal, luze, material eta frogagarriena emateko. Beste batzuekin konparatuz, gurea merkatu txiki eta estua dela dio; eta euskaldun guztiak erreserba batean bilduta Mexiko hiriko kale bakar batean sartuko ginatela kontutan izanik, hala beharko...

Gure kultura kontsumo ohiturek, ordea, zeharo nabarmenarazten dute, data seinalatu eta une jakinetan, kopuru urri hori. Kulturjale aseezinak izango bagina bezala abiatzen gara urtean behin Durangora liburu, diska ala urtean behin ikusten ditugun ezagun horien bila. Baita kotxearekin zer egin jakin gabe herriko auzorik aldentzenak ere korritu ondoren buelta erdi eman eta —ez liburu, ez diska, ez adiskide...—, etxera esku-hutsik iristea ere, baina urteroko erromeriari uko egin gabe.

Hilaren 19an Anoetan elkartzeko planak ere eginak ditugu lau urtez behin bertsozale amorratu eta aditu bilakatzen garenok. Soziologo afizionatuarena egin ohi dut urtero euskaldun tropelak hara eta hona liburu bila, bertso bila, kilometro bila eta urrats bila ikusten ditudanean, gainerako 350 egunetan ikutu gabe alboan uzten duguna ahokada batez barreneeratu nahirik. Gainerako egunak, noski, euskal kulturaren egoera tamalgarriaz mintzatzeko erabiltzen ditugu gehienok. Badirudi erromeriaren tradizioak eguneroko kulturazetasunak eta jakinminak baino sakonago errotu dituela sustaia tropelaren ibiltzea hain gustokoa dugun artean. Dena den, gauza hauek egun pare batean nekez konpontzen direnez, eutsi ohiturari eta igandean, tropelean, Anoetan...

DEIA

1893-1993

Larrazabal:
batasuna versus
batasunik eza

Gaur egun ere EAJ, orduan Sabin eta Luisek egin zuten bezala, nolabait 'triste eta pentsakor' ari da aurrera egiten ikusiz logika guztien arabera beti egon ziren tokian egon beharko luketenak, hots, bere planteamenduetan ezertan ere amore eman behar izan gabe gobernatu ahal izateko gehiengo izango duen alderdi nazionalista demokratikoa existitzeko beren lana eta entrega eskainiz egon beharko luketenak, hainbatek 'aitaren etxea' izendatu duenetik at daudela.

Baina, 'pentsakor' jarraitu behar badugu ere aurrera egin, ez diogulako inoiz ere pentsatzeari utzi behar, agian gure joera 'triste' hori aldatzen has gaitezke, zeren eta gero eta ge-

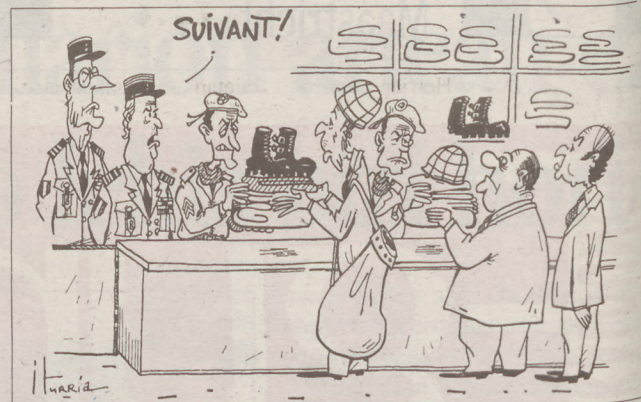
hiago baitira, noizbait argi eta garbi ikusi ez bazuten ere zein alderdik islatu behar zuen batez ere ikusmolde nazionalista demokratiko hori, geroago beste bide bat hartu eta eginkizun hori EAJri dagokiola onartzeko adorea izan dutenak eta, gainera, horren arabera jokatzeko dute. Horiei guztiei: Eskerrik Asko!

LUIS BANDRES UNANUE

EL MUNDO

Zubien azpian
pobre-pobreak
bakarrik bizi dira

Astakeria da. Izugarritzko astakeria da lan egunak erruz alferrik galtzea. Eta oraindik ere badago hurrengo greba orokorraren aurka egiteko lan ordu ugari galduko dela argudiatzera ausartzen denik! Greba egun batek galera handiak izatea esan nahi du, jakina, baina gre-

Hurrengoa!

ITURRIA / SUD OUEST

balari bakoitzak bere egiten di-tuen galerak dira. Zubien ondorioz izandako galerak enpresen kontura izaten dira. Edo diru publikoaren kontura, gogoan hartuz zein alai heltzen dioten zubiari Administrazioaren zerbitzu eta organismoek —Posta zerbitzuak, udaletako garbiketa zerbitzuak, eta abarrek—.

Onartezina da produktibitate arazo izugarriak dituen eta krisi ekonomikoaren unerik larrienan dagoen gurea bezalako

herri batean horrelako zubi-fanatismoak admititzea. Eta nekez justifika daiteke Estatu laiko batek, Espainiakoa halakoa baita, bere egitea izaera erlijiosoan duten hainbeste jai. Bestalde, zein jeinuri bururatu zitzaion hiru eguneko epean bi jai —6koa, Konstituzioa oroitzeko, eta 8koa, Andre Maria Sortzez Garbiaren omenez— biltzeko ideia?

EDITORIALA

UZENDARIARI

Gezurra nagusi

Oker ez banago, Euskal Telebistan izenburu hori duen programa bat aieratzen dute. Entzun dudanez, jolas modura eta arrakasta handiz.

Azaroaren 24ean gaueko hamarrak inguruan eginiko Gaur Egun programaren barnean, Aintzane Bolinaga aurkezleak elkarriketa izan zuen UPV/EHuko Informazio Zientzien Fakultateko Alfonso Untzeta dekanordearekin. Elkarriketan arratsaldean bertan Leioako kanpuseko gelategian izandako istiluez galdetu zion, zeintzuetan dekanotzako arduradunen eskariz zinpeko zaindari armatuek eta ertzainek fakultateko ikasleen aurkako erasoak burutu zuten.

Zur eta lur geratu nintzen. Ez dut uste, emaniko erantzunetan Alfonsok inolako egirik esan zuenik. Gezurra, oster, erruz. Zinpeko zaindarien eta ertzainek eginiko gehiegikeriak justifikatu nahian, istiluak irakasle despedituek sortu zituztela, antolaturiko autobusetan kanpotik etorritako 200-300 'ikasle' edo etorri zirela eta gisa

horretakoak irentsi behar izan genituen, Alfonsok esanik. Ni neu gertatutakoaren lekuko zuzena izan nintzelarik, guztiak gezur hutsak izan zirela jakinarazi nahi dut, publikoki.

'Gezurra nagusi' programa ikus-entzuten ez ote nengoen bururatu zitzaidan. Gero, biharamuneko egunkari batzu irakurrita, Alfonsorena gertaeren bertsio ofiziala zela irakurri nuen. Horrek argitu zuen nire zailantza.

J.R. ETXEBARRIA

Bilbo

Zuekin bat!

'Egin' egunkaria itto eta itxeko xedez, publizitate, diru eta informazio aldetik dagoen diskriminazioa zuzitzeko eta egunkari hori kriminalizatzeko asmatu den kanpainaren aurrean, zuekin bat egiten dugula adierazi nahi dizuegu arrazoiak medio:

— 'Egin' kaleratzea, gure artean espresio askatasuna badagoela bermatzeko mo-

dua delako,

— 'Egin-ekin' bat egitean, hiritar guztiek informazioa jasotzeko duten aukeraren alde, hiritarren jarrera ideologiko guztiak eta gizarte mailan ematen direnak hedatzearen alde, hiritarren konprometuz, erreibindikazioak eta salaketak agertaraztearen alde gaudelako,

— 'Egin-ek' justizian eta denen askatasunean oinarritutako benetako bakearen aldeko bideetatik dabilen,

— 'Egin-eko' orrialdeetan, oinarritzko mugimendu sozialek, gure Herriko eta mundu guztiko marginatuek eta zapalduak, abotsa, arnasa eta aterpea aurkitzen dutelako,

— Fede liberatzailea bultzatu nahi dugun kristauak garanez, 'Egin-ek', Eliza plurala eta Euskal Herrian aragituagoaren alde diharduelako.

Jose gure txaloa. Tori gure eskerra. Berekada handi bat.

EUSKAL HERRIKO KRISTAU
ELKARTE HERRITARREN ETA APAIZ
KOORDINAKUNDEA

GAIA JARRITA

Giza Eskubideen
Nazioarteko Eguna

Urruti gabe badaude hainbat agintari hipokrita, denaren lege jartzen dutenak estatuen logika.

Horren froga da esaterako zapaltzearen kritika, hainbeste aho itxita, o! torturaz garraixika. Gaur egun giza eskubideak behar dira aldarrika, guztiontzako mundua ez baita justua eta polita.

KARLOS AIZPURUA

Egunkaria

Batzarde Parekidea: 72564 E / Lege Gordailua: SS 800/90

OJD IKUSKATUTAKO HEDAPENA

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria: MARTIN UGALDE

Kontseilu Editorialeko Zuzendaria: JOAN MARI TORREALDA

Kontseilari Ordezkarria: IÑAKI URIA

Gerentea: FERMIN LAZKANO

Zuzendaria: MARTXEL OIAMENDI

Zuzendariordea: LUZIE ETXEHARRITA

Publizitatea: MARI JOSE SARASA

Espainiako Publizitatea: PUBLICITAS

Capitan Haya 1 2.a 28020 Madrid ☎: 91 555 11 01 / Faxa: 91 556 29 29

HELBIDEAK

Erredakzio eta Tailerra: ANTZA S.A. Industrialdea 01-02 Pabillak

20160 Lasarte-Oria / ☎: 37 15 45 / Faxa: 36 54 93

Egoitza soziala, Publizitatea eta Administrazioa: Antso Jakin

16-1. / 20010 Donostia / ☎ 46 90 22 / Faxa: 45 59 57

Araba: San Antonio, 20-1. Leher. / 01005 Gasteiz / ☎ 23 38 72 / Faxa: 23 38 72

Nafarroa: Iratxe Monastegia, 45-13. esk. / (Irrintzi dorrea) / 31011 Iratxe

☎: 17 80 78 / Faxa: 17 80 77

Bizkaia: Zabalburu Enparantza, 2-1. ezker. / 48003 Bilbo / ☎: 410 40 46 / Faxa: 410 37 15

Lapurd / Nafarroa Beherea / Zuberoa: Pannecau 14, 1/503 Pannecau

kuxatila, / 64100 Baiona / ☎: 59 59 35 75 / Faxa: 59 25 75 11

Euskal kazetariei

EUSKAL Herrian azken garaietan gertakizun eta albiste ugari izan dira adierazpen eta informazio askatasunak zuzen ala zeharka ikutu dituztenak eta, oro har, euskal kazetariak, ala prentsa nola ikus-entzutekoek, etika kodeari arreta gutxi hartzen diotela iruditu zait. Ez da harritzekoa ere, gure unibertsitatean, zoritxarrez, kazetaritza egin dutenek ez baitute kazetaritzako etika koderik estudiatzeko aukerarik izan, eta euskal komunikabideetan kazetari lanetan dabiltzan euskal filologo/filosofo lizentziatuak are gutxiago euren karreretan. Beraz, Estatu Batuetako kazetari profesionalen elkarte garrantzitsueneko etika kodea ('Society of Professional Journalists' elkarteak 'Code of Ethics', alegia) itzuli eta ekarri nahi nuke hona, tresna egokia izan dezaten eguneroko informazio egileek. Hain juxtu ere, elkarte profesional garrantzitsu eta errespetatu horretako bazkidea naiz, horren aukera ematea ohorea izanik ere, eta, jakina, neureak ditut eginak etika kode horretako atal guztiak. Hona hemen, ia hitzez hitz, puntu nagusienak:

I. Erantzukizuna:

Garrantzi eta interes publikoa duten gertakizunak ezagutzeko jendearen eskubidea da komunikabideen zeregin nagusia.

II. Prentsaren askatasuna:

Prentsaren askatasuna gizarte libreko jendearen eskubide kenezin modura babestu behar da. Horrek berarekin dakar gure gobernuaren eta gure erakunde pribatu eta publikoen ekintzak eta adierazpenak eztabaidatu,

zalantzan jarri eta desafiatzeko askatasuna eta erantzukizuna (to challenge).

III. Etika:

Kazetariak libre izan behar dute egia-jakiteko-jendearen-eskubidea ez den beste edozein interesenganako obligazioetatik.

1. Opari, fabore, doaneko bidaia, tratu berezi edo pribilegioek kolokan jar dezakete kazetarien eta euren enpresarien zintzotasuna. Balorezko ezer ez litzateke hartu behar.

2. Politikan parte hartzea, bigarren lanpostua, kargu publikoa, eta herriko erakundeetan zerbitzea ebitatu beharko lirateke baldin eta horiek kazetarien eta beren enpresarien zintzotasuna zalantzan jar balezakete.

3. Iturri pribatuak 'albiste komunikazioak' deitzen diren horiek ez lirateke argitara edo emititu behar euren albistegarritasuna sustantziatu gabe.

4. Kazetariak interes publikoa zerbitzen duen albiste bilatuko dute, oztopen gaine-tik.

5. Kazetariak onartu egiten dute informazio-iturri konfidentzialak babesteko berrie-mailearen etika.

6. Plagioa gaitzesgarri eta onartezina da.

IV. Zehaztasuna eta objetibitatea:

Jendearenganako fede ona da kazetaritza on guztiaren oinarria.

1. Egia da gure helburua nagusia.

2. Albisteak ematerakoan objetibitatea da beste helburu bat, profesional onaren mugaria bezala zerbitzen duena.

3. Zehaztasun ezak eta informazio okerre-

ez dute aitzakiarik.

4. Informazioaren edukiak bermatu egin behar du egunkariko titularra.

5. Albiste eta eritzia bereizi behar dira.

Jokabide justua:

Kazetariak beti errespetua erakutsi behar diete albiste-biltze eta emate lanetan topatu dituzten jendeen duintasun, pribatasun, eskubide eta ongizanari.

1. Akusatuari erantzuteko aukerarik eman gabe, komunikabideek ez litzukete informatu behar izenon edo izakera moralean eragina duten akusazio ez-ofizialak.

2. Komunikabideek ez diote eraso egin behar pertsonaren pribatasun eskubideari.

3. Komunikabideen obligazioa da euren okerrak azkar eta osotara zuzentzea.

4. Kazetariak euren informazioen erantzule dira jendaurrean eta jendea animatu egin behar da bere komunikabideen aurkako haserreak plazaratzeko.

VI. Elkarrenganako konfiantza

Kode hau onartzeak lagundu eta bizkortu egingo du kazetari eta jendearen arteko elkar-konfiantza eta errespetua.

(Society of Professional Journalists Elkar-tearen 'Code of Ethics', 1926. urtean onartua; 1973, 1984 eta 1987an zuzendua).

Uste dut euskal kazetari askok ez duela kode honetako zenbait puntu garrantzitsu bete-tzen. Geure buruen kritika garaia heldu da.

INAKI ZABALETA URKIOLA

KAZETARIA

Non dabilta apez berriak?

BILERA batean geunden. Gure herrietako nekazaritzaren egoera eta etorkizunari buruzko zenbait azterketa eta gogoeta helburu zituen bilera. Eta behin eta berriz galdera bera entzun nuen: Non daude apez gazteak? Egia erran, apez gazterik bazen bileran; ez, ordea, Nafarroakorik, nahiz eta bilera Nafarroan gauzatu zen. Herria hain biziki eta sakonean jasaten ari den krisia ez ote da, bada, aski gai interesgarria apez gazteen-tzat? Joan den maiatzean, Nafarroako ehun apezek euskal kulturaren kezka agertzen zuen idazkia igorri zioten artzapezpiku berriari. Zenbat apez gaztek sinatu zuen? Hagitz gutxi, adinekoek baino gutxiagok, arabera ere. Baliogabe edo desegokitatzat jo ote zuten gai hori? Gertakari gehiago ekartzen ahal badituzte lerro hauetara, ez da beharrezkoa, ene ustez. Dena den, ez zait aisa ahantziko, orain dela bospasei urte orduan diakono eta orain apez denari entzundakoa: «Apezgai gehiena hurbilago dago pentsaeraz hiruretan hogeita hamar urteko apezgandik, berrogeita hamarrekogandik baino».

Gazteak aintzineraz gehiago begiratzen du, adinekoak atzera bezala. Gazteak gerokoan dauka bere bizitzaren haundiena, adinekoak berriz iraganean. Gazteak ez du zer mantendu haundirik, sortu eta ireki baizik; adinekoak ez bezala, hau egindakoari eusteaz arduratzen baita aisago. Ausartagoa dugu urte gutxikoa, arriskuaren zentzumen txikikoa; urte anitzeko beldurra du maiz menpean, arriskuak

sumatzen baititu nonahi. Gazteak asmo berriak, amets berriak, bide berriak; zaharrak oroitzapenak ametsak baino gehiago, ikusi eta ibilitakoaren ziurtasuna beritasunaren orde-z. Hau dena horrela erakusten du teoriak. Eta eguneroko errealtateak ere bai, batzutan be-deren. Oraingoan, ordea, ez dirudi horrela de-nik. Apez berriak, berriak dira berriki egink-i-zun hori bere gain hartu dutenez; gazteak ere bai, gazteak dira, urte anitzik ez baitute; baina helduak ere badira, edota zaharrak, beren jo-kaerari begiratzen badiogu.

Zer gertatzen da? Posmodernitatearen pasotismoan murgilduta daude? Logikoago di-rudi, ordea, horrelakoak apezgoa ez aukera-tzea. Zer, orduan? Egin dituzten ikasketek, eskeini dieten eklesiologia eta Kristologiak, horiek bihurtu dituzte hain kontserbadoreak? Baina Vatikanoko azken Batzarreko iturrietan edan dute, bada, Eliza Jainkoaren Herria al-darrikatzen duten iturrietan. Batzar horren hi-tzak ditugu honako hauek: «Gaurko gizon-emakumeen poztasunak eta ametsak, goibe-laldi ete neke-larriak, behartsu direnenak ba-tez ere, Kristauren poztasun eta amets, goibe-laldi eta neke-larri dira. Gizakiari dagokion guzia bere egiten dute kristauek... Elizak gi-zateria eta beronen historiarekin bat egiten du». Edota Seminarioko heziketa bereziagatik ote da, elizbarrutian nagusi den giro kontser-badore eta beren lehen pastoraltza esperien-tziagatik? Apezgaiak lehen esperientzia egi-tera parrokiatara bidaltzen dituzte, meza eman

aintzinetik, ez, ordea, edozein parrokiatara, apezpikuteagatik begi onez ikusitako apez-n babesera baizik.

Beharbada, bizi dugun unearen semeak di-ra, bertzerik ez. Erran nahi baita, Vatikanoko Batzarreak irekitako leihoak itxi eta begiak bere barnera zuzentzen ari den elizako mug-i-mendutik sortutakoak dira, berreskuratzea eta lehengora itzultzea helburu duten eliz inda-rren umeak. Baina adin haundikoak horretan aritzea bere uneko eta legezko jotzen dudan bezala, gaztearentzat joko-z kanpo ibiltzea de-ritzot. Gizartean nahiz Elizan, indar zaharrak eta berriak atzera begira badaude, adio talde ezberdinen arteko oreka egokiari, adio giza-r-tearen hobetze erronkari, adio ebangelioaren utopia munduari eskeintzeko ausardiari.

Ezkor eta ilunegiak ote dira nire gogoeta hauek? Beharbada. Ukatu ezin dudana zera da, nire inguruan harridura eta goibeldura sortzen duela apez berri aunitzen ibilerak. Azken go-goeta-gai bezala, apez lagun harena heldu zait burura: Harriturik gelditzen naiz, gazteak se-minariora bultzatu behar ditugula erraten di-gutenean. Izan ere, guk uste osoz zuzendutako lana ez dute onartzen, ez dira gutaz fidatzen, eta fidatzen ez direlako ez dituzte gure ondoan jartzen apezgaiak. Nola izan dezakegu gaz-teak seminariora bideratzeko gogoia, gutaz fi-datzen ez diren horien eskuetan uzteko gogoia?

PELLO APEZETXEA

APEZA

BERRIAKZIRI

VALERI ZORKIN
Errusiako Auzitegi
Konstituzionaleko
lehendakari ohia
EL PAIS

«Konsti-tuzio berria

itxura hutsa da»

MANUEL TOHARIA
Dibulgatzaile
zientifikoa
NAVARRA HOY

«Ezinez-koa da

Itoizko ingurune-inpaktuaren gaineko ikerketari ohar ge-hiago eranstea»

JULIO ENRILE
Jabetza
Inmobiliarioaren
agenteen elkarte
lehendakaria
EL CORREO

«Estatua da aurrene-

ko espekulatzailea»

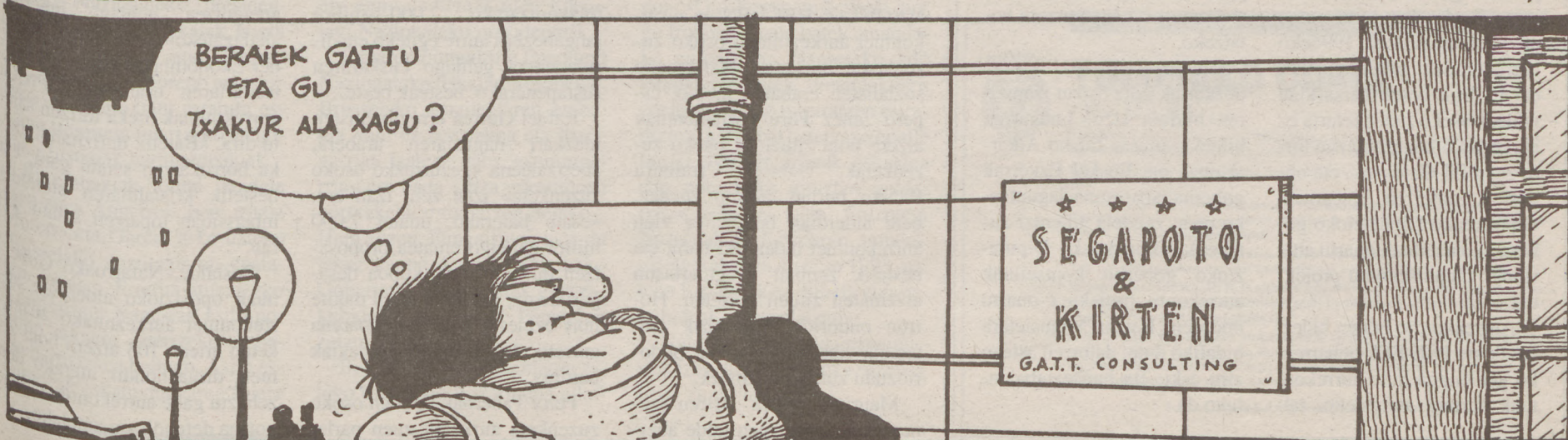
SALVADOR TAVORA
Antzerki zuzendaria
DIARIO 16

«Itzuli be-

har da zen-tzumenak eta kontzientzia dardarazten dituen antzerki-ra»

ZAKILIXUT

© Olariagak

Madrilgo eta Gasteizko Barne sailek elkarlana sendotuko dute

Antoni Asuncion eta Rafael Vera Ardanzarekin eta Atutxarekin bildu dira

Madrilgo eta Gasteizko Barne sailek elkarrekin segituko dute lanean, «orain arte bezala» ministroak esan eta sailburuak berretsi zuenez. Madrilgo barne arazoetako buruek Donostian eta Gasteizen izan ziren atzo Antoni Asuncionez ministro izendatu ondoren egin duen lehen bidaia ofizialean.

FELIX IRIARTE / GASTEIZ

Jose Antonio Ardanza lehen-dakaria eta Juan Maria Atutxa Barne sailburua Rafael Vera Segurtasunerako Estatu idazkaria, Jose Antonio Agiriano EAEn Espaniako ordezkaria eta Asuncion ministroarekin bildu ziren Ajuria Enean ordubetez. Bisita bi administrazioen arteko harremana berresteko balio zuen. «Orain arteko ildotik segituko dugu, eta posible izanez gero areagotu egingo dugu elkarlana», adierazi zuen ministroak.

Atutxak ildo beretik jo zuen: «Elkarriketa elkar ezagutzeko eta lanean hasteko izan da». Bileran gai berezirik ez zituztela jorratu argitu zuen, bestalde, sailburuak.

Asuncion, goizean, EAEko hiru gobernadore zibilekin eta Goardia Zibileko eta Poliziako arduradunekin bildu zen, Donostian. Bileran, Ferran Cardenalek eta Carlos Conde Duque, Goardia Zibileko eta Poliziako arduradunak hurrenez hurren, hartu zuten parte Agiriano, Asuncion eta Verarekin batera.

Antoni Asuncion Barne ministroa Ajuria Enean izan zen atzo Ardanza eta Atutxarekin.

OLALDE

ARRIETA Asuncionez eta Atutxak ezer gutxi argitu zuten bilerari buruz. Adierazpen gehienak Joxeaustín Arrieta HBko legebiltzarkideak idatzi omen duenaren inguruan egin baitzuten. Bat etorri ziren biok Arrietarena espero zutela esatean, eta baita ere, «aurrerapausotzat» jotzean. «Garbi uzten du HB ez dela bloke monolitikoa, nahiz eta euren artean kontraesanik ez dagoela dioten», esan zuen ministroak.

Asuncionez, gainera, uste du Arrietaren bigarren idatzia —non faxaren erabilera salatu zuen— «aitzakia» dela. Minis-

troaren ustetan zerbait idazten denean, iritzi publikora iristeko helburuarekin egiten da, eta hori omen zen, bere aburuz, HBko lagunaren asmoa.

Atutxak berretsi egin zuen Asuncionen adierazpena. «Batnator Asuncionez», adierazi zuen, «aurrepausoa izan da, baina ez da nahikoa. Egunero antzerako erreakzioak entzuten ditugu, baina hala ere, ez da EAJk espero zuena. EAJk hori baino zerbait sakonago espero du».

Ministroak, bestalde, beste gai askori heldu zion. Belgikako ustetza bi etakideei buruz esan zuen asilo eskaera Belgikak atze-

ra botatzea espero duela eta bergizarteratze neurriei buruz aldatetarik ez daudela ziurtatu zuen. «Gizarteak bergizarteratzea onartzea EAJko presoen zeregin izan behar du», esan zuen eta bergizarteratze neurriek ez dutela «orokorrak» izan behar berretsi zuen.

Atutxak gaitzetsi egin zuen bide judizialari heltzea azken asteetan izan diren gora beherengatik, eta prentsaurrea eskaini zuenean «Egin-eko» operazioa azaltzeko, gaia ez zegoela sekretupean ziurtatu zuen. «Prentsaurrearen ondoren jarri zuen epai-leak sekretupean», adierazi zuen.

Gaur aztertuko du EAJ Albisturren proposamenak sortu polemika

GASTEIZ

Eusko Alkartasunako batzorde eragilea Gasteizen bilduko da gaur Xabier Albistur EA-EUE koalizioako diputatuak EAJri Madrilan egin zion lankidetzarako eskaintzaren ondotik sortu den egoera aztertzeko. Euskal Autonomi Elkarteko autogobernuari dagozkion gaiak elkarrekin defenditzeko proposamena egin zion Albisturrek Iñaki Anasagasti EAJko diputatu bozeramaileari. EAJko batzorde eragilea datorren astelehenean zen biltzekoa gaia aztertzeko, baina aurreratu egin du bilera.

Gasteizko Legebiltzarra gaur goizean egingo den plenoaren ondoren bilduko da EAren batzorde eragilea, Vasco Press agentziak atzo jakinarazi zuenez. Hala ere, Albistur ez da bilera horretan egongo, bestelako «konprometuz pertsonalak» dituelako, bere inguruko iturriek adierazi zuten.

Albisturrek gainera, baldintza batzuk jarri ditu EAJrekiko lankidetzaz aitzortu behar duen batzorde eragilearen bileretara joateko. EA-EUE batzorde mistoa berehala biltzea da Albisturrek Oliveriri jakinarazi dion baldintzetako bat. Bere kontrakoak deritzen adierazpen publikoak egin dituzten EAJko kideen zuzenketa ere eskatu du eta azkenik, «anonimatotik» bera kanporatzeko eskatu duten pertsonekin ados dagoen ala ez esateko.

Galdosek EA-EUEren laguntza du aurrekontuak onartzeko

DONOSTIA

Eli Galdos Gipuzkoako diputatu nagusiak eta EA-EUEk aurreakordio bat lortu zuten atzo Diputazioaren 1994eko aurrekontuen inguruan. EA eta EUEtik beren batzarkide taldeek osoko zuzenketarik ez aurkezteko konprometua lortu zuen Eli Galdosek, eta ondorioz, datorren asteartean, Gipuzkoako Diputazioako gobernu kontseiluak onartu ahal izango du aurrekontu proiektua.

Aurreakordio honen bidez, EAJk eta PSE-EEk beharrezko gehiengoa dute aurrekontuak aurrera ateratzeko, tal-

deren batek osoko zuzenketa aurkeztuz gero ez lukeelako behar beste boto lortuko Gipuzkoako Diputazioaren aurrekontu proiektua atzera botatzeko.

Galdos eta EA-EUEko ordezkariak goiz osoan izan ziren bilduta atzo. Laugarren bilera izan zen Eusko Alkartasunak eta Euskal Ezkerrak gobernagarritasuna laguntzeko prest zeudela adierazi zutenetik. Gipuzkoako Diputazioako gobernu kontseiluak aurrekontu proiektua onartu ondoren, Batzar Nagusietara bidaliko dute, datorren astean ziru aski, eta han eztabaidatuko da.

PSNren abstentzioaz gainditu dituzte Nafarroako aurrekontuek zuzenketak

IRUÑA

PSN-PSOE abstentitu egin zen atzo IUk eta HBk UPNren aurrekontuei aurkeztutako osoko zuzenketen bozketan. Nafarroako sozialisten erabakia medio, espero zenez Foru Parlamentuak atzera bota zituen bi osoko zuzenketak. Gabriel Urralburu PSNko buruak azaldu zuenez, bere alderdiak batetik ez zien aurrekontuei bidea itxi nahi, eta bestetik zenbait irregulartasun atzematen zituen horietan. Horren ondorioz, erabakirik zintzoena abstentzioa zela ondorioztatu zuten sozialistek.

Mauricio Olitek HBren ize-
nean defenditu zuen talde aber-

tzalearen osoko zuzenketa. Irigarri bezala, abertzaleek diru gehiago eskatu zuten lurralde antolakuntzarako, 2.000 milioi langabeziari aurre egiteko eta dirulaguntza gehiago euskararen sustapenerako, besteak beste.

Rafael Gurrea erregionalisten idazkari nagusiaren arabera, abertzaleena «gezurrezko osoko zuzenketa» izan zen; izan ere, «esate baterako, udalei 7.000 milioi gehiago ematea proposatzen dute, hau da, kupoa desgertaraziz, eta haiek ongi dakite hori ezinezkoa dela, kuporena aurretik hitzartutako erabakiak baitira».

Felix Tabernak IUkoen osoko zuzenketa aurkeztu zuen parla-

mentarien aurrean. IUren aburuz, «egungo krisi egoeran premiazkoa da defizita oraindik gehiago areagotzea, gehiago inbertitu ahal izateko». Juan Ramon Jimenez Ekonomia eta Hazienda kontseilariaren esanetan, UPNren aurrekontuak oreka lortzen saiatu dira. «Batetik defizitaren aurka borrokatzen saiatu gara, eta bestetik krisialdiaren ateraldia inbertsioan topatzen saiatu gara».

Bestalde, Nafarroako Gobernuak oposizioako alderdiek aurrekontuei aurkeztutako zuzenketen artean 103 atzera bota zituen, dirua nondik aterako den zehaztu gabe aurrekontuen arazoak definditzen zutelako.

Belgikako epaia ezin da Europako Batasunean eman, Gonzalezen ustez

Errefuxiatu estatutu eskaera aztertzea «astakeria» dela dio Bellochek

Felipe Gonzalezen ustez, Raquel Garcia eta Luis Moreno aske uzteko Bruselako Auzitegiak kaleratu duen epaia ezin da Europako Batasunean eman herrien arteko lankidetzaz oinarritutako. Belloch Justizia ministroak herriz, «astakeria» deritza Belgikak bi euskal herritarren asilo politiko eskaera aztertzeari.

BRUSSELA

Gaur Bruselan hasiko den Europako Kontseilua dela eta, Belgikan bertan dago Felipe Gonzalez atzotik. Bruselako Auzitegiaren erabakiari buruzko iritzirik ez zuen azaldu nahi izan Gonzalezek, auzi honetaz Espainiako Gobernuak duen jarrera, Justizia eta Barne ministroen bidez, aski ezaguna dela argudiatuz, baina hala ere, antzeko kasuak Europako Batasunean ez direla gertatu behar azpimarratu zuen, EBko herrien arteko lankidetzaz justizia eta barne arloetan oinarritutako duelako.

Gai honetaz hitz egiteko Jean Luc Dehaene Belgikako lehen ministroarekin biltzeko aukera baztertu zuen Gonzalezek, «egin zitekeena, errekurtsoa jartzea alegia, eginga baitago». Jose Maria Aznar PPko presidentek berriaz, gutuna bidali dio Dehaeneri erabaki judiziala zuzentzeko neurriak har ditzan eskatuz.

Bruselako Auzitegiak Raquel Garcia eta Luis Moreno ekainaz geroztik Belgikan kartzelaratu

Auzi honetaz hitz egiteko Belgikako lehen ministroarekin ez da bilduko Felipe Gonzalez.

EFE

zeuden bi euskal errefuxiatuak aske uztea agindu zuen herenegun, Espainiara estraditatu gero ez dutela epaiketa justu bat izateko aukerarik izango zioen Errefuxiatuentzako Komisariatu Nagusiaren txostena aintzat hartuz.

Auzitegiaren sententziaren aurrean Espainiak «gogor erreakzionatu» beharko duela esan zuen Juan Alberto Belloch Justizia ministroak, baina hala ere garrantzi gehiago eman zion asilo politiko eskaera aztertzeari, bertan erabakitzen denaren arabera Belgikako Gobernuak estradizioaren alde edo kontra agertuko dela uste baitu. Belgikako

Justizia Ministerioko iturriek azaldu dutenez, «presioak daude Komisariatu Nagusiak erabakia lehenbailehen har dezan».

Bellochen iritziz, «benetazko arazoa» Garcia eta Morenoren asilo eskaera onartzean datza, EKren esparruan gertatzen den lehen aldia baita, «idatziz gabeko hitzarmen moduko bat zen, EBko partaide diren herrialdeekiko asilo eskaerarik planteatzeko aukerarik izan ez zuena», Marc Bosuyt komisariaren erabakia «astakeriatzat» jo zuen ministroak.

Auzitegiaren sententziarekin egin duen bezala, errefuxiatu estatutua ematen badiete Belgika-

ko Gobernuak errekurtsoa jarriko duela azaldu zuen Bellochek.

Ministroak berak aitortu zuen Espainian eta Europako estatu gehienetan «zoritxarrez» tratatu txarrak gertatzen direla.

AAB ETA ARZALLUZEN EUROPA Amnistiaren Aldeko Batzordeak «albiste ona» deritzote Garcia eta Morenoren askatzeari, «askatasuna lortzea beti ona baita eta Belgikako Justiziaren independentziaren sintoma baita».

Babes politikoaren eskaera bi oinarri dituela diote AABek: baitetik, «torturaren praktika Estatu espainolean», eta bestetik, «errefuxiatuen eskubideak errespetatu daitezkeen bermerik ez izatea».

Azkenik, Arzalluzen jarrera kritikatu dute, etorkizuneko Europar babes politikorako eskubiderik ez egotea ontzat emateagatik. «Arzalluzek argi utzi du erabateko agintea izango duen Poliziaren Europa babesten duela».

Giza eskubideen erabilpen politikoa ezetsi du BAKek

BILBO

Giza eskubideen nazioarteko eguna ospatzen da gaur. Bakearen Aldeko Koordinakundeak «giza eskubideen erabilpen politikoa euskal gizartearen arbuio orokorra» merezi duela adierazi zuen. Euskal Herrian giza eskubideek aurrerapena izan dutela adierazi arren «egun gertatzen diren eskubideen haustura guztiak eta bakoitzaren salatzen jarraitu behar dugu» azaldu zuten atzo prentsa agiri batez.

ETA erakunde armatuak eragindako hildakoak gaitzetsi zuen BAKek. Alde berean bizitzarako eskubidea lortzeaz dagoela nabarmendu zuten. Akatsak akats, Bernardo Atxazaren etakidea erakunde horrek hildako pertsonen zerrendan jarri zuten.

Erakunde bakezaleak Poliziaren egoitzetan gertatutako bi heriotza ere salatu zituen, Gurutze Iantzi eta Xabier Kalpar-sororenak alegia. Bere agiriari BAKek adierazten du bi heriotza hauek «atxilotu edo espetxeratutakoek jasandako ustezko tratatu txar edo torturen kopurua neurritik kanpo handitu den ulean» gertatu direla.

Zentzu honetan BAKek adierazten du urrutitasun handia dagoela «tratatu txar eta torturari buruzko lege-dien eta delitu horien inguruan suma daitekeen gizarte sentsibilizazioaren artean». Erakunde horrek giza eskubideen pedagogia hedatzea eskatu du «eskubide horiek arriskurik handiena instituzioetan izaten dituzte».

Azkenik BAKek Julio Iglesiasen bahiketa gaitzetsi zuen, berau «indarraren erakustaldi basatia» izan baita erakunde horren aburuz.

Entzutegi Nazionalaren haserrea

MADRIL

Clemente Auger eta Eduardo Fungairiño, hurrenez hurren, Entzutegi Nazionalako presidentek eta teniente-fiskalak gogor kritikatu zituzten atzo Raquel Garcia eta Luis Moreno aske uzteko eta errefuxiatu estatutu eskaera tramitera onartzeko Belgikako Justiziak hartu erabakiak.

Bi erabakiak lotuta daudela esan zuen Augerrekin, bere iritziz Moreno eta Garcia aske uzteko Bruselako Auzitegiaren epaia-aren azpian Errefuxiatuentzako Komisariatu Nagusiak asilo politiko eskaera aztertzeak erabakia hartu izana baitago. Asilo eskubideak eskatu duenaren izaera

politikoa ezagutzen duen neurrian, «ezin da eman, eta Europako Batasuneko herritar baten kasuan ezin da ezta tramitera onartu ere egin», adierazi zuen Entzutegi Nazionalako presidentek.

Eduardo Fungairiño Entzutegi Nazionalako fiskalaren esanetan, Bruselako Auzitegiaren erabakia «ohi ez bezalakoa eta harri-garria» izateaz gain, «sumingarria» ere bada «giza eskubideen bortxaketa argudiatzen delako». Hain zuzen, Fungairiño uste du lekuz kanpo dagoela Belgikako Gobernuak eta Justiziak giza eskubideen errespetua Espainian zalantzan jartzea.

Belgikaren eta Espainiaren arteko estradizio hitzarmena elka-

rraren arteko konfiantza oinarritzen dela azpimarratu zuen Fungairiño, eta Europako Batasuneko herrien artean «are gehiago». «Guk errespetu berbera dugu Iruñeko epaile batek emandako autoari eta Nanteseko edo Bordeleko batek emandakoari, eta inori ez zaio bururatzen estradizio eskaera bat betetzeko epaile horiei dituzten frogak eskatzea edo nola lortu dituzten galdetzea», adierazi zuen. Entzutegi Nazionalako fiskalaren arabera, «Belgikak ezin du esan 1993. urtean Espainiak ez dituela giza eskubideak errespetatzen».

Halaber, Gobernu espainiarrak izan duen jokarari «zuzena» iritzi zion Fungairiño.

TOLOSAKO UDALA

IRAGARKIA

Tolosako Udalak, 1993ko Urriaren 26an egindako ohizko batzarralean, Udalak berak sustaturiko honako proiektu hau, tramitean jartzea erabaki zuen: E.2 "Ibaiondoa" areako Barne Erreformatarako Egitasmo Bereziaren aurrerakina.

Lurzoru Legearen 103 artikuluan, eta Planeamendu Erregelamenduko 151 eta 125 artikuluetan xedatutakoaren arabera, aurrerakina informazio publikoan jartzen da, 30 laneguneko epean.

Informazio publikoa, korporazio, Elkartek eta partikularrek nahi dituzten iradokizun edo planeamenduko beste aukera batzuei aurkeztu ahal izateko da. Iragarri hau Gipuzkoako B. O. ean eta Egunkaria eta Diario Vasco egunkarietan argitaratuko da, eta informazio publikorako epea azken argitarapen datan biharamunetik zenbatuko da.

Aipatu epean, espedientearen jendearentzat agerian egongo da, Gorosabel Zaharreak kokaturiko Hirigintza Bulegoan, egin nahi diren alegazioak, aipatu egoitzan dagoen Sarrera Erregistro Orokorrean aurkeztu beharko direlarik, Alkate-Lehendakari Jaunari zuzendurik.

Tolosa, 1993ko Azaroaren 30ean. ALKATEA

«Hitzegin» plataformaren atzoko aurkezpena Bilbon.

XOUSE SIMAL

‘Egin-en’ aldeko manifestazioa izango da Bilbon hilaren 18an

Intelektual talde batek osatutako Hitzegin plataformaren eskutik

Atzo plazaratu zen Hitzegin plataformak legeztaturiko manifestaziora deitu du bihar zortzirako “Egin-ekin” adierazpen askatasunaren alde’ lemapean. Manifestazioa arratsaldeko bost t’erdietan abiatuko da Bilboko Aita Donostia plazatik eta udaletxean amaituko da. Aurkezpena euskal kulturako zortzi lagunen esku egon zen.

IÑAKI URIARTE / BILBO

‘Egin’ egunkarian idatzi ohi duten kolaboratzaileek eta kultura zein kirol munduko pertsona ezagunek Hitzegin plataforma eratu dute egunkari horrek aurrera egiteko daukan eskubidea aldarrikatzeko. Alfonso Sastrek abenduaren lehen idatzi zuen ‘Salatzen dut’ iritzi artikuluan azaldu ziren ideien inguruan bildu dira. ‘Egin-en’ argitara eman duten manifestuarekin bat datozen ehundaka pertsona eta talderen atxikimendua lortu dute. Sinadura bilketa irekia dago oraindik.

Alfonso Sastre oso kritikoa azaldu zen arte eta kultura munduko pertsonen gai honen inguruan izan duten jarreragatik. «Komunikabide hau deuseztatzeke nahiaren inguruan, intelektualek aldetik ezin espero zitekeen isiluntasuna baino?» galdetu zuen idazle madrildarrak. Bere ustez «ez da zilegi ideien komunikaziora eta berrien zabal-kuntzara dedikatzen diren pertsonak isilik geratzea».

Atzoko aurkezpenean Alfonso Sastrekin batera beste hainbat aurpegi ezagun izan ziren. Bertan zeuden Jose Mari Esparza Txa-

laparta argitaletxeko arduraduna, Martin Zabaleta Everestera igo zen lehen mendizale euskalduna, Iñaki Antigüedad EHUKo irakasle eta parlamentaria, Jon Maia bertsolaria, Edorta Jimenez idazlea, Karlos Yuste sexologoa eta Joseba Macias Egin Irratiko zuzendaria ere. Hitzegin taldeko kide dira, halaber, Txillardegia, Iñaki Berazategi kazetaria, Sabino Cuadra eta Fermin Muguruza Negu Gorriak rock taldeko abeslaria, besteak beste.

EPAILEN ZEREGINA ORDEZKATU

Sastrek gogor salatu zuen Juan Maria Atutxaren jokabidea, bere ustez «arlo juridikoaren funtzioak bere gain hartu dituelako». Idazlearen ustez, Barne sailburua epaileen to-

kian jarritz, «heriotza zigorra» ezarri nahi dio ‘Egin-i’ legez kanpo epaia emanaz.

Hitzegin plataformako eledunak esan zuen Hernani eta Bilboko egoitzen miaketa Entzutegi Nazionalaren agindupean izan bazen ere, berez gobernu agindu hutsa erabili zela. Entzutegi Nazionalak Francoren garaiko Ordena Publikoko Epaitegiaren kirasia daukala nabarmendu zuen.

Atutxari eginiko kritiken artean ez zen faltatu bat sekretupeko agiriak erakusteagatik. «Araketa egin eta gero Atutxak erakutsi zuen sekretupeko sumarioaren pean egon beharko zuen agiri bat» salatu zuen. Sastrenen ustez ez da bidezko burukide politikoek arazo politikoak gobernu bitartekoez konpondu nahi izana.

Kazetari eta arduradunek gaur deklaratu dute

I. U. / BILBO

■ ‘Egin’ egunkariko zuzendari-tzako kide bik eta beste bi erredaktorek gaur deklaratu dute Madrilgo Entzutegi Nazionalen. Bueren epailearen aginduz bigarren deklaratu dute Ramon Uranga kontseilari ordezkariak, Iñaki Zapiain administrazio arduradunak eta Begoña Capape ikerketa taldeko erredaktoreak.

Beraiekin batera azalduko da Txema Garcia erredakzio talde horretako partaidea. Garcia abenduaren 2an izan zen Madril-en deklarazioa egiteko, baina berandu zela eta, hurrengo egu-

nerako utzi zuen epaileak. Ostira-lean ere deklaratu gabe atzorako utzi zuen Bueren epaileak zita-zioa. Azkenik, Bueren epaileak atzoko hitzordua bertan behera utzi zuen eta gaurko eman dio.

Abenduaren 2rako deitua zegoen arren Pepe Rei kazetaria ez zen agertu Entzutegi Nazionalen bihotzeko operazio larri batetik osatzen ari zelako ospitalean. Jada etxean dagoen arren, oraingoan ez du jaso Buerenen agindua.

‘Egin’ egunkariko lau langile horiek Iñigo Iruin eta Kepa Landa abokatuak izendatu dituzte beraien defentsa juridikorako.

Legebiltzarkideen soldatak eta dietak izoztu egin dituzte EAEn

F. I. / GASTEIZ

EAEko legebiltzarkideek eredu izan nahi dute krisi garaian. Bigarrenenez, 75 parlamentarien soldatak eta dietak izoztea erabaki zuten atzo Legebiltzarreko Mahaia egin zuen eskaera onartuz. Aurten, iaz ez bezala, talde parlamentario bakoitzari taldea osatzeagatik eta eskainu bakoitzagatik dagokion laguntza igoerarik gabe geratu da.

Neurri hau funtzionarien soldatak izozteko erabakiarekin bat dator. Gaur Legebiltzarrean eztabaidatuko diren aurrekontuetan aurrikusita-koaren arabera, EAEko funtzionarien soldatek ez dute igoerarik izango, ezta Jaur-laritzako goi karguenek ere.

Joseba Leizaola Legebiltzarreko lehendakariak, beraz, 10.755.514 pezeta kobratuko ditu datorren urtean. Horrez gain, 1.386.168 pezeta izango ditu dietatan.

Lehendakariorde bakoitzak —Patxi Ormazabal (EA) eta Manuel Huertas (PSE-EE)— 7.346.010 pezetako soldata izango du, eta 1.386.168 pezeta dieta gisa. Mahaiko idazkari bakoitzak —Carmelo Barrio (PP) eta Pablo Ruiz de Gordejuela (EUE)— 5.929.014 pezeta kobratuko ditu, eta dieten bidez beste 1.140.684 pezeta.

TALDE BAKOITZAREN KOPURUA

Gainontzeko parlamentarien soldata 3.994.746 pezetakoa izango da. Kopuru honi dietak eta bidaietako

Joseba Leizaola.

OLALDE

gastuak gehitu behar zaizkio. Bizkaiko parlamentariak 1.711.020 pezeta kobratuko dituzte dieta gisa eta beste 570.336 pezeta bidaiak ordaintzeko. Kopuru hau berdina da parlamentari guztientzat, Araban edo Gipuzkoan bizi arren. Dietak, ordea, ez dira berdinak. Gipuzkoako parlamentari bakoitzak 1.711.020 pezeta kobratuko ditu eta arabarrek 1.140.684 pezeta.

Talde parlamentarioen dirulaguntzek ez dute 1994. urtean igoerarik izango. Talde bakoitzak —zazpi dira— 16.129.860 pezeta izango ditu eta eskainu bakoitzari dagokion laguntza 2.017.224 pezetakoa izango da.

Legebiltzarreko parlamentarien aurrekontua, guztira, 743.690.494 pezetakoa izango da. Zazirik handiena soldata ordaintzeko erabiliko dute eta gainontzekoa dietak, bidaiak eta taldeei ordaintzeko.

Kontzentrazioak gaur Iruñean eta Donostian giza eskubideen alde

DONOSTIA

Gaurko Giza Eskubideen Nazioarteko Eguna dela eta, Senideak elkarteak kontzentrazioak deitu ditu arratsaldeko zortzietarako Donostian eta Iruñean. Donostiako deialdiak bat egingo du euskal preso, errefuxiatu eta deportatu politikoen ahaideek haien egoera salatu asmoz ostiralero Alderdi Ederlortegian egiten duten giza-katearekin.

Amnistiaren Aldeko Batzordeek eta Herri Batasunak deia egin dute bi kontzentrazioetan parte hartuz giza eskubideen bortxaketa salatzen.

Hain zuzen ere, AABen ustez, Euskal Herrian giza eskubideez hitz egitea «beren bortxaketaz hitz egitea da, hori baita Gobernu espainiarrek, epaile, alderdi politiko eta instituzioen babesarekin, presoan hondamendi politikoa lortzeko erabiltzen duen tres-

na». Jipoiak, isolamenduak, miaketak eta trasladoak orokortzearen ondorioz, presoak «izueren txantaiaren menpe» daudela salatu dute, eta Euskal Herrian biltzea eskatu dute beren giza eskubideen errespetua bermatzeko. Antoni Asuncion Barne ministroaren izendapenarekin presoan kontrako presioa gogortuko dela iritzi diote AABek.

Presoen salaketek adierazten dutenez, Estatu espainiarrean giza eskubideen bortxaketa «eguneroko kontua» da, HBren esanetan. «Espetxe politika irregularitatez josita dago, legeak etengabe zapaltzen ari dira eta presoan kolektiboaren defentsarik eza gero eta nabarmenagoa da», azaldu du alderdi abertzaleak eta gogora ekarri ditu Espainiako tortura kasuak salatuz Amnesty International-ek eta NBEk kaleratu dituzten txostenak.

Simeoni: «Jendeak krisi mundiala eta Maastricht nahastu egiten ditu»

«Eraikitzen ari den Europa ez doa gure norabidean», dio eurodiputatu kortsikarrak

Max Simeoni Aliantza Libre Europarreko (ALE) diputatua Baionan izan genuen joan den asteazken arratsean, Iparraldeko Eusko Alkartasunak gonbidaturik. Simeoni Kortsikako Unione di Populu Corsu alderdiko partaidea da eta Europako 1989ko hauteskundeetan Iparraldeko EA eta Frantziako hainbat alderdi erregionalistaren zerrendako buru aukeratu zuten eta lau urtez eurodiputatu kargua bete du.

HUR GOROSTIAGA / BAIONA

EGUNKARIA.— Zerk batzen du ALE?

MAX SIMEONI.— ALE 1982an sortu zen eta UPC nire alderdia fundatzaileetarikoa bat da. ALEk Europako ehundaka mugimendu erregionalista batzen ditu, asko hautagai europarrak ez dutenak. Denetarik dago, baina batez ere autonomia onartzen ez zaien herrialdeetako ordezkariak. Baina gure borroka lehen-lehenik identitatearen aldekoa da, komunitate historikoak kontuan hartuz, baina era berean, borroka politikoa da, Estatuaren aldeko entitate autonomikoen eza-gupena lortu nahi baitugu. Identitate horiek arazoak dituzte eta batzuetan desagertzeko zorian, beraz Estatu zentralistetan batez ere, konstituzioetan dauden huts horiek zuzentzeko ahaleginetan ari gara. Ez gaude estatuen kontra, baina bai estatuen beste molde baten alde.

EGUNKARIA.— Nazionalista al da?

SIMEONI.— Nazionalismo hitzarekin kontuz ibili behar da. Nazionalismoak muga eta oposizioa erran nahi du, identitatearen nazionalismoak, berriz, onarpenak eta ezberdintasunaren aldeko eskubidea inplikatzeko du.

EGUNKARIA.— Zeintzuk izan dira zure agintaldiko unerik aipagarrienak?

SIMEONI.— Nire lan nagusia Kultura, Gazteria, Komunikabideak eta Kirolak Batzordeko lehendakariorde gisa egin dut. Batzorde horretan batez ere nire ekintzak hizkuntza eta estatutu minorizatuen aldekoak izan dira. Parlamentuak aurreko legegintzaldian jadanik, hizkuntza minorizatuen aldeko txosten bat ateratu zuen ia aho batez, baina Parlamentuaren erabakiek ez dutenez inolako botere exekutiborik, txostena xede bat bezala

gelditu zen besterik gabe. Legegintzaldi honetan berriz aurkeztu dugu txostena, baina agintaldia amaitzean da eta oraindik ez da ezer aurreratu. Europako Kontseiluak ere aldeko jarrera nahiko aurreratua du berak ateratu baitzuen hizkuntza minorizatuen aldeko gutuna. Lamassoure eta Bayrou ministroek ere euren sostengua adierazi zuten hauteskunde garaian, baina orain badi-rudi alderdien barnean nahiko eragozpen ezarri zaiola. Beraz, hizkuntza minorizatuen aldeko jarrera geldiunean dago, azken finean batzorde juridikoak zuzentzen duen identitateen estatutuaren kasua bezala, biak batera baitoaz.

EGUNKARIA.— Beraz, Europa ate itxi ala irekien unea da?

SIMEONI.— Egun eraikitzen ari den Europari so egingo bagenio ez doa gure norabide berean. Baina hala ere badaude indar azkar anitz European oraindik definitu gabe daudenak, alderdi askotan zatiturik baitaude. Oraindik indar horiek ez daude indarrezko postura batean, baina euren xedeak herri identitateen arazoekin loturik daude. Lamassoure ere euren tartean sar genezake, nahiz eta gero ez duen presiorik egingo parlamentuko eztabaida batean. Europa eraikitzeko erregioak kontuan hartu beharko dira, erregio batetik bestera sekulako diferentziak egon baitaitezke. Kontu handiz ibili beharko da ere bi abiaduretako Europarekin. Europa dinamiko bat sortu behar dugu eta ez anarkiko bat.

EGUNKARIA.— Eta Maastricht bide ona al da horretarako?

SIMEONI.— Maastricht ez da arrisku bat gehiago. Arriskua egongo da bere kontzepzio ekonomiko eta liberalak zuzenki aplikatuz gero. Maastricht ez da ongi ibili krisi mundiala jin zaiolako eta jendeak pentsatu duela Maastrichtengandik etorri dela. Jendeak krisia eta Maastricht ez ditu bereizten.

EGUNKARIA.— Zer iritzi duzu Erregioen Komiteaz?

SIMEONI.— Azken urteotan sekulak eskaera izan da Erregioen Komitea osatzeko. Estatuak oso arreta handia izan dute baiezkotzea ematerakoan eta Frantziaren kasuan Estatuak erregioen, departamentuen eta hiri nagusien ordezkariak ezartzea erabaki du. Kontua da hiri baten interesak ez direla beti departamentu baten berak izanen eta berdin erregioarekiko. Gainera Estatuaren esku geratuz, Frantziako erregio batzuk ordezkari gabe geratu dira. Hala ere positiboa da Erregioen Komisioak erregioen iniziatiba bultzatuko baitu.

Max Simeoni Baionan izan da EAren eskutik.

H.G.

Arartekoak iaz baino kexa gehiago jaso du

GASTEIZ

Euskal Autonomi Elkarteko Arartekoaren bulegoak iaz baino kexa gehiago jaso du aurten, Juan San Martinek atzo jakinarazi zuenez. Aurten 765 kexa jaso du, hau da, iaz baino % 15 gehiago. Arartekoa Gasteizko Parlamentuan izan zen bere bulegoari dagokion aurrekontua onartu behar zuten eta. Arartekoaren bulegoak 218 milioi izango ditu datorren urtean, aurten baino % 0,54 gehiago. Arartekoaren bulegoan 23 enplegatu, laguntzailea eta Arartekoa bera daude.

Arartekoak azaldu zuenez, kexa gehiago egoteaz gain, hauek koalifikatua izan dira, lehen esparru pribatuko kexa gehiago jasotzen baitzuten. Administrazioaren isiltasunari dagokionez, pixkanaka zuzentzen ari dela esan zuen San Martinek.

Heritarren kexak jasotzeaz gain, Arartekoak ofiziozko lanak egiten jarraituko duela adierazi zuen.

PARTE HARTU EUSKAL PIEL ZOZKETA HAUNDIAN

IRABAZI 5.000.000

PEZETA

BEDIA
ORDUTEGI JARRAITUA:
ASTELEHENETIK
LARUNBATARA:
10-etatik 20-etara.
IGANDE ETA JAIEGUNETAN:
10-etatik 14-etara.

Udazken-negu honetan baduzu zer irabazi. Irabaziko duzu modan, irabaziko diseinuan, irabaziko salneurrian. Eta gainera, **BOST MILOI** pezeta irabazi ditzakezu.

Nola? Oso erreza da. Zatoz **EUSKAL PIEL**-era eta berri zehatz eskeiniko dizugu.

Janzkien aukeraketa zabala aurkituko duzu, larrugintzaren merkatuko kalitate-salneurri erlazio onenarekin.

Ederragotzen zaituen larria

EUSKAL PIEL

BEDIA
Bizkaia

BILBO
Somera, 37

IRUÑA
Zapateria, 37

DONOSTIA
Easo, 25

GASTEIZ
Fueroak, 14

Banketxeek askoz gehiago kobratzen dituzte orain zerbitzuen komisioak

Batzuen eta besteen artean alde handiak daudela erakutsi du azterketa batek

Aurrezki kutxek eta banketxeek bezeroei kobratzen dizkieten komisioen artean alde nabarmenak daudela erakutsi du 'Eroski' aldizkariak plazaratu duen azterketak. Lehen dohainikakoak ziren zerbitzu asko egun kobratu egiten direla azaldu du eta komisioetan zenbat kobratzen duten begiratzeko eta kontuan izateko garaia dela dio ondorio gisa.

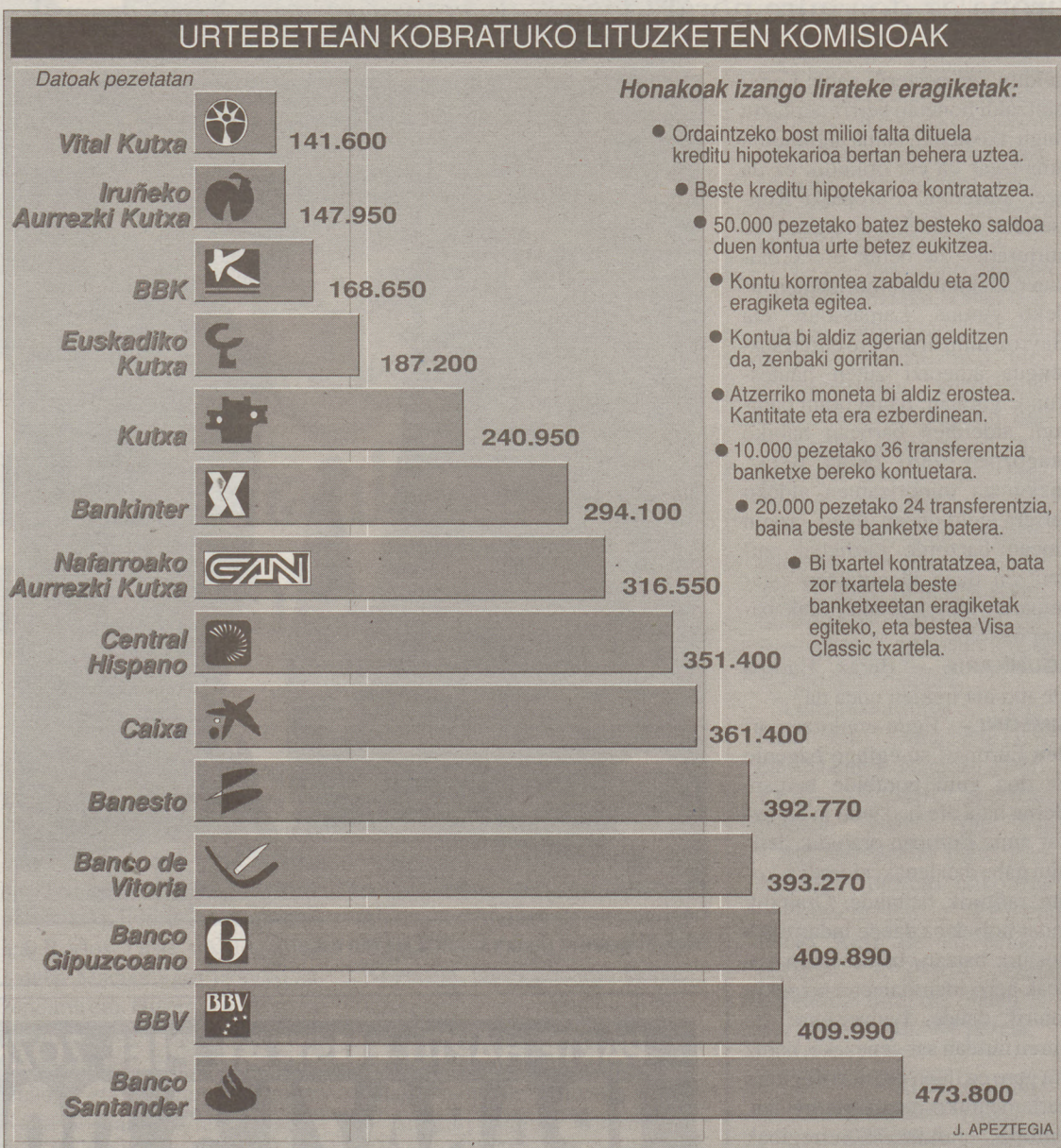
DONOSTIA

Aurrezki kutxek eta banketxeek dituzten zerbitzuak urte batean zehar erabiltzeagatik 141.000 pezeta ordaindu beharko lituzte berezo batek Vital Kutxan, eta ia 475.000 pezeta Banco de Santanderrren. Operaziorik ohizkoenak egiteko ordaindu beharreko komisioak hartu ditu kontuan azterketak (kontu korronte bat irekitzea, kreditu hipotekario bat ixtea eta berria egitea, kutxa automatikoetatik dirua ateratzeko txartela lortzea, atzerriko dirua aldatzea, eta abar).

Hego Euskal Herrian dauden banketxeetatik hamalau aztertu ditu 'Eroski-k', eta hamahiru komisio mota konparatu ditu guztira. Zerbitzuen kostua zenbatekoa den publikoari adierazteko agindua denek betetzen dutela azaldu du azterketak.

Komisioak oro har, gehiegizkoak direla salatu izan dute kontsumitzaileek ezezik baita Administrazioak berak ere. Interes tipoen jaitzierak eragindako errentabilitate galeran dago gero eta komisio gehiago eta gero eta garestiagoak kobratzeko arrazoia, banketxeek azaldu dutenez.

Hipoteka zaharra bertan behera uztea eta berria zabaltzea zenbat kobratzen duten aztertu dute batez ere. Batzuek ez dute

ezer kobratzen operazio hori egi-teagatik eta beste batzuek, aldiz, hipotekaren % 5 kobratzen dute. Batez beste, aurrezki kutxak banketxeak baino merkeago dira.

Lehen dohainikakoak ziren zenbait zerbitzu egun kobratu egiten dituztena ere agerian geratu da. Esate batera, sare berekoa baina beste banketxe batena den kutxa automatikotik dirua ateratzeko, edo banketxe bereko kontu korronte batera transferentzia bat egiteagatik. Azterketak begi-bistan utzi duenez zenbait aurrezki kutxa eta banke-

txek zenbaki gorritan gelditze hutsagatik gutxienez 1.000 pezetako komisioa kobratzen dute.

KUTXA EDO BANKUAREN AUKERAKETA

«Komisioetan kutxa edo bankuak berezo bakoitzari zenbat kobratzen dion begiratzeko ordua da» dio bere ondorioen artean 'Eroski' aldizkariak plazaratu duen azterketak. «Aldatzeko garaia izan daiteke, eta merkeena eta komenigarriena aukeratzeko», dio.

Kutxa edo bankua aukeratzeko irizpideak asko eta oso prakti-

koak ez direnak izaten direla adierazi du 'Eroski-k'. Normalean hurbiltasuna, konfiantza, banketxeeko langileen laguna izatea eta abar hartzen direla kontuan, eta ia inoiz ez jarritako diruaren errentabilitatea edo eskatutako kapitalaren prezioa. 1990ean egindako azterketa bat ekarri du gogora aldizkariak, eta hark erakusten zuenez, % 0,5eko interesa besterik ez zutela dirutza handiak mantentzen zituzten. «Beste hitzetan, agian ehundaka mila pezetako errentak jasotzeko aukera galtzen zutela».

Ibaeta-Amara lotunearen proiektua onetsi da

DONOSTIA

Donostiako Udalak Ibaeta-Amara lotunearen proiektua onartu zuen atzo Gobernu Batzordearen bileran. PSE-EE, PP eta EAJ alderdiek osatzen duten gobernuaren onespina izan ondoren, errepide berri hau eraikitzeke egitasmoak hilabetez egon beharko du jendaurreko erakustaldian. Ondoren lehiaketa publikoa egingo da lan hauen adjudikazioa burutzeko.

Ibaeta-Aiete-Amara bi-deak 2.544 milioi pezetako aurrekontua du orotara eta proiektuaren garapen prozesua espero bezala garatzen baldin bada, obrak datorren urteko lehen hiru hilabeteetan hasiko dira. Lan hauek bi fasetan egingo dira. Lehendabizikoa 1994-ean hasi eta 1996. urterako bukatuta egotea espero da. Bigarrena urte horretatik aurrera egingo litzateke.

Proiektuaren lehen fase batean Ibaeta eta Aiete lotuko dira kilometro t'erdiko luzeraz. Egitasmoaren lehen parte honen kostoa 1.739 milioi pezetakoa izango da. Bigarren zatia 600 metroko luzera izango du eta Morlans alderainokoa izango da. Bertan biaduktu bat egingo da Aiete eta Morlans artean. Alde honetako obrak 804 milioi pezeta kostako dira.

Patxi Beloki Donostiako Trafiko zinegotziak aditzera eman duenez, bide berri honek nabarmen hobetuko ditu hiriburuko zirkulazio baldintzak. Bere iritziz, erdialdeko trafikoa baretu egingo da errepide berria erabiltzen hastearekin batera eta Kontxa aldeko trafikoa izango den kotoxe kopuruaren beherakadak bertako karri bat bizikletentzat egokitzea ahalbideratu egingo du.

HILDAKOAK

ARABA

- GASTEIZ Soledad de Oar Larrañaga, 90 urte. Julia Pardo Tapia, 84 urte. Macario Perez Marieta, 73 urte.
- AGURAIN Anjel Murgialdai Madariaga, 74 urte.

BIZKAIA

- BILBO Clara Ascension Orbañanos Robredo, 84 urte. Josefa Orons Vigo, 74 urte. Pedro Antonio Onaindia Borde, 58 urte. Maria Presentacion Ocaña Andrade, 85 urte. Teresa Palacios Gomez de Mantilla, 90 urte. Pilar Ruiz de Arbulu Ortiz de Barron, 85 urte. Maria Rosario Ortiz de Zarate Azkueta, 56 urte. Pilar Ortega Lopez. Josefa Tejada Sarabia. Angel Torrecilla Herrero, 64 urte. Acisclo Garcia Gil, 77 urte. Juan Madariaga Loroño, 60 urte.
- ALGORTA Aitor Loizaga Barañano, 23 urte.
- BARAKALDO Benito Busnadiago Rojo, 81 urte. Jesus Villate Cañibe, 75 urte.
- ERANDIO Maria Victoria Urrea Goiri, 76 urte.
- IGORRE Maria Amaria Ibarretxebea, 63 urte.

- IURRETA Jesus Meabe Sarriñandia, 63 urte.
- PORTUGALETE Miguel Villarreal Calleja, 92 urte.
- SESTAO Joaquina Diaz Apastegi.

GIPUZKOA

- DONOSTIA Rosario Fernandez Irazu, 87 urte. Francisca Etzaniz Elustondo, 82 urte. Eugenia Mediavilla de la Fuente. Maria Leza Casado, 89 urte. Maria Rosa Blanco Ribadulla, 80 urte.
- ANOETA Mikel Aingeru Garcia Diaz, 23 urte.
- BERGARA Bernardo Alberdi Badiola, 55 urte.
- EIBAR Sabina Barrena Garcia, 77 urte.
- ERRENTERIA Pepita Esnaola Iraola, 91 urte. Angel Arranz Hergueras, 71 urte.
- PASAIA Francisco Sobrido Martinez, 60 urte.
- OÑATI Jose Maria Onraitia Mendiola, 68 urte.
- SORALUZE Gonzalo Iraeta Adrioizola, 80 urte.
- ZUMARRAGA Francisco Javier Gonzalez Ortiz, 29 urte.

LAPURDI

- BAIONA Anna Franxistegi-Rekalde, 69 urte. Jeanne Mathieu-Dasse, 67 urte.
- ARRANGOITZE Michel Delmas, 55 urte.
- DONIBANE LOHIZUNE Pierre Arakelian, 64 urte. Marie Jeanne Errandonea, 70 urte.
- URRUÑA Jean Baptiste Larretxe, 72 urte.

NAFARROA

- IRUÑEA Ricardo Perez Revilla, 68 urte. Jesus Maria Jauregi Orokieta. Jesus Barberia Etxeberria, 81 urte.
- ABAIGAR Filomena Fernandez Cambra, 89 urte.
- ELIZONDO Tomas Maia Etxeberria, 72 urte.
- MILAGRO Wenceslao Moreno Martinez, 71 urte.

NAFARROA BEHEREA

- DONAPALEU Andree Leonard. Pierre Lartigau.
- LARZABALE Denis Kurutxet, 74 urte.

ESKELAK

ESKELAK HARTZEN DIRA:

ARRATSALDEKO

4ak ARTE: (943) 46 90 22
4etatik 7etara: (943) 37 15 45

NUPeko ikasleek antolatutako manifestaldia bihar Iruñean

IRUÑEA

Nafarroako Unibertsitate Publikoko hiru sindikatuek —Grupo Universitario, Zabalik eta Ikasle Abertzaleak— antolatuta, bihar arratsaldean manifestaldia izango da Iruñean, bost t'erdietan hasita. 'Benetako unibertsitate publiko baten alde' lelopean irtengo dira autobus geltokitik eta dagoeneko alderdi eta sindikatu askoren laguntza jaso dute: HB, EA, IU eta Batzarre, CCOO, UGT, ELA, LAB, CGT, ESK-CUIS eta USO, hain zuzen.

Era berean, atzo arratsaldean kontzentrazioa egin zuten NUPeko ikasleek Parlamentuaren aurrean, tasen igoera eta beren politika salatzeke. Manifestaldia dela eta, bertan parte hartzeko deialdia egin zuten atzo ikasleen sindikatuak ordezkariek. «Gizarte osoa gonbidatzen dugu bertan agertzeraz, denon artean unibertsitate publiko bat sortzeko» azaldu zuten ikasleek.

Ikasle Abertzaleak-en bosgarren urtemuga

BILBO

Ikasle Abertzaleak kolektiboak bere bosgarren urtemuga ospatuko du hurrengo egunetan '... eta bagoaz aurrera' lelopean. Bere urteurrena dela eta, zenbait hitzaldi, erakusketak eta jaialdi antolatu ditu.

Bosgarren urteurrenaren ospakizunak bi helburu dituela jakinarazi zuten atzo IAKo ordezkariek: «Batetik, ikasle talde honetan lan eginez, ikuspegi ideologiko abertzale eta irakaskuntzan izan dugun partehartzea jakinarazi nahi dugu. Bestetik, gizarteari begira, geure burua ezagutzera eman nahi dugu, geure interesak, proposamenak...».

'... eta bagoaz aurrera' leloaren bidez, IAKoek hiru puntu nabarmendu nahi dituzte. Batetik, «euskal irakaskuntzan hedapen zabalean» duen ikasle taldea dela. Bestetik, «positibotasun» jo nahi dute bere «garapena, lana eta euskal gizarte eta irakaskuntzari egindako ekarpena».

Laguntza humanitarioa banatzen hasi da Nairobitarra Spliten

Igandean irtengo da Kroaziatik Euskal Herrira bueltatzeko.

Abenduaren 7an Splitera (Kroazia) iritsi ondoren, Tolosa eta inguruetako herrietan bildutako laguntza humanitarioa banatzen hasita daude Nairobitarra autobus ezagunarekin joandako espediziokideak. Bidaia helburuak bete eta gero, ibilgailua igandean bertan abiatuko da Euskal Herrirantz.

JUAN LUIS ZABALA / SPLIT

Berriemaile berezia

Heldutako egun berean SOS Balkanes erakunde humanitarioa bolondresekin kontaktuan jarri ondoren bosnienrentzako eskola estraterritorial batean banatu zuten Nairobitarraok Tolosa eta inguruetan jasotako eskola materiala, ia ia 800 kilo egiten zuena.

Bosniako enbaxadak eratu dituen haur bosnien errefuxiatuen eskola estraterritorialak, Egiptoko IGASE elkarte arabiarren laguntzaz. Gipuzkoatik bidalitako materiala hartu duena Lav hotelean kokatua dago eta 420 bat ikasle ditu. Bertako irakasleek Nairobitarri jakinarazi diotenez, haur errefuxiatuek eskola kroaziarretara joateko eskubidea dute baina bertan apenas kasu handirik egiten dioten. Horrexegatik antolatu dira eskola estraterritorialak. Zortzi dira Split eta hiri honen inguruetan egun dauden zentroak.

Lau urteko ume bosniarra errefuxiatu kanpamendu batean.

IGASE elkarteak irakasleko eta klaseko 50 marko alemaniarrez laguntzen die eskola hauei, baina irakasleek elkarte honen laguntzarik gabe lanari eutsi ahal izatea nahi izango lukete.

BOTIKAK MEDICUS MUNDIRI

Zizurkilgo Pedro Mari Otaño eskolan irakasle den Bixente Elordui izan zen Lav hoteleko eskola estraterritorialean Nairobitarraok ordezkariek. Elordui- ren ikasleek bidalitako koadernoetan koadernoaren jabea izango den haur bosniarra agur bat aurkitu du bertso, poema edo marrazki moduan.

Botikei dagokienez, ezereen okerrak ez dela, gaur eramango dituen Nairobitarra Tolosan bildutako 200 kiloak Metkowitzera, Medicus Mundi erakundearen eskuetan uzteko asmoz. Bidaia hau aprobetxatuz, SOS Balkanesek Metkowitzera igorri behar dituen beste ehun kilo botika ere eramango dituen Nairobitarra Bosnia-Herzegovinatik gertu dagoen hiri horretara.

Tolosaldean bildutako material guztia Split eta inguruetan banatu ostean igandean abiatuko da berriro Nairobitarra Euskal Herrirantz eta abenduaren 14ean iritsiko da autobusa bere txokora.

Jaurlaritzak Atxarte ustiatzen jarraitzeko baimena eman lezake

DONOSTIA

Bi urteko geldialdiaren ondoren Atxarteko harrobia (Abadiño, Bizkaia) ustiatzen segitzeko baimena eman lezake Eusko Jaurlaritzako Ingurugiro Sailak. Izan ere, Canteras Atxarte enpresak lan hori bideratzeko egindako proiektua, «ingurugiroari dagokionez onargarria» dela erabaki du Jose Antonio Maturana buru duen Sailak. «Enpresa ustiatzaileak egin duen egitasmoak, inguru horren natur errehabilitazioa hartzen du bere barruan, eta horixe da jarri zen ezinbesteko baldintza», azaldu dute Jaurlaritzako iturriek.

Ondorioz, duela bi urte ustiatzen ari zirela emandako agindua bertan behera uzteko aukera ztertzen ari da Gasteizko Ingurugiro Saila, «bitartean beste administrazioen batek bere esku-

duntzak betearaziz lanen berrekitea eragotzen ez badu», zehaztu dute.

1991ko azaroan itxi ziren Atxarte eta Atxatikiko harrobiak, enpresak ustiapenerako lizentziarik ez izateaz gain, Ingurugiro Sailak jarritako baldintzak ez zituelako betetzen. Jaurlaritzako iturrien arabera, bi urte hauetan argi eta garbi geratu da arazoa gainditzeko trabak ez zirela ingurugiroari dagozkionak soilik, baizik eta lizentziaren inguruan ere badela auzirik. «Abadiño Udalak ustiapena titulartatearen inguruan izan duen irizpide aldaketak arazo hau gainditzeko eragotzi du», salatu du Ingurugiro Sailak.

Nolanahi ere, Canteras Atxartek aurkeztu duen proiektua guztiz bideragarria da Jaurlaritzaren esanetan. «Aurkeztu duten egitasmoak bi ustiapen eremuak be-

reitzen dituen erdiko espaloia errespetatzen du, alegia, guk jarritako baldintza nagusia. Aurrera eramaten bada, 900.000 metro kubiko kareharri aterako dute bost urtetan».

LABURREAN

IHLDAKO bat Iruñean izandako istripu batean

Jorge Conde Azkona hamazazpi urteko gaztea hil zen asteazken gauean Iruñean kotxe batek harrapatu ondoren. Motorrean zihoan gaztea eta kamioi baten atzean geldirik zegoela, atzetik zetorren kotxe batek jo zuen. Lekukoek azaldu dutenez, izugarrizko abiaduran zihoan kotxea eta, dirudienez, semaforoa gelditu gabe pasatu zuen. Honetaz gain, positiboa eman zuen gidariak alkoholemiaren kontrolean eta atzo bertan eraman zuten Iruñeko kartzelara, epailearen aginduz.

TRENBIDEEN greba inportantea atzo Iparraldean

Eragin handiko greba gertatu zen atzo trenbideetan Ipar Euskal Herri eta Frantzia guztian, CGTk deitu ondoren. Eguna ia trenik gabe gertatu zen. AHT tren guti baizik ez zen, ohizko grebetan ez direlarik hunkiak. Erregio mailan trenik ez zen batere, ez Baiona eta Hendaiaren artean ez eta ere Baiona eta Garaziren artean.

INTSUMISOEN kontrako bi epaiketa Iruñean

Ramon Lopez Cid eta Jose Miguel Arregi Altsasu eta Olaztiko intsumisoak epaitu zituzten atzo goizean Iruñean. Fiskalak bi urte eta lau hilabeteko kartzela zigorra eskatu zuten biontzat. Intsumiso hauek kartzelan zeuden, joan den hilabetean atxilotu baitzituzten, baina intsumiso totalak ziren, hau da, epaitu behar zituzten egunean ez ziren Entzuteagira agertu.

ONDARROAKO UDALA

IGERI MONITORE BATEN KONTRATAZIOA

Kirol Monitore bat, Igeri espezialitatean, aldizko lan kontratupean, astero 27 orduko iharduera egiteko hiru egunetan banaturik eta zatikako ordutegiarekin, aukeratze prozeduran parte hartzeko eskariak onartu dira 1993ko Abenduaren 29ko 14 orduak arte.

Hautagaiek Igeri monitore eta uretako soroslearen tituluen jabe izan beharko dute, eta deialdiaren oinarrietan agertzen diren gaineko baldintzak bete beharko dituzte, eskari-orri ereduarekin batera, Ondarroako Udaletxeko Idazkaritzan zuen esku daudenak.

Ondarroan, 1993ko Abenduaren 9an. ALKATEA

Neskengan kirol azturak sustatzeko bideak aztertuko dira gaur Donostian

Jardunaldiak Kirolkude kanpainaren barruan kokatuko dira

Kirol, osasun eta psikologia arloko adituek hartuko dute parte gaur Donostian egingo diren Gorputz Hezkidetzari buruzko Jardunaldi Teknikoetan. Kirolkude kanpainaren barruan kokatzen den ekimenak neska gazteengan kirola egiteko ohitura sortu eta errotzea du helburu.

JOSE MARI PASTOR / DONOSTIA

Gaurko jardunaldiak Emakundek azaroaren 4ean Gasteizen aurkeztu zuen Kirolkude kanpainaren helburuei lotuta daude. «Emakumezkoaren eta kirolaren artean maiz izaten den urruntasuna» gainditzeko. Ekimen honek 14-20 urte bitarteko emakumezkoen artean kirola bultzatzea du xede eta Euskal Autonomi Elkarteko ikastetxe, kiroldegi eta kirol elkarteetan burutzen ari da.

«Eskola mailan kirola egiten duten 100 lagunetatik 40 emakumezkoak dira baina portzentaia hau % 17ra jaisten da 14 urtetik aurrera, OHOk zikloa amaitzen dutenean», esan zuen Jose Antonio Santano Gipuzkoako kirol diputatuak jardunaldi hauek aurkezteko atzo egin zen prentsurrekoan.

Juanjo Ziarrusta Bizkaiko Al-
dundiko kirol zuzendariak baieztatu egin zituen datu hauek esparru honetan ere emakumezkoak oraindik «diskriminatuta» dagoela gaineratzeko. Ziarrustak azaldu zuenez, Bizkaian 50.000 kartel eta 1.000 bideo banatu dira kanpainaren barruan.

Jardunaldien aurkezpena atzo Donostian.

GILLENEA

Txaro Arteaga Emakundeko zuzendariak ekimenaren helburu nagusiak aztertu zituen. Arteagaren arabera, Gorputz Hezkidetzari buruzko Jardunaldi Teknikoak Kirolkude kanpainaren barruan kokatzen dira. Kanpaina honek 'Etzazu utzi' lema du eta kirolak ekartzen dituen alde onak nabarmendu egiten ditu. Aspektu hauek telebistan iragarki gisa eta eskoletan material informatibo modura egunotan ematen ari den bideo batean agertzen dira arlo desberdinetatik azalduta.

«DAMU IZANGO ZARA» Bideoan hainbat aditu eta emakumezko kirolarik hitz egiten dute. «Uzten baduzu, damu izango zara», «ez da soil-soilik estetika kontua, osasun kontua bai zik» eta «kirolak gure posibilitateak eta mugak agertarazteaz gain, lagundu egiten digu bestee-

kiko harremanetan», dira, besteak beste, emanaldian azaltzen diren mezu nagusiak.

Emakumezkoa eta kirola uztartzeko kanpaina neskatoengana ezezik guraso eta hezitzaileen-gana ere bideratzeko komenentziaz mintzatu zen Txaro Arteaga, beraiek adin horretako gazteengan izaten duten eraginaz jabeturik.

Emakundeko buruak gaur izango diren jardunaldien garrantzia nabarmendu zuen, bertan neskaxengan kirol ohiturak sortu eta errota beharra aztertuko baitute hainbat arlotako profesionalak.

Jardunaldiak Emakundek, EAÉko hiru herrialdeetako Diputazioek eta Bilbo eta Gasteizko Udalek sostengatu dituzte Euskadi Kutxaren laguntzaz eta aurrezki elkarte honen kultur aretoan izango dira.

Eusko Legebiltzararen aurrean protesta egingo du gaur AEK-k

BILBO

Alfabetatze Euskalduntze Koordinakundeak kontzentrazio bat egingo du gaur eguerdian Eusko Legebiltzararen egoitzaren aurrean, datorren urteko aurrekontuen eztabaidea gaur hasiko baita.

«Aurten, Eusko Jaurlari-tzak dirulaguntzak kendu dizkie Euskal Autonomi Elkarteko euskaltegi libreei, urte osoan zehar 17.000 ikasle inguru dirulaguntzarik gabe utziz eta AEKren egoera ekonomikoa are gehiago okertuz», jakinarazi zuten atzo AEK-ko ordezkariak.

Iturri berberen arabera, erabaki hori azken urteotan euskararen kontra egindako «erasorik latzenetako» bat izan da. Hala ere, «beste eraso larriago baten atarian egon gintezke», gehitu zuten, «euskaltegi libreak ez baitira agertzen 1994. urteko aurrekontuetan».

«Kultura Saila, euskaltegi libreen kontrako erabakia krisiak eragindako ezohizko neurria bailitzen aurkeztzen saiatu da, aurrerantzean segidarik izango ez lukeena. Beraz, oso kezagarria deritzogu datorren urteko aurrekontue-

tan euskaltegi libreen aipamenik ez agertzeari, honek erakutsiko bailiguke, aitzakiak gora-behera, euskararen aldeko herri ekimena itotzeko ahalegin nabaria dagoela batzuen aldetik», gaitzetsi zuten.

AZOKA DONIBANE LOHIZUNEN Donibaneko ikasleak AEK elkarteak la-

runbat honetarako euskarazko liburu, disko eta prentsaren azoka antolatu du goizeko bederatzietarik arratsaldeko zazpiak arte, Donibane-Lohizuneko portuan den Erretegian.

Antolatzaileek diotenez, «aukera bikaina da elkarren lana ezagutarazteko Iparraldeko biztanleei, horren eskasia nabarmen sentitzen baita». Iparraldeko euskarazko argitalpenak aurkitzen ahalko dira horrela, 'Maiatz', 'Hatsa', EGUNKARIA, 'Herria', besteak beste.

Elkarte edo erakundeei mahaiak eskainiko zaizkie beren ekoizpenen agertzeko, hiri erdian egokitua den aterbe egokian. Arratsean, erromeria izango da kantaldi baten aurretik. Orduan Irigoien Anaiak eta Keñu taldeak eguna bukatuko dute.

LUZIEN ETXEHARRETA

Urepeleko amuarrainen pozoidura kloro isurketak eragin zuen

L. ETXEHARRETA / BAIONA

Urepeleko (Nafarroa Beherea) Arraina amuarrain haztegia as-
telehen ilunabarrean 17.30etan gertatu istripuak kalte handiak eragin zituen, milioi bat arrain hilaraziz. Gorago zen iturri batean egin kloro isurketa batek eragin zuela frogatu du inkestak.

Aldudeko jandarmek ziurtatu dutenez «gaur ez da kutsadura arriskurik». Kloroaren diluzioa egin ondoren arraintentzako arriskuak ezabatuak dira. Hala ere, kalteak arraintegian gertatu baziren gehienbat, bertako urak Errobira joatearekin, amuarrain askoren hilketa eragin zuen as-
telehen arratsean, Alduderaino, Baigorriko bidean.

Urpelen iturriko uraren era-

bitpen komertzialaren xedea izan daiteke istripua eragin duena. Aspaldiko 'Urepeleko uraren' biltzeko xedea, 'Iturri Handian' aipatzen da. Etxe eraikuntzan ingeniari den batek joan zen as-
telehenean iturriko ura bere bakteriez garbitu nahian bost kilo kloro pastila uretara erortzen utzi zituen.

Ez da argi oraindik zergatik hain emeki urtzen ari ziren pastilak ikustearekin zergatik ez zuen inongo deiadarrik egin. Horrela, minutu gutxitan 200 metrora zen arraintegira ur kloratua iritsi zen, berehala bertan zen milioi bat arrain hilaraziz.

Arraina arraintegiaren urteko ekoizpena ia hondatu da istripu horrengatik. Alabaina, sei hilabetetan hazkuntza da egiten hor amuarrainentzat, Izpegi edo Lu-

husoko arraintegietara gizentzera joan aurretik. Toki horietara joan behar zuten bezperan da gertatu dena. Enpresak 15 langile dauzka eta argi da 'langabezi tekniko' bat ekarriko duela horrek. Dena den, diru kalte handiak izango ditu arraintegiak.

Arraintegian edo Errobin suhiltzaileek bildu arrain hilak Agenetik etorri enpresa batek bere kamioietan eramaten ibili da hiru egunez. Arraintegien kutsadura maiz aipatzen da Iparraldean. Ingurugiroaz arduratzen diren elkarteek maiz azpimarratu dute arraintegiek sortu kalteak ibai urei. Aldi honetan batek jasan ditu kalte larriak, baina ibai kutsadura ere eraginez. Uraren inguruko ekosistemei oso erraz kalte egin dakiekeela agerian jarri da berriro kasu honetan.

Gure mendien historiaurrea

Jacques Blot arkeologoak Euskal Herriko mendien historiaurreaz egin liburuaren hiru hizkuntzetako edizioa aurkeztu zuten atzo Baionan Zabal liburudendan. Elkar-ek argitaratu du liburua. Euskaldunek sei mila urtez mendietan utzi aztarnak ikertu ditu, harrespila edo trikuharrietan. Argazki apain ederrekin Xoldokogainetik Orhiren oinetara bidai miragarri batera gomititzen gaitu. Euskal ondare aberatsaren zainketara dei bat egin du liburuarekin.

EGUNKARIAren

3. urteurrena

Bihar? Ez, etzi

Igandean egingo da belodromoan EGUNKARIAren 3. urteurreneko festa handia

Iragan abenduaren 6an bete zituen EUSKALDUNON EGUNKARIAk hiru urte. Ez da txantxetan pasatzen uzteko moduko urtemuga, eta horregatik euskaldun eta euskaltzale guztien topagune izan nahi duen jai itzela antolatu du aurten ere egunkari honek.

DONOSTIA

Eguneroko bere erronkari eutsiz, hiru urte bete ditu jada EUSKALDUNON EGUNKARIAk, 1990eko abenduaren 6an lehen-dabiziko aldiz argia ikusi zuenetik. Aurrekoak bezalaxe, eguneroko bezero dituen euskaldun eta euskaltzaleekin batera ospatu nahi izan du egunkari honek urtemuga hau, eta horretarako ia bost ordutik luzatuko den jaialdia, antolatu du.

Hori dela eta, musika, dantza eta umorea izango dira etzi Donostiako Anoetako belodromoan jaun eta jabe. Berrikuntzarik izango du gainera aurtengoan

Aurrekoetan bezala, giroa itzela izango da aurtengoan ere. GILLENEA

Egunkari Festak, besteak beste, aurkezleei dagokienez. Orain artekoan 'aurkezle profesionalak' izan ditugu ikuskizunaren gidari: Xabier eta Piter (Xabier Otaegi eta Jose Inazio Ansorena) lehenengoan, eta Josetxo Lizartza eta Maddalen Iriarte iazkoan.

Aurten, ordea, bertsolariek hartuko dute ardura hori. Jon Lopategi, Aitor Sarasua, Arantzazu

Loidi, Maddalen Lujanbio, Estitxu Arozena, Xabier Euzkitze, Iñaki Murua, Millan Telleria eta Imanol Lazkano ariko dira lan horretan. «Egia esan ez da lan handi eta zaila», aitortu digu Maddalen Lujanbiok, «bertso pare bat bota beharko baititugu gehien jota. Aurkeztu beharreko musikari edota artista ezagutzea eta ahalik eta bertso polit eta ori-

ginalenak egitea izango da sekretua».

Eta «ezusteko» aurkezle hauek botatako bertsoen artean, etorriko dira gainerakoak. Batzuk, lehenago ere izandakoak, Txirri, Mirri eta Txiribiton pailazoak, In Fraganti antzerki taldea eta Gontzal Mendibil kantaria kasu. Beste batzuk, berriz, lehenengo aldiz Egunkari Festan: Bittor Aiepe musikari gaztea eta Ganbara folk taldea esate baterako. «Jaialdiari geuk emango diogu sarrera, horixe izango da gure lana. Gainera, egun horretarako bereziki abesti bat prestatu dugu», azaldu du Ganbara taldeko Garbiñek.

Dudarik gabe, urtarilaren 12an hil zitzaigun Joxemi Zumalabe EGUNKARIAren sortzaile eta kontseilari ordezkariari egingo zaion omenaldia izango da jaialdiko unerik hunkigarriena. Jose Inazio Ansorenak txistua lagun, partehartze zuzen-zuzena izango du horretan: «Gorazarre bat egin nahi diogu, irakatsi zigun guztia eta eginda utzi digun gauza eder hau eskertzeko».

EGITARAUA

Jaialdia

- 18.00etan: **Ganbara** folk taldea
- 18.20etan: hainbat dantza taldeko kideek **polka** dantzatuko dute.
- 18.35etan: **Les Mecaniciens** taldearen emanaldia.
- 18.45etan: **Bittor Aiepe** kantari gaztea.
- 18.50etan: pailazoak.
- 19.05etan: **malabaristak**.
- 19.15etan: **In Fraganti** ren esketxa.
- 19.25etan: **Gontzal Mendibil** kantaria.
- 19.30: **abesbatzak**.

Kontzertua

- 20.30etan: **Anje Duhalde**.
- 21.15etan: **Sorotan Bele**.
- 22.00etan: **Su Ta Gar**.

Sarrerak salgai daude Euskal Herriko leku ugarietan, 1.000 pezeta edo 43 liberatan txartela.

BILBO

MERCEDE ELIZAN

IMUNTZO
ETA BELOKI
EGAN

BERTSOLARIAK:
JON MAIA
UNAI ITURRIAGA

ANTOLATZAILEAK:
HOR DAGO KONPARSA
HAU PITTU HAU KONPARSA
BILBO ZAHARREKO EUSKAL TXOKOA

GAUR
ABENDUAK 10
gaueko 10etan

Egunkaria

Sarrera 500 pzta.

ADINAK

Gasteizek «konpromezuak» hartu nahi ditu soldatez eta enplegu banaketaz

Langabezia 1997an % 24,1era iristea aurrikusten du Erdi Eperako Plan Ekonomikoak

Eusko Jaurlaritzak ezinbestekotzat du errenta politikari eta enpleguaren banaketari buruz EAEko gizarte nahiz ekonomi eragileekin konpromezuak hartzea, «lanpostu gehiago sortu eta dagoen enplegua hobeto banatzeko». 1994-97 denboraldian ekonomi hazkunde motela eta langabeziaren igoera aurrikusten du Gasteizek.

J. AIARZA / DONOSTIA

Eusko Jaurlaritzak atzo onarturiko 1994-97 Erdi Eperako Plan Ekonomikoaren (EPE) ondorio azpimarragarriak dira horiek, gainontzeko helburu eta aurrikuspen makroekonomikoez gainera.

Errenta politikari buruz, Administrazioak soldata malgutzeko akordioak hartzea proposatzen du «ekonomiaren egoerari eta enpresa bakoitzaren egoerari egokituak», Euskal Autonomi Elkartean, herrialde historikotatik nahiz enpresetan sinatzen diren hitzarmenetan.

Enpleguari eutsi eta lanpostuak sortarazteko, berriz, lan kostuak murrizteko neurriez gain, dagoen enplegua banatzeko formulak hartzea aholkatzen du Gasteizek EEPEn.

Banaketa honetarako zenbait bide proposatzen du Gobernuak: lanpostuen mugikortasuna, lanaldia murriztea eta aldi baterako lana bultzatzea, besteak beste. «Neurri hauek gizarte eragileek negoziatu eta Administrazioak bultzatu behar ditu» zehazten du planak.

Helburu makroekonomikoei dagokienez, EEPEren estrategia zor publikoa eta kontsumo publikoa gutxitzean datza, defizit publikoa jaisteko. Aldi berean, Administrazio Publikoa erreformatu eta berorren inbertsio ahalgina mantendu egin nahi ditu Jaurlaritzak.

TXEMA FERNANDEZ/EFE

Finantza entitateek interesak jaitsi behar

Jose Luis Larrea Eusko Jaurlaritzako Ekonomia eta Hazienda sailburuak interes tasak gehiago jaitea eskatu zien atzo finantza entitateei, batez ere enpresentzako maileguetan. Jaitsiera honek, politika eta gizarte eragileek indarrean jarritako neurriekin batera, «krisitik irteteko susperketa prozesuari lagundu» egingo diola uste du Gasteizko sailburuak. Adierazpen hauek Gobernuaren azken zor publikoaren jaulkipen ekitaldian egin zituen Larreak. Euskabono jaulkipen berri hau 16.500 milioi pezetakoa da eta 18.500 milioira zabaldu daiteke. Larreak azpimarratu zuenez, bono hauek % 8,15eko interesa dute, duela urtebetekoek % 13koa zuten bitartean. Azken honen ostean Gobernuak 66.000 milioi pezetako zorra jaulki du aurrean.

Hemendik 1997ra ekonomi hazkunde apala espero du euskal Administrazioak, alegia % 1,1 datorren urtean eta tasa handiagoak ondokoetan, 1997an % 3,2ra iritsi arte.

Testuinguru honetan, Gasteizek lanpostu sorrera txikia aurrikusten du lau urte hauetan. Ondorioz, langabezia tasak gaur egungo % 23,9tik % 24,1era egingo du gora 1997an, EEPEk aurrikusi duenez.

«Langabezia tasa altu honen arrazoia biztanleria aktiboaren bilakaera da, denboraldi honetan hazi egingo baita. Horregatik, okupazioaren hobekuntzak ez du langabezia tasaren jaitsiera ekarriko» dio txostenak.

Sektoreen diagnostia eta estrategia ezberdinak

M.A. / BILBO

Ekonomi plangintzak sektore ezberdinen egoera aztertzen du eta bakoitzean jarraitu beharreko estrategiak proposatzen ditu. Horrela, industri politikari dagokionez helburu nagusien artean konpetitibitate maila hobetzea legoke, eta hori lortzeko berrikuntza, inbertsioa eta nazioartetzea jotzen ditu beharrezkotzat.

Konpetitibitatea hobetzeko Gasteizko Industria sailak bultzatu dituen cluster-etatik ateratako gomendioak sustatzea eta jadanik martxan dauden egitarauak garatzea proposatzen du planak.

Teknologi garapenerako, berriz, EAEko zentroen koordinazioa eta Politika Teknologikoarekin aurrera egitea dira jasotzen diren ekimenak. Produktzioaren kalitateari garrantzi berezia ematen dio egitasmoak eta berau areagotzeko sistemak hedatzea eta baliabideak bultzatzea ezinbestekotzat jotzen du.

Enpresa txiki eta ertainentzako finantza oinarria bultzatzeko neurriak, Diputazioek bideratu beharreko industriarako laguntza egitarauak, merkataritza arloan enpresen nazioartetzea eta dibertsifikaziorako, besteak beste, Garapen programa aprobetxatzea dira 1994-97 eperako planaren proposamenak.

Azpiegitura sektoreko politikaren helburu garrantzitsuenak errepide eta trenbide komunikabideak hobetzea, garraio publikoen eskaintza areagotzea, lan hidrauliko handiekin jarraitzea eta, etorkizunera begira berriz, arlo honetan izan daitezkeen eskari guztiak gauzatzen hastea lirateke.

Giza errekursoak trebatu eta heitzeko egungo sistema produktio beharretara egokitzea proposatzen du planak. Era berean, enpresetan trebakuntza arloa bultzatzearen beharra jasotzen du eta gai honetan erakunde ezberdinen arteko koordinazioa areagotzea ere aipatzen du helburu gisa.

LABURREAN

SUPER gasolina eta berunik gabekoa merkeago

Super gasolinaren eta berunik gabekoaren gehienezko prezioak bihurtik aurrera 80 zentimo merkeago izango dira, Madrilgo Industria Ministerioak astebeterako hartu duen erabakiaren arabera. Gasolina normalaren eta gasoilaren gehienezko salneurriek, 90 zentimo egingo dute behera. Super gasolinaren litroak 107,2 pezeta balioko du Espainiako gasolindegietan.

HAMAZAZPI

enpresa Senegal, Bolikosta eta Saudi Arabia

Euskal Autonomi Elkarteko hamazapi enpresatarako ordezkariak Senegal, Bolikosta eta Saudi Arabian izango dira datorren astean eta estatu hauetako inportatzaile, banatzaile eta fabrikatzaileekin bilduko dira, merkataritza harremanak bultzatzeko. Bidaia hauek Merkataritza ganbarek eta Gasteizko Merkataritza Sailak antolatuta dituzte.

ELA Madrilén hauteskunde legearen aurka

Espainiako Gizarte eta Ekonomia Kontseiluan (CES) ezeztatu bota eman zion ELAko ordezkariak Madrilgo Gobernuaren sindikatu hauteskundeetarako lege proposamenari. ELAren iritziz lege proposamenak ez du bermatzen «hauteskunde prozesuan indar guztientzako partaidetza baldintza berdina izatea». Sindikatuak EAEn 1990ean erabilitako hauteskunde sistemaren antzekoa erabiltzea proposatzen du.

SEGURTASUN

pribatuan greba ia erabatekoa izan da

Segurtasun pribatuaren sektorean hitzarmenaren negoziaketan presio egiteko antolatutako grebak ia erabateko jarraipena izan zuen atzo EAEn. UGT, CCOO eta LSB sindikatuek deitu zuten protesta ekintzara Espainia osoan. Guztira 60.000 langile eta 630 enpresa biltzen ditu sektoreak.

MARKOS

OKINDEGI TA GOZOTEGI ETXETAK

Ubarburu P. 4-5 Pabilioiak
27 Industrialdea Tel.: 45.09.66
MARTUTENE

Urdaburu Kalea, 2. B. Ijurko
Tel.: 52 95 98 LEZO

Ategorrieta Etorb., 33
Tel.: 27 48 48 DONOSTIA

Ekonomiari eta enpleguari buruzko gailurra

Jacques Delorsen Liburu Zuria nekez onartuko dute Europako estatuburuek

Txostenak 18 bilioi pezetaren inbertsioak aurrikusten ditu 1994-99 urteetarako

Ekonomi Hazkunderari, Konkurrentzialtasunari eta Enpleguari buruzko Liburu Zuria aztertuko dute gaur eta bihar Europako estatuburuek. Jacques Delors Europako Batzordeko lehendakaria txosten honetan egiten dituen proposamenak ontzat har ditzaten ahaleginak egingo ditu.

BRUSSELA

Alemania, Holanda, Britainia Handia eta Danimarka dira Liburu Zuri honen kontra eragozpen gehien jarri duten estatuak. Horien ustez, txostenean jasotako neurri gehienak «bideraezinak dira eta ez datoz bat gastu publikoak murrizteko eta ekonomiak bateratzeko egin beharreko politikarekin».

Frantziak eta Espainiak, aldiz, Liburu Zuriaren proposamenen aldeko jarrera agertu dute, Francois Mitterrand eta Felipe Gonzalez Estatu hauetako agintarien ahotan. Gonzalezek aurreratu duenez, Espainiak ontzat eman go ditu txostenean jasotako neurriak.

Proposamen hauen helburua ekonomia suspertzea eta langabeziaren arazoa ahal den neurrian konpontzea da, Europako lu-

Jacques Delorsen Liburu Zuriak ez du ahobateko onespena lortu.

REUTER

rralde guztiak krisi ekonomikoa larria eta ia 20 milioi langabetuen zama pairatzen ari diren garai honetan.

Ekonomia suspertzeko helburuz epe labur eta erdirako proiektuak diseinatu ditu Delorsek. Proiektu hauek XXI. menderako xede nagusien aurrikuspenarekin uztartu nahi ditu Europako Batzordeko lehendakariak.

Estatuetako krisia egiturazkoa dela baietsi ostean, txostenak ohartarazten du gaur egungo ekonomi hazkundera ez dela nahikoa lanpostuak sorrerazteko. Horren aurrean, hemendik 2000. urtera 15 milioi lanpostu sorrerazi behar litzuketen suspertzea neurriak proposatzen ditu Europako Batzordeak.

Horien artean lan merkatua berraztertu eta aldatzea, moneta

politika egonkorra, enpresa txikientzako laguntza eta azpiegitura plan erraldoi batera zuzendutako milioi anitzeko inbertsioak azpimarra daitezke.

Garapenerako egitasmo hauen kostua urteko 20.000 milioi eukoa (hiru bilioi ecu) izango da datozen hamabost urteetan. 1994-99 eperako, beraz, 18 bilioi pezetako inbertsioa aurrikusi du egitasmoak.

Liburu Zuriaren arabera, kostu horren bi herenek Europako batasunaren aurrekontuetatik irten behar lukete eta urtean 8.000 milioi ecu «bakarrik» lortu beharko litzukete.

Delorsen txostenak Europako Batasunak zor publikoa jaulkitzea eta Europako Inbertsioetarako Bankua proposatzen ditu finantzaketarako. Puntu horretan Alemania, Britainia Handia eta Holandako gobernuak ez datoz bat Batzordearen proposamenarekin.

Liburu Zuriak egiten dituen ekintza proposamenen artean lau helburu azpimarratzen dira: lanaren eta errentaren banaketa zabalagoa, lan merkatua eskuragarriagoa egitea, konpetitibitate egokia bermatzeko giza kapitalaren erreserba handitzea eta lan eta jarduera berriak garatzea.

Delorsen iritziz, lanaren banaketa «ez da irtenbide mirarizkoa» eta zenbait kasutan bakarri onar daiteke.

Liburu Zuriak enplegua sortzeko Hamabiei gomendatzen dizkien lehentasunak heziketa eta trebakuntzaren aldeko apustua eta malgutasuna dira.

ketak proposatzen ditu gizarte eta ekonomi politiketan, lan merkatuaren egituraketan, zerga neurrietan eta Gizarte Segurantzaren sisteman.

Delorsen testuak langabeziaren hiru berezitasun aipatzen ditu. Batetik «kointurala» izan daiteke, egungo krisiak zerikusia izan baitu arazoaren bilakaeran. Bigarrenik «estrukturala» dela uste du Europako Batzordeak, lan merkatuaren «malgutasun ezaren» ondorioz. Azkenik, langabeziaren hirugarren berezitasuna «teknologikoa» izan daiteke, teknologi aurrerapenaren eta beharizan berrietara egokitzeko ahalmenaren artean «desfasea» dagoela baitio dokumentuak.

ENPLEGU POLITIKAK ALDATU

Joerari buelta emateko Europako Batasunean mendea amaitzerako 15 milioi lanpostu sortu beharko liratekeela adierazten du Liburu Zuriak, eta ho-

Ekonomi hazkundera eta lan baldintzen malgutasuna langabezia «konpontzeko»

BRUSSELA

Europako Komunitatean dauden langabeziaren zergatia aztertzeke orduan ekonomi hazkunde apala eta lan baldintzen malgutasun txikia aipatzen ditu Jacques Delorsen Liburu Zuriak. Ildo beretik, langabeziari aurre egiteko bi ardatz horien inguruan lan egitea proposatzen du.

Guztira 17 milioi langabetu daude Europan, biztanlego aktiboaren % 11 ia, eta 70eko hamarkadaren hasieratik etengabe egin du gora.

Azken hogeitaz urteetan produktutako aberastasunak % 80ko hazkundera izan duen bitartean lanpostu sorrerak % 9 bakarrik egin du gora. Konpetitibitate, Hazkunde eta Enpleguari buruzko Liburu Zuriak datu hori eman ostean azpimarratzen duenez, argi gelditu da hazkunderaren eta enpleguaren bilakaera ez dela parekoa izan. Horregatik alda-

Azpiegituren garapenaren bidez ekonomia suspertu

BRUSSELA

Azpiegitura lan handien bidez ekonomiaren suspertzea bideratzea da Europako Batzordeak aurkeztuko duen Liburu Zuriaren eduki garrantzitsuenetako bat. Jacques Delorsen txostenak hiru zatitan banatzen ditu azpiegiturretan egin beharreko lan hauek: garraioak, telekomunikazioak eta energia.

Guztira 300.000 milioi eukoa (45 bilioi pezetatik gora) inbertsioak aurrikusten ditu Batzordeak datozen hamabost urteetarako, erdia baino gehiago XX. mendea bukatu baino lehen egin beharrekoa.

Horren ondorioz, telekomunikazioak eta informatika zerbitzuak hobetzeaz gainera, europarrek azkarrago eta merkeago bidaiatu ahal izango dute eta Europako Komunitatea, Ekialdearekin eta Ipar Afrikarekin komunikatu ahal izango da.

Autopista sare berriak eta abiadura handiko trenbideak bultzatuko ditu Europako Batzordeak. Liburu Zuriak 55.000 kilometroko errepi-deak eraikitzea proposatzen du, horietatik 12.000 kilometro autopistak izango direlarik.

Gaur eta bihar bilduko diren estatuburuek proiektuari oniritzia ematen badiote, Europako Batasunak martxan jarriko dituen proiektuen artean informatika sare handiak, irudi zerbitzu elektronikoak, telebista interaktiboak, informaziorako datu biltegiak eta posta elektronikoa aipatu daitezke, besteak beste.

«Multimedia mundua zabaltzea Lehen Industri Iraultza bezalako aurrerapausoa izango da» azpimarratzen du Liburu Zuriak. Adibidez, hemendik XX. mendearen bukaerara telebista kateak hamar aldiz gehiago izango direla aipatzen du.

ERAMAN EZAZU PIANO BAT ETXERA
estreinatu gabe - inportazio zuzena

500

PTA/EGUNEKO
Erosia edo alokatua

J. Bengoa

Bulebarreko Arkupea, 20 DONOSTIA Mamuteko Musika Zentroa OIARTZUN

Vargas: «CESIDek ez du inolako loturarik entzuketara sarearekin»

Espetxeratuek garrantzirik gabeko zenbait sekreturen berri bazutela onartu du

Julian Garcia Vargas Espainiako Defentsa ministroak ukatu egin zuen atzo CESIDek edo hemengo ezein kidek Bartzelonan desegindako telefono entzuketara sarearekin lotura duenik. Hala ere, espetxean dauden CESIDeko kide ohiek zenbait sekreturen berri bazutela onartu zuen Garcia Vargasek.

MADRIL

Talde katalanak deiturik atzo agertu zen Garcia Vargas Kongresuko Defentsa Batzordera, CESIDek entzuketara sarearekin izan litzakeen harremanen berri emateko. Ministroak, nola zerbitzu sekretuek erakunde moduan hala aktiboan dagoen horietako ezein kidek telefono bidez egin dako legez kanpoko entzuketetan parte hartu dutenik gezurtatu zuen. Onartu egin zuen, ordea, sareko zenbait kideri CESIDen zenbait agiri sekreturen kopiak aurkitu zitzaizkiela, baina diputatuak lasaitu nahi izan zituen, agiri horiek «ez dutela segurtasun nazionala arriskuan jartzen» ziurtatuz.

Antonio Romero IU-ICKo eledunak, bere aldetik, Narcis Serra lehendakariordearen dimisioa eskatu zuen auzi honetan CESIDek izan dezakeen erantzukizunagatik. IU-ICK CESIDen gaineko kontrola Legebiltzarraren esku uztea eskatu du berriki lege proposamen baten bitartez.

PPk ere kontrola handitu nahi

Oposizioak ez zuen Garcia Vargasek esandakoa sinestu.

EFE

du, baina ez IUK bezainbeste. Bere lege proposamenean, zerbitzu sekretuen «helburuak eta birtartekoak» zehaztea exigitu dio Gobernuari, eta «Legebiltzarrak CESID kontrolatzeko bideak hobetzea» ere.

Atzoko debatan, Santiago

Lopez Valdivieso ordezkari eskuindarrak ez zuen Garcia Vargasek esandakoa sinestu. Aitzitik, CESIDek eta Gobernuak entzuketara sareak jasotako informazioen berri bazutela eta «beren probetxurako erabiltzen zizutela» ziurtatu zuen Lopez

Valdiviesok. PPko bozeramailea ez zen izan Defentsa ministroari sinestu ez zion bakararra, diputatu batek, algaraka, Garcia Vargas 'La Maquina de la Verdad' teletastako saio ospetsura joan beharko lukeela proposatu zuen eta.

'LA VANGUARDIA-KO' BURUEN TESTIGANTZA

'La Vanguardia' egunkari hiru buruk eta bere ikerketa taldeko bi kazetarik entzuketan auzia bere gain duen Eduardo Navarro epailearen aurrean deklaratu zuten atzo. 'La Vanguardia-ko' zuzendari nagusia, ekonomia arloko zuzendaria, arte saileko sailburua eta bi kazetariak lekuko moduan deklaratu zuten eta, beraz, ez zuten abokatuaren partaidetzarik behar izan. Arratsaldean, Bartzelonako egunkari honetan eta Antena 3n zuzendaritzako kide izandako hainbat lagun txanda izan zen. Arratsaldean deklaratu zuten artean Martin Ferrand Antena 3ko zuzendari izandakoa zegoen. Martin Ferranden telefonoa 'zultatua' egon zen garai batez.

Bestalde, auzi hau dela eta Bartzelonako Quatre Camins espetxean dauden lau lagunak aske uztearen aurka agertu zen atzo fiskala Bartzelonako Entzutegiari igorritako idatzian. Une honetan kartzelan daudenak hauexek dira: Fernando Rodriguez Gonzalez CESIDeko koronel ohia, Mikel Lejarza 'Otsoa' Poliziaren salatari ohia eta CESIDen aritutakoa, Manuel Maria Sanchez CESIDeko kide ohia eta Jose Manuel Trujillo aurrekoen bazkidea.

Grebarekin bat egitea erabaki du UGTren Batzorde Konfederalak

MADRIL

UGTren Batzorde Konfederalak bere oniritzia eman zion atzo iluntzean gehiengo zabalez Gobernuaren neurri ekonomikoaren aurka greba orokorra deitzeari. Kongresu arteko organu nagusia den honek ez zuen, ordea, grebarako datarik jakinarazi, hori beste sindikatuarekin eta batez ere CCOOrekin eztabaidatu behar den gaia baita bere ustetan. Greba, nolabait ere, urtarileko bigarren erdian egingo da ziuraski.

Goizaldeko sesioan, UGTren Batzorde Konfederalako kideek beren oniritzia eman zioten zuzendaritzak aurkezturiko kudeaketa txostenari. Nicolas Redondo UGTko buruzagiak aurkezturiko txostenak, aldeko 157 boto eta

aurkako sei jaso zituen. Aurkako boto horietatik, bost Eraikuntzaren Federazioko ordezkariak eman zituzten eta beste Ceutako ordezkariak.

Bere hitzaldian, Redondo Gartzarte Hitzarmenaren negoziatzioei buruz aritu zen eta ezinbestekotzat jo zuen Gobernuaren neurrien aurka greba orokorra egitea. Porrot egin duen PSVri —UGTk bultzaturiko etxebizitza sozialak eraikitze ko kooperatiba— buruz kezkatu agertu zen Redondo, eta gai honetan behintzat, bere sindikatu-kideen «elkartasun osoa» jaso zuen.

Goizeko bileran zehar, hainbat ordezkari —horien artean Miguel Garnacho Eraikuntzaren Federazioko burua— kritikatu egin zuten zuzendaritzak Gi-

Redondoren ordezkapena ere eztabaidatu dute UGTko buruek.

EFE

zarte Hitzarmenaz informazio gu-txi eman izana, ondoren, Apolinar Rodriguez inolako eztabaida izan zenik ukatu bazuen ere.

Gaur arte iraungo duen UGTren Batzorde Konfederalaren

bileran Redondoren ondorengoari buruz arituko dira sindikatu sozialisteko kideak. Hautagai nagusia Anton Sarazibar nafarra da, baina Manuel Garnachok berak bere burua aurkeztu duela jakinarazi zuen atzo.

LABURREAN

JACK Langi diputatu izaera kendu diote

Jack Lang PSko kidearen diputatu izaera Kontseilu Konstituzionalak deuseztatu zuela jakin zen atzo. Goi erakunde honek erabaki hau 1990ean alderdiak eta hauteskunde kanpainak finantzatzeko indarrean jarri zen legearen arabera hartu zuen, Kultura ministro ohiak 90.000 liberaz gauditu zuelakoz 500.000 liberatan mugatua den dirutza heina. Jean Pierre Pierre-Bloch (UDF) eta François Hollanderi (PS) antzeko zerbait gertatu zaie ●

DOAKO txartela erabili zuen Romerok futbolera joateko

Antonio Romero IUko diputatuak garraioetan dohain bidaiazteko duen aukera erabili zuen joan den azaroaren 17an, Sevillara Espainia-Danimarka partidua ikustera joateko. Diputatuak «tontakeriatzat» jo du salaketa eta partidu horretara IUko ordezkari moduan joan zela argudiatu du ●

AUTO salmenta % 17 jaitsi da azaroan

Auto salmenta % 17,13 jaitsi zen joan den azaroan Espainian eta % 24,52 urteko lehen 11 hilabeteotan. Guztira 55.735 auto saldu ziren azaroan, horietatik 23.313 Espainian egindakoak eta 34.422 inportaziokoak. Volkswagen taldea izan da salmentan beherakadak handiena jasan duena, eta honen barne Seat, % 30,20 gutxiago saldu baititu ●

MOZKOR batek eragin zuen bere auzoaren erreketan

Mozkor-mozkor eginda zegoen Mustafa El G. 30 urteko marokkoarrak eragin zuen bere herikideek Peñagranden (Madril) duten txabola-azoko sutea, goizeko lau t'erdia aldera, pintxo moruno-ak prestatzen ari zela dantzan hasi zenean. Mustafa El G.k sugarrez betetako ontzia buruan jarrita zuen, baina erori egin zitzaion eta bere txabolari eta ondokoei su eman zien ●

Bost haur eta heldu bat hil ziren Creteilgo egoitza bateko sutean

Berotzeko sistemaren erruz sugarrak 12 solairuetara hedatu ziren

Creteil (Val de Marne) hiriko egoitza batean herenegun arratsean gertatutako sute batean, sei lagun, hauen artean bost haur, hil ziren eta beste bederatzi zauritu ziren. Langile auzo batean kokatutako bizitegi hau laster eraberritzekoa zen eta, besteak beste, sutearen hedadura azkarra eragin zuen berotzeko sistema aldatu behar zuten.

ALLANDE SOKARROS / BAIONA

Sutea herenegun arratsaldeko 16.30ak inguruan hedatzen hasi eta arratseko 19.00ak hirian baino ez zuten garaitu suhiltzaileek. Ordutik aurrera bakarrik zituzten suak eragindako ondorioak neur-tu ahal izan, egoitzari berari zein bertan bizi zirenei dagokienez. Sutearen bortitzarengatik eta bere hedadura azkarrarengatik tamalez balantze itzela izan da. Izan ere, hirugarren solairuko bi-zitegi batean, sorospen egileek ama bat eta bere hiru haurrak kiskalita aurkitu zituzten eta ha-mabigarren estaiako apartamen-tu batean, berriz, beste bi haur ttipi hilak zeuden. Hauekin zegoen anaia zaharragoak, aldiz, ihes egitea lortu zuen.

Bestalde, keaz gutxi edo aski pozoituta izan ziren hogeit bat pertsonaz gain, bederatzi lagun zaurituak geratu ziren, hauek zuzen suhiltzaileak ziren. Kolpa-tu horien kopuruan hiru lagun larriki hunkituak ziren, zehazki egoitzako bi bizilagun eta suhiltzaile bat. Egoitzatik ihes egitera behartuta izan ziren bizilagunak ondoan den gimnasio batean aterbetu dituzte. Ezbeharraren ostean aditzera emandako ihar-dokitzeetan, egoitzako bizilagun-ek segurtasun akats nabariak salatu zituzten, hala nola, solai-ruetan suhiltzailurik ez izatea eta sokorritzko argien eskasa.

Eraikuntzako akatsak aspaldi salatu zituzten bizilagunek.

REUTER

DATORREN URTARRILEAN ERABERRITZETAKO

etorritako 200 suhiltzaileen bu-ruzagi zegoenak adierazi zuenez, sutea ezohizkoa gertatu zen, har-tu zuen hedaduragatik. Izan ere, antza, hirugarren solairuko apar-tamentu batean piztu bazen ere, oso azkar hedatu zen egoitza ho-netako 12 mailetara, berotzeko sistemaren bidez. Hedatze azkar hori egoiliarrek izuaren eraginez leihoak zabaltzeagatik eta kan-poko haize indartsu baten ondo-rioz areagotu egin zen. Egoitzar-en erdiko zatia beheretik goial-deraino hartuta zuen sute honen garaitzeko suhiltzaileek tresneria indartsuenak baliatu behar izan

Guy Cheva-
lier 17 koar-
teletatik

zituzten, egoera larrienen kasuan agindua den 'plangintza gorria' indarrean jarria izanez gero.

Creteilgo Cite des Bleuets auzoan kokatua den egoitza ho-netan 144 bizitegi daude eta orain dela 30 bat urte eraiki zuten. Ez-behar honen berriarekin batera jakin zenez, langile jendetza bati aterbe ematen dion eraikuntza hau eraberritzekoa zen datorren urtarrilean. 1972. urtean kon-punketa batzuk egin zituzten baina tindak berritu eta antzeko lanak baino ez ziren egin. Etxe-bizitzetako egoiliarrek hainbat makur salatzen ari ziren aspaldi-danik eta hauen artean zegoen, hain zuzen, berotzeko sistema arriskutsuaren kontua.

Frantziako ekonomiak % 0,2 egin du gora aurtengo uztailetik irailera

PARISE

INSEE estatistika erakundeak zabalduak datuen arabera, Frantziako ekonomiak % 0,2ko hazkunde izan zuen aurtengo hirugarren hiruhilabetekoan. Hazkunde % 1ekoa izan zen iaz epe berean. Barne Produktu Gor-dinaren (BPG) igoera apalak ezingo du oraingo langabetuen kopurua murriztu.

Ekonomiaren hazkunde txiki honetan familien kontsumoaren

igoerak izan du zeresan gehien. Hain zuzen ere, uztailetik ekai-nera familiek aurreko urtean bai-no % 0,7 gehiago kontsumitu zuten. Aurtengo lehen bedera-tzi hilabeteetako datuak kon-tuan hartuta, % 3koa da hazkun-dea. Hala ere, datu honek ez du esan nahi produkzioa eta inber-tzioak handitu direla, pilatutako 'stock-ak' kontsumitu egin direla baizik. Kontsumo pribatuarekin batera, merkataritzaren balan-tzaren emaitza onek bultzatu dute

Frantziako ekonomiaren haz-kundea.

Langabezi tasaren jaitsierarik ez da, ordea, oraindik espero. Eraikuntzaren Federazioaren datuen arabera, sektore honen-tzat «azken 50 urteotako okerre-na» izan da aurtengoa eta 1994. urtea ere halakoa izango da, 30.000 langile kaleratzea aurri-kusten baita. Jada aurtun, 55.000 izan dira langabezian geratu di-ren eraikuntza sektoreko langi-leak.

3. bertso kiniela

FINALA

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	

Izena _____

Helbidea _____

Herria _____ Tel.: _____

NORA BIDALI: BERTSO KINIELA 1901 Posta Kutxatila 20080 DONOSTIA

3. KINIELAREN OINARRIAK

- Finala Donostian jokatu da abenduaren 19an.
- 8 bertsolarik hartuko dute parte finalean.
- Finalaren sailkapena asmatu beharra dago ordenan.
- Ez badu inork asmatzen, gehien hurreratzeko denak irabaziko du saria. Batek baino gehiagok asmatuz gero, zozketa egingo dugu asmatzaileen artean.
- Abenduaren 9tik abenduaren 16ra bitartean argitaratuko ditugu hirugarren kinielaren boletoak.
- Abenduaren 18an bukatuko da hirugarren kinielaren boletoak jasotzeko epea.
- Abenduaren 26an argitaratuko dugu hirugarren kinielaren irabazlearen izena.

BI PERTSONARENTZAKO
9 EGUNEKO BIDAIA KUBAra

Joan-etorriko hegaldi zuzena Madriletik, aireportua-hotela-aireportua bidaia eta lojamendua turistentzako goi mailako hotelean.

Bidaia behe-sasoian egingo da eta Viajes Ecuador-ekin zehaztu beharreko datetan.

BABESLEA **VIAJES ECUADOR**
NAZIOARTEKO BIDAI AGENTZIA
105 BULEGO ZURE ZERBITZURAKO

Eki Europako herriak NATOn sartzearen aurkako jarrerari eutsi dio Ieltsinek

Errusiako lehendakaria Woernerrekin bildu zen atzo Brusselel

Boris Ieltsin Errusiako lehendakariak Eki Europako herriak Ipar Atlantikoko Tratatuaren Erakundean (NATO) sartzerik ez du nahi, «horrek Errusiako interesei kalte egingo liekeelako». Hori da, hain justu, iturri diplomatikoen arabera, Ieltsinek Manfred Woerner NATOk idazkari nagusiari atzo adierazi ziona.

BRUSSELA

NATO zabaltzearen aurkako jarrerari eusten jarraitzen du Boris Ieltsinek, «Eki Europako herrialdeak NATOk kide izateak kalte egin diezaiekeelako Errusiako interesei». Bestalde, Eki Europako herriekin segurtasuna lortzeko elkarlanerako proiektuan parte hartzeari buruz oraindik zalantzak ditu Errusiako lehendakariak, atzo Manfred Woerner NATOk idazkari nagusiarekin Brusselel egin zuen bileran azaldu zuenez.

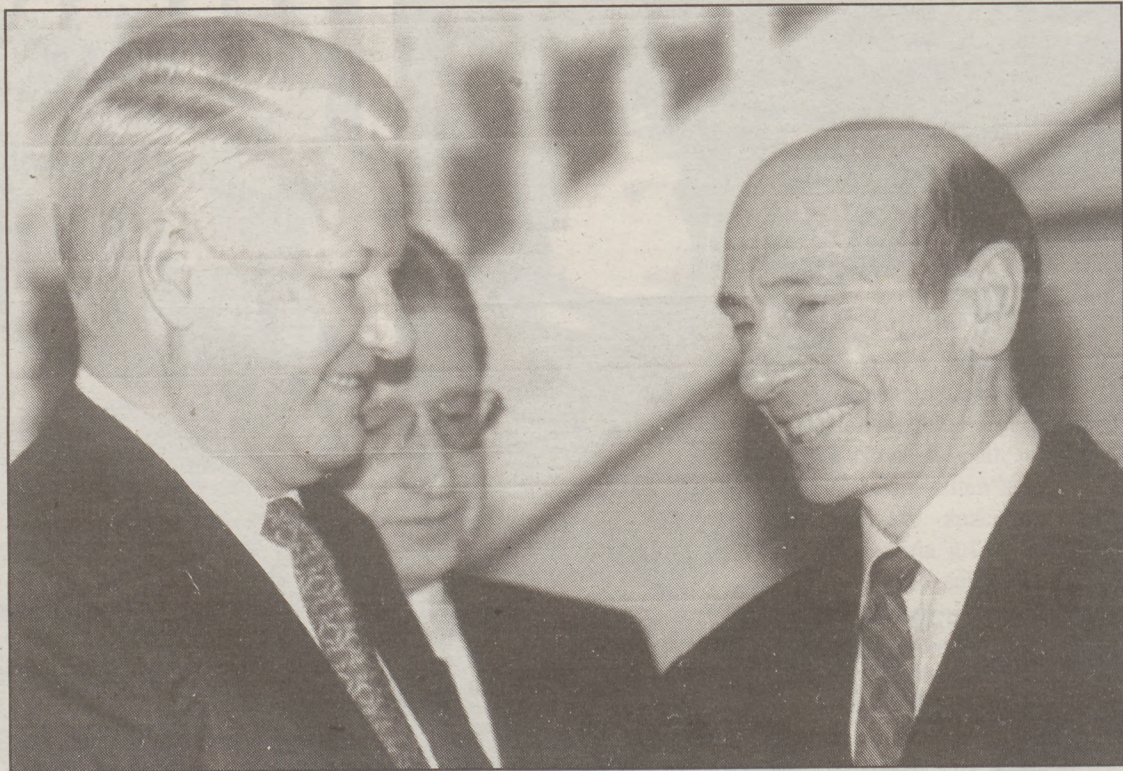
Hori guztia dela eta, Europako segurtasunari buruzko arazoei aurre egiteko «irtenbide orokor bat» lortzeko eskaera egin zion Ieltsinek NATOk idazkari nagusiari.

Bestalde, eta Manfred Woernerrek atzo adierazi zuenez, urtarileko gailurrak NATOren zabaltzeari buruzko deklarazioen printzipioak onartuko ditu, baina «Errusiaren berezko interesak babestuz».

Woernerren hitzekin jarraituz, Errusia Eki Europako herriak NATOn sartzearen aurka badago ere, «badirudi Errusiak Bakearen aldeko Elkartearen proiektuan parte hartuko duela. Elkarlanerako proiektu hori Eki Europako partaide-tzarekin handitu egingo litzateke».

Errusiaren aurrean segurtasuna lortu nahi duten Eki Europako herriengana hurbiltzeko ahaleginetan ari da NATO. Baina, «Moskuren sentsibiltatea mindu gabe, hau ekialdeko bloke handi baten aurrean isolatuta geratuko den beldur da», azaldu zuen Woernerrek.

«Ipar Atlantikoko Tratatuaren Aliantzak segurtasunari buruzko proiektu bat egin du Errusia ere bertako partaide izango dela kontuan hartuta. Proiektu honetako egitura Errusiaren kontra ez dihoala ziurtatu diot nik Ieltsini», adierazi zuen atzo Woernerrek Errusiako lehendakariarekin bilera egin ostean prentsaren aurrean.

Europako Batasunarekin deklarazio politikoa sinatu aurretik bildu zen Ieltsin Woernerrekin.

REUTER

«Beste harresi bat erori da»

BRUSSELA

■ Errusiak eta Europako Komunitateak alde bien arteko elkarlana arautuko duen akordioaren printzipioen deklarazioa sinatu zuten atzo Brusselel. «Errusiaren eta Europaren arteko harremanetan Berlingo beste harresia jausi da gaur», adierazi

zuen sinaketa ekitaldiaren ostean Boris Ieltsin Errusiako lehendakariak, bere herrialdeak pairatzen zuen diskriminazioa «gainditu» egin dela gaineratu aurretik.

Jean Luc Dehane Belgikako lehen ministroak Europako Batasunaren izenean babes osoa eskaini zion atzo Ieltsini. «Erreforma

politiko eta ekonomikoen alde gaude erabat» adierazi zuen Belgikako gobernuburuak. Jacques Delors Europako Batzordeko lehendakaria ere ez zen atzean geratu Ieltsin goraipatzeko orduan, eta Errusiako estaturburua zoriondu zuen «maiz erakutsi duen ausardia eta irmotasunagatik».

Gerrarik nahi ez bada Konstituzioaren alde bozkatzeko eskatu du Ieltsinek

MOSKU

Boris Ieltsinek Kremlingo buruzagiek egindako Konstituzio proiektuaren alde bozkatzeko eskatu zuen atzo telebista bidez herritar guztiei zabalduko mezuan. Lehendakariak azpimarratu nahi izan zuenez, gerra zibila lehertzeko arriskua egongo da Konstituzio berria atzera botatzen bada.

Aldez aurretik grabatutako mezuan —Brusselel baitzegoen Ieltsin atzo— Legebiltzarreko hauteskundeetan talde erreformisten alde, «herritarrek politikari zintzo eta ondratuak direla dakiten horien» alde, bozka zezaten eskatu zien hautesleei. Alderdiok Kremlinetik egindako erreforma politiko eta ekonomikoaren aldekoak dira, baina Iegor Gaidar lehen ministroak zuzen-

tzen duen Errusiako Aukera izan ezik, gainerantzekoak Ieltsinengandik aldendu egin dira azkenaldi honetan.

Izan ere, hauteskunde parlamentarioekin batera igande honetan bozkatzekoa den konstituzio proiektuak ahalmen handiak ematen baitizkio lehendakariari. Baina atzo zabalduko mezuan Ieltsinek gogor egin zuen berriz ere aukera honen alde. «Errusiak lehendakari sendoa behar du, ez iraganaldi prozesuan bakarrik, baita etorkizunean ere», defenditu zuen atzo Errusiako estaturburuak.

«Beharbada azken urte hauetako aukera inportanteena dena, egiteko ordua» iristen ari da —jarraitu zuen—, eta aukera honen arabera erabakiko da Errusia 1991ko hauteskunde presidentzialetan eta apirilko erreferen-

dumean aukeratu zen bezalakoa nahi den.

Gerra zibilaren arriskua izan zuen Ieltsinek hizpide, berak egindako proiektuaren aldeko botoaren beharra azpimarkatzeko. «Joan den urrian bakea arrisku bizian egon zen, gerra zibila ate joka ezezik, gure etxeetan ere sartu zen kasik», azpimarratu zuen Ieltsinek «okerrena saihesteko bitarteko bereziak behar izan zirela» arrazoituta.

Gaur egun Errusia berria lege zaharrekin bizitzera «behartua dago», iritzi zion egun indarrean dagoen Konstituzioa gogora ekarrita. Gerrarik nahi ez bada hau aldatu beharra dagoela azpimarratu zuen: «Beste Konstituzio bat behar dugu, baldin eta Errusia bakea izan eta nazioartean gure posizioak indartuko badiugu».

Bitartekariak igandean bildu nahi dituzte Bosniako aldeak

BELGRAD

Thorvald Stoltenberg eta David Owen, Jugoslavia Ohirako Bake Konferentziako lehendakariak, Slobodan Milosevic Serbiako lehendakariarekin bildu ziren atzo, Bosniako bake negoziaketak berriz ere abian jartzeko asmotan.

Atzo Belgradera joan ziren bezalaxe, herenegun Franco Tudjman Kroaziako lehendakariarekin biltzeko egin zuten bidaia Zagrebera. Tanjug berri agentzia serbiarrak atzo zabaldu zuenez, nazioarteko bitartekariak datorren igandera biderako bildu nahi dituzte buruzagi bosniar, serbiar eta kroaziarrak. Zita Salonikarako (Grezia) egina dute.

Bilera honetan Carolos Papulias Greziako Atzerri ministroaz gain, Tudjman, Milosevic eta Momir Butalovic —Kroazia, Serbia eta Montenegroko lehendakariak, hurrenez hurren— bildu nahi dituzte, Bosnian aurrez-aurre gerran diharduten hiru aldeez gain.

Hego Afrikaren aurkako petrolio enbargo eten egin du NBEk

NEW YORK

Samuel Insanally Nazio Batuetako Batzar Orokorreko lehendakariak bertan behera utzi zuen atzo Hego Afrikaren aurkako petrolio enbargoa. Datorren urteko apirilaren 27an egingo diren hauteskundeak prestatuko dituen Iraganbideko Kontseilu Eragilea osatu ondoren, Pretoriako Gobernuaren aurkako azken zigorra altxatzea erabaki du NBEk.

Nelson Mandela Afrikar Kongresu Nazionaleko (ANC) lehendakariak Nazio Batuen aurrean egindako hitzaldian zigorrak bertan behera uztea eskatu zuen. Berehala erantzun zioten nazioarteko herrialdeek eta baita Nazio Batuek ere: Batzar Orokorrak Hego Afrikaren aurkako zigorrak eten egin zituen joan den urriaren 8an. Baina petrolio enbargoa bere horretan uztea erabaki zuen, harik eta Afrikako herrialde hura demokrazia bidean zela osotara ziurtatu artean.

Arafat eta Peresen ustez epeak betetzea beharrezkoa da

Rabinek epea atzeratzea eskatu du

Joan den irailean Washingtonen Gaza-Jeriko akordioa indarrean jartzeko hitzartu zen epea betetzea beharrezkoa dela azaldu zuten atzo Simon Peres Israelgo Atzerri ministroak eta Iasser Arafat PAEko lehendakariak. Bien bitartean, atzo jakitera eman zenez, Yithzak Rabin Israelgo lehen ministroak akordioa indarrean jartzeko epea atzeratzeko eskaria egin dio Arafati.

GRANADA

Palestinaren Askapenerako Erakundeak (PAE) eta Israelek joan den irailean Washingtonen sinatu zuten akordioaren arabera, hiru egun baino ez dira falta Gaza eta Jerikotik Israelgo indarrak erretiratzen hasteko eta palestinarren autogobernua indarrean jartzeko. Epe hori betetzea beharrezkoa dela esan zuten atzo Iasser Arafat PAEko lehendakariak eta Simon Peres Israelgo Atzerri ministroak Granadan egin zuten bileran, Javier Solana Espainiako Atzerri ministroak adierazi zuten.

Peresek eta Arafatek ordubeteko bileran egin zuten atzo Granadan, Unescok antolatu duen 'Bakea, eta hurrengo eguna' Konferentzia dela eta. Bileraren ostean, goiko lerroetan azaldu-takoa baino ez zuten adierazi jendaurrean.

Peresek bileraren ostean prentsari adierazi zionez, «Israelgo indarrak Gaza eta Jerikotik astelehen honetan erretiratzen hasiko diren itxaropena dut, norbaitek bake prozesua apurtzerik ez baitugu nahi». Horrez gainera, «alde biek lehenbailehen nahi dute akordioa indarrean jartzea», azaldu zuen. Hori bai, akordioa astelehen honetan indarrean jartzen bada ere, oraindik lau hilabeteko egutegia geratzen dela azpimarratu zuen Israelgo Atzerri ministroak.

Bestalde, eta atzo jakitera eman zenez, Rabinek abenduaren 13an bukatzen den epea atzeratzeko eskaria egin zion Arafati herenegun. Benjamin Ben Eliazar Israelgo Etxebizitza ministroaren bidez bidali zion mezua PAEko lehendakariari.

Bien bitartean, atzo bertan, akordioa astelehen honetan indarrean jartzea exigitzen duen komunikatua kaleratu zuen PAEk.

Arafat PAEko lehendakaria eta Peres Israelgo Atzerri ministroa, Granadan egin zuten bileraren ostean. EFE

TENTSIO GIROAN ORAINDIK

Atzo ere tentsioa eta biolentzia giroa zen nagusi Lurralde Okupatuetan, hildako eta zaurituak. Palestinar bik labankadaz zauritu zuten israeldar bat Gazan, Israelgo Irrati estatalak esan zenez. Kolono juduek, baserritar palestinar bat hil zuten tiroz Zisjordania okupatuan. Atxilotu eta zaurituak ere izan ziren Jerusalem israeldar eskumatarrek Yithzak Rabinen Gobernuaren kontra egin zuten manifestaldian, manifestarien eta polizien artean sortu ziren borroka gorren ondorioz.

Bestalde, palestinarrek 24 orduko greba orokorra egin zuten atzo Gaza eta Zisjordaniar palestinarrek israeldarren aurka altxatu ziren seigarren urteurrena dela eta.

Clinton-Asad gailurra

DAMASKO

■ Bill Clinton Estatu Batuetako lehendakaria Hafez Asad Siriako lehendakariarekin bilduko da urtarrean Geneban. Bileraren ostean berrekingo zaie abuztutik hona ez atzera ez aurrera dauden arabiar eta israeldarren arteko negoziaketei, atzo Warren Christopher EEBetako Estatu idazkariak Damaskon iragarri zuen.

Faruk Xaara Siriako Atzerri ministroarekin batera emandako prentsaurrekoan egin zituen

adierazpenok Estatu Batuetako diplomazia buruak. Estatubatuarra bitartekari lanetan aritu da azken aste honetan, Siriak eta Jordaniak Israelekin bertan behera utziak zituzten negoziaketak bultzatzeko asmotan.

«Clinton lehendakariak beharrezkoa iritzi dio Asad bere kargukidearekin Siria eta Israelen arteko bake akordioaz mintzatzeari» adierazi zuen Christopherrek Estatu Batuetako lehendakaria eta Siriakoa datorren hilabetean Geneban bilduko direla iragartzearekin bat.

GIPUZKOA

DONOSTIAN: BILINTX LIBURUDENDA
XARIBARI
FRUDISK

IRUN: BERTSO-HOP

HONDARRIBIA: LAGUNAK TABERNA

ERRETERIA: LANDARE TABERNA

TOLOSA: ZUNBELTZ LIBURUDENDA

HERNANI: JARKI TABERNA
TXILIBITA TABERNA

ANDOAIN: STOP LIBURUDENDA
TXINDOKI TABERNA
XAXI TABERNA

ORDIZIA: URDIN TABERNA

ZARAUTZ: TARIN TABERNA

EIBAR: HERRIKO TABERNA

ARRASATE: ERESI DISKADENDA

AZPEITIA: BETI ALAI TABERNA

BERGARA: BILINTX LIBURUDENDA

OÑATI: GURIA TABERNA

3. urteurrena
F E S T A

Egunkaria
R E N

3. urtebetetze
festarako salmenta
puntuak

BIZKAIA

BILBO: MUGA TABERNA
URRETXINDORRA

BARAKALDO: PRIMOTE DISKADENDA

ONDARRU: XURRUMURRU
LIBURUDENDA

DURANGO: HITZ LUBURUDENDA

NAFARROA

IRUÑEA: KIRKIL DISKAK

BARAÑAIN: ZURRUNKA DISKAK

ALTSASU LURRAZPI TABERNA

LESAKA MATXINBELTZENEA

BERA: ERREKALDE TABERNA

ELIZONDO: INTZA OSTATUA

ARABA

GASTEIZ: AXULAR LIBURUDENDA
BAGARE EUSKAL TOKIA

AGURAIN: HERRIKO TABERNA

LAPURDI

BAIONA: ZABAL LIBURUDENDA

Tentsio giroa nabarmen larritu da azken egun hauetan Algerian

Biolentziak eragindako enfrentamendu eta erasoetan 29 lagun gertatutira hilik

Algerian larriagoa da Abiolentzia giroa egunetik egunera. Hilabete honen hasieratik lau atzerritar hil dituzte islamistek. Baina atentatuak ez dira atzerriko komunitatearen aurkakoak bakarrik izan, azken 48 orduetan 29 algeriar gertatu dira hilik.

ALGER

Ain Debfla herriko ospitaleko erizainak izan ziren islamistek hil zituzten lehen zortzirik. Ospitaleko erizain baten etxean lan bileran ari zen zortzi laguneko taldea, islamistak bertara sartu eta tiroka eraso zieten. Pisto- la guztiak hustu egin zituzten eta berehalakoan hil ziren guztiak.

Handik gutxira enfrentamendu gogorretan aritu ziren aurrez aurre islamistak eta Poliziak. Atzo berriz ere errepikatu egin ziren borrokak. Guztien ondorioz, bi polizia eta talde islamistako 11 kide hil ziren.

Ez zen ordea hemen amaitu herenegungo kronika beltza. Gauean zortzi polizia hil zituzten Algerretik hego-ekialdera dagoen Sidi-Musa herrian. Atzoko prentsak jakinarazi zuenez, dozena inguru lagunak osatutako taldea denda batera sartzeko ilaran zegoen jendartearen ezkutatu zen polizien aurka tiroka hasi aurretik. Haietariko zortzi hil eta beste bat larri zauritu ostean, gerrilariak polizien armak lapurtu eta ihesari ekin zioten.

Gero eta bortitzagoa bihurtzen ari den giroak eraginda izuak jota

Talde islamistetako kideak bilatu asmotan, miaketa eta kontrolak ugaritu egin dira.

AP

daude atzerritarrek zein bertako herritarrek. Segurtasun indarrak gainera, auzo osoak ari dira «garbitzen» talde islamistekin harremanik izan dezakeen edonor atxilotu nahian. Honek guztiak egoera gori-gorian jarri du.

Enfrentamenduetan hildako kide bakoitzeko, larri gogortzen dituzte erasoak islamistek, eta Talde Armatu Islamistak atzerritarrei herrialde hura uzteko emandako ultimatumaren ostean, eraso gehienak atzerriko komunitatearen aurkakoak izango diren beldur dira bertako agintari eta diplomatikoak.

KONFERENTZIA ETETEKO BIDEAN

Krisi larri honi aurre egitea helburu duen elkarrizketa nazionala gainera, bertan behera geratzeko arriskuan da. Algeriako Gobernuaren eta oposizio ofizialaren arteko kontsentsua bultzatzeko asmoz egin behar zuten Konferentzia Nazionala hilaren 15erako zegoen iragarrita. Baina bertan parte hartzeak ziren aldeak ez dira puntu nagusietan ados jartzeko gai izan orain artean.

Indar Sozialisten Fronteak eta Algeriako Demokrasiaren Aldeko Mugimenduak prozesutik

kanpo geratzea erabaki zutenean egin zuen porrot saioak. Baina elkarrizketetan jarraitzea erabaki zutenen artekoa ere bide berean da.

Elkarrizketarako Batzorde Nazionaleko zortzi kideetatik hiruk atzotz azaldu zutenez, «batzordeko kideak ados jartzen ez badira, eta korrante fundamentalista urreratzea lortzen ez badute, besterik gabe atzeratu egingo da konferentzia».

Urtearekin batera amaituko da Algeriako Estatuko Goi Kontseiluaren (aginte kolegiatua) agintaldia.

Bossiren aurkako salaketa aurkeztu du Scalfarok

ERROMA

Oscar Luigi Scalfaro Italiako lehendakariak Umberto Bossi Lega Nordeko idazkari nagusiaren aurkako salaketa aurkeztu du justiziaren aurrean. Lega Nordeko buruzagiak PDSren (komunista ohiak) aurkako ikerketak blokatzen lagundu izana egotzi zion estatuburuari.

Hauteskunde kanpainan zehar, baita horretatik kanpo ere, Scalfaro izan da Lega Nordeko politikarien kritiken helbururik gustokoena. Baina azkenak muga gaingitu egin duela iritzi dio lehendakariak eta «salaketa larriak azter ditzaten» agindu die epaileei «delituri baden aztertzeko».

Scalfaroren pazientzia Alessandro Patelli Lega Nordeko kutxazaina ustelkeriaz salatu eta

atxilotu ondoren agortu zen. «Ez dut hemen Torinon gertatu dena ikusten. Han errepublikako lehendakariak Achille Occhetto eta Massimo D'Alema PDSko buruzagien aurkako sumarioak blokatu ditzan agindu dio fiskal nagusiari», salatu zuen orduko hartan Bossik.

Lehendakariak ezezik, gairontzeko alderdi politikoek ere gogor erreakzionatu dute Lega Nordeko buruzagiak egindako adierazpenen aurka. Bat etorri dira, era berean, Italian kalartzen diren kazetari gehienak, eta honelako salaketa zuzenak erantzuna behar dutela azpimarratu dute.

«Scalfaroren komunikatua zakarrontzira botatzeko modukoa da. Ez gara lapurretan aritu eta hala eta guztiz ere, une estuan gaude. Berak (Scalfarok), lapur-

Oscar Luigi Scalfaro.

tu duten guztiekin batera, justiziaren aurrean salaketa jarri digu. Ez zait interesatzen», esan zuen lehendakariaren jarrera jakin ostean Umberto Bossik berak.

Lega Nordeko buruak egindako adierazpenak hauteskunde egunaren aurretik Torinon zabalduko zurrumurruen ildotik doaz. Hauen arabera, PDSko buruzagiek legez kanpoko komisiok jaso zituztela eta, haien aurkako sumarioak irekitzekoak ziren. Ez zen, ordea, halakorik gertatu.

Joan den igandeko hauteskundeetan huts egin ostean, eta ustelkeria salaketegatik Patelli kutxazaina atxilotu ondoren, krisia areagotu egin da eskuin muturreko alderdiaren barnean. Beren buruak defenditzekotan edo, berriz ere erasoari ekin diote bertako buruzagiek.

LABURREAN

Aik giza eskubideak errespetatzea eskatu dio Pakistani

Amnesty International (AI) erakunde humanitarioak Pakistango Gobernu berriari hauteskunde kanpainan esandako guztia betetzeko eskaria egin dio. Hau da, tortura, hilketa eta desagerpenei buruz egin zituen adierazpenak betetzea eskatu dio. Izan ere, dagoeneko urte asko dira Pakistango Gobernu ezberdinek giza eskubideak errespetatu ez dituztela.

MEXIKOKO

muga igaro dute guatemaldarrek

1.347 errefuxiatu guatemaldar ailegatu dira Guatemalara Mexikoko muga igarota. Joan den asteartean hasi zuten etxerako ibilbidea eta atzotz muga pasatu ostean, aterbe batean babestu ziren Guatemalako Armada noiz erretiratuko zain. Errefuxiatu guatemaldar talde hori da, hain zuzen, aurreko Guatemalarako bidea hartu duen bigarren talderik handiena. Atzean, hau da, Mexikon beste 38 bat mila errefuxiatu gehiago geratu dira, Guatemalako borroka armatua dela eta babestuta.

DAGOENKO

149 hildako Filipinetan

Atzo beste 36 gorpu gehiago aurkitu zituzten Filipinetan. Luzon irlaren hego-ekialdean dagoen Bicol erregioan. Lagun horiek joan den astelehenean bazterrak astindu zituen 'Lola' izeneko zirimolaren ondorioz hil dira. Dagoeneko, guztira 149 hildako, 60 mila bat etxebizitza suntsitu eta 600 mila lagun baina gehiagori sortu dizkio kalteak haizete gogor horrek.

HEGO AFRIKAKO

borroketan hamabi lagun hilik

Johannesburgo inguruan hamabi lagun hil ziren herenegun, beltzen eta polizien artean sortu ziren borroken ondorioz, Poliziak jakitera eman duenez. Besteak beste, tiroz, aizkorakadaz eta labankadaz hil dituzte.

URTEBETEZE FESTATIA

Abenduak 12

Egunkaria

**Anoetako
Belodromoan**

6etatik aurrera

Les Mecaniciens, txiste kontalariak,
Ganbara, txalapartariak,
Gontzal Mendibil, bertsolariak,
Txirri Mirri eta Txiribiton,
Bittor Aieppe, abesbatzak,
In Fraganti, dantzariak,
Aitor Gorosabel, txarangak, eta...

8,30etatik aurrera

**Anje Duhalde
Sorotan Bele
Sutagar**

ZORIONAK!

FUTBOLA

John Toshack: «Beharbada Anoetakoa ez da jendeak uste bezain larria»

Galestarraren esanetan, «aurten talde guztiek galdu dute etxean; hori gauza aipagarria da»

Realak hurrengo Regunetan jokatuko dituen neurketak eta bere taldearen egoera aztertu zituen atzo John Toshackek Zubietan. Entrenatzaile galestarra lasai agertu zen, gustura. Donostiarren artean, zenbait jokalarik arazo fisikoak dituzte, eta egunotan erabakiko du Realeko teknikoak Gijongo deialdian sartuko dituenentz.

PELLO AIESTARAN / DONOSTIA

Sporting taldea denboraldi honetako ezustea bihurtu da, orain arte eginiko lan bikainari esker. Mariano Garcia Remonek zuzendutako hamaikakoa lehen tokietan ageri da eta, gainera, oso emaitza onak lortu ditu azken jardunaldietan. John Toshack entrenatzaile donostiarrek talde honi buruz informazio askorik ez duela ziurtatu zuen atzo. «Egia esan, ez dut Sportingi buruzko ideia gehiegirik. Azken partiduetan emaitza positiboak izan ditu, eta horrek argi erakusten du sasoi onean dagoela».

Molinon oroitzapen oneko zelaia da dudarik gabe txuri-ur-dinentzat. Bertan irabazi zuten lehen Liga, eta azken bi denboraldietan ere garaile izan dira. Toshackek berriro ere bi puntuak eskuratzeko itxaropenak baditu. «Iaz 2-4 irabazi genuen, eta duela bi urte 0-1. Iazko arbitro berbera izango dugu (Garcia de Loza), eta ea emaitza berdina ateratzen dugun».

Taldea ondo ikusten du tekni-

ko galestarrak. «Ondo gaude, ondo entrenatzen ari gara. Gijonera irabazteko asmoz joango gara, Sportingen bolada ona eten eta gure boladarekin segitzeko».

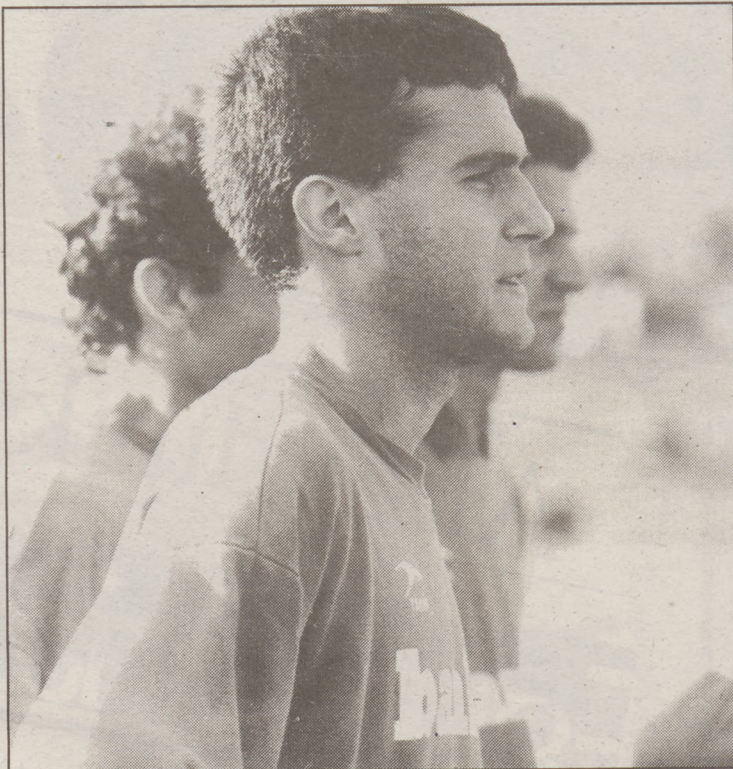
DENAK
GALTZAILE
ETXEAN

Denboraldia hasi zenetik, asko hitz egin da Reala eta Anoetari buruz, talde donostiarrek etxean arazo asko dituela esanez. Toshacken iritziz, «talde guztiek galdu dute gutxienez partidu bat. Aurten zerbait nabarmenezkotan agian horri buruz hitz egin beharko litzateke, talde bakar batek ere ez baititu partidu guztiak irabazi etxean. Beharbada Reala eta Anoetari buruz hitz egitean konturatzen zara ez dela jendeak uste bezain larria».

Honen guztiaren adibide argia da, hain zuzen ere, Sporting taldea. «Aurten hiru partidu galdu ditu etxean, baina bost irabazi ditu kanpoan. Azken bi urteetan etxetik kanpo garaipen gehien lortu dituenetakoa da, baina etxean askotxo galdu ditu».

Asturiarren eta donostiarren artean antza handia dago lan egiteko orduan, biek ere asko zaintzen baitute harrobia. Galestarra ados dago horrekin. «Athleticekin batera, Reala eta Sporting dira harrobia gehien lantzen dutenak ziurrenik».

Gijongo partiduen ostean, txuri-ur-dinak Donostiara itzuliko dira. Astelehen arratsaldean Zubietan entrenatuko dira, eta astelehenean bertan abiatuko dira Sevilla aldera, Sondikatik. Gogoratu Realak Kopa partidua jokatu duela Sevillaren aurka astearte gauean, 22.00etan.

Pikabeak bihar egingo du proba bere egoera fisikoa ikusteko. GILLENEA

Pikabea eta Albistegi

P. A. / DONOSTIA

■ Kote Pikabea eta Alberto Albistegiren partaidetza zalantzan dago igandeko partiduari begira, biek ere arazo fisikoak dituzte eta. Pikabea gazteak ez zuen atzoko saioan parte hartu eta Albistegik, berriz, zenbait ariketa egin zituen, erritmo lasaian. John Toshackek ez du oraingoz batere argi deialdian izango direnentz. «Pikabeak ez du lesiorik, gain-

karga baina. Ziurrenik larunbatean egingo du proba bat. Albistegik, berriz, bihar —gaur— egingo du proba. Ez dakit igandean taldean izango diren ala ez».

Teknikoaren hitzetan, «bi jokalariek behartzen ez baditugu, Sevillaren kontra jokatzeko prest izango dira. Gertatzen dena zera da, nik orain Molinongo partiduan bakarrik pentsatzen dudala. Eta ez dut kanpoan uzten momentuz. Gero ikusiko dugu».

Edu, Martin Gonzalez eta Martin Dominguez gripeak jota

IRUÑEA

Edu Martinez, Martin Gonzalez eta Martin Dominguez gripeak jota daudela, Pedro Mari Zabalzaren deialdian ageriko dela.

Horiek izan ziren Rayo Vallecanoren kontrako partiduen inguruan atzoko berriak aipagarrienak, baina horretaz landa Edu Martinezen kontratuaren berri-tzea mintzagai izan zen atzo Txoaren. Lehenik eta behin, duen gripear buruz mintzatu zen atzolari iruinsemea. «Atzo (herenegun) egun osoa ohean eman nuen sukar apur batekin. Gaur (atzo) korrika egitea erabaki dut, eta hobeto nagoela iruditzen zait». Hobekuntza hori medio baikor ageri zen Ruiz Mateosen taldearen kontrako norgehiagokari begira. «Partidurako bi egun gertatzen dira eta jokatzeko inolako arazorik ez edukitzea espero dut». Badaezpada ere, azken era-

dela, ziurtzat jo daiteke bihar Pedro Mari Zabalzaren deialdian ageriko dela.

Horiek izan ziren Rayo Vallecanoren kontrako partiduen inguruan atzoko berriak aipagarrienak, baina horretaz landa Edu Martinezen kontratuaren berri-tzea mintzagai izan zen atzo Txoaren. Lehenik eta behin, duen gripear buruz mintzatu zen atzolari iruinsemea. «Atzo (herenegun) egun osoa ohean eman nuen sukar apur batekin. Gaur (atzo) korrika egitea erabaki dut, eta hobeto nagoela iruditzen zait». Hobekuntza hori medio baikor ageri zen Ruiz Mateosen taldearen kontrako norgehiagokari begira. «Partidurako bi egun gertatzen dira eta jokatzeko inolako arazorik ez edukitzea espero dut». Badaezpada ere, azken era-

Edu Martinez.

bakia Zabalzaren esku dagoela azpimarratu zuen.

Jarraian aipatu kontratu berri-tzeari buruz aritu zen jokalaria gorritxo gaztea. «Azken egunetan urduri ibili naiz negoziazioak medio, eta heldu den astean gutxia lotu nahi nuke, lasaitu ahal izateko». Iruñean geratu nahi badu ere, aukera guztiak aztertu nahi ditu Eduk. «Ez dut leloarena eginen, eta beste eskaintzak aztertuko ditut. Horrekin, ordea, ez dut beste eskaintzarik dagoenik esan nahi».

Edu Martinezek ongi daki zer lortu nahi duen. «Bi edo hiru urteko kontratua, eta egun kobratzen dudana baino diru gehiago». Xedeak ez dira harritzekoak, Eduk egun Promesaseko jokalaribaten soldata kobratzen duela kontuan hartuz gero.

Heynckes eta Cruz larri dira lesionatu ugari izan dutelako

RAMON BASALDUA / BILBO

Lesionatu ugari dute, etzi Bilboko San Mames futbol zelaian aurkari izango diren Athletic eta Atletico de Madrid taldeek. Bilbotarrei dagokienez normaltasun osoz entrenatu zuten atzo Lezaman Heynckes eta Jose Mari Amorrturen aginduetara. Jose Manuel Galdames, Carlos Garcia eta Genar Andrinua ez ziren euren kideekin batera aritu. Lesionaturik daude eta. Gauzak horrela hiru gizon hauek ez dute Atletico de Madriden kontra jokatu.

Ander Garitanok, iragan astean entrenamendu pare bat besterik egin ez zuen gizonak, arazoak ditu oraindik ere Oviedoren kontra mindu zitzaien belaunean. Nolanahi ere, eta min apur bat izan arren, Garitanok normaltasun osoz hartu zuen parte entrenamenduan. Carlos Garcia lesionaturik dagoela kontuan izanik, Garitanok zelai erdi erdian jokatzeko aukera handiak dituela esan dezakegu.

RITXI
MENDIGUREN
TITULAR

Horrela gertatuko balitz.

Mendiguren ekialdeko ezker hegaletik jokatzeko aukera handiak izango litzuke. Oñatiarra lesionaturik egon zen baina guztiz osatuta dago eta berak Lezaman esandakoaren arabera, arazo barik entrenatu du aste osoan zehar; eta entrenatzaileak hamaikakokoak sartuko balu ez luke arazorik izango 90 minutuak jokatzeko.

Emilio Cruz Atletico de Madrid taldeko entrenatzaileak arazo ugari izango du Athleticen kontrako hasierako hamaikakoa osatzeko, izan ere sei titular erdi lesionaturik egoteaz gain, Vizcaino eta Sabas zigortuta daude eta. Caminero lesionatu egin da eta azken frogan egin zaien arren ez dirudi etzi jokatzeko prest egongo denik. Hori gutxi balitz, Lopez, Manolo, Luis Garcia, Solozabal eta Juanito lesionatuta daude. Beste alde batetik Vizcaino eta Sabas zigorturik daude eta Gilek federaziora botatuko errekurtsioa aintzat hartzen ez badute, ezin izango dute Athleticen kontra jokatu.

SASKIBALOIA

Ukaldiek ez diete Rivas, Abad eta Durhami Murcian aritzea eragotziko

Kopa kanporaketa hilaren 30ean Gasteizen eta urtarrilaren 2an Leonen

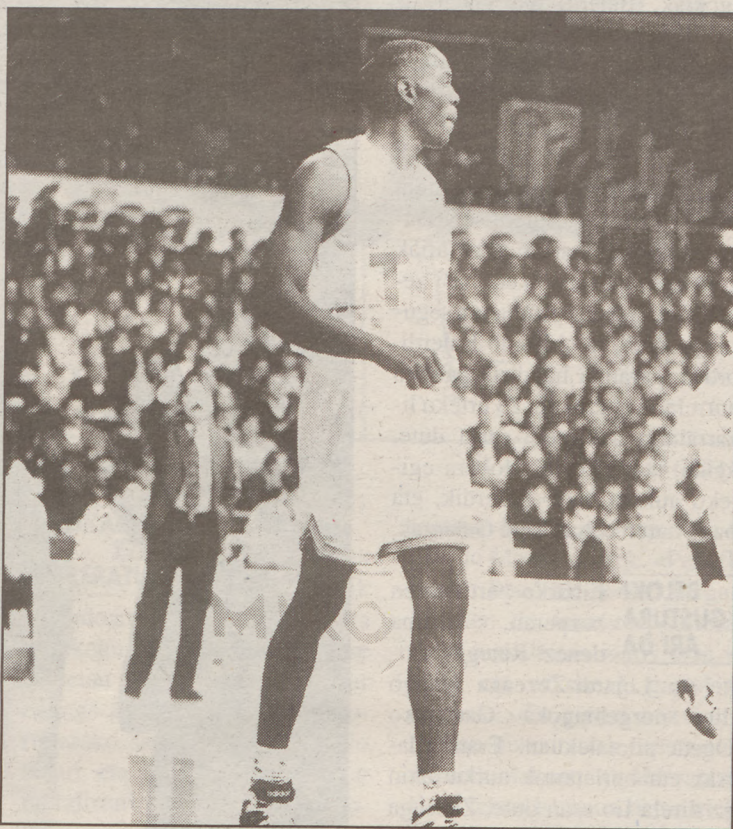
Errendimendu osoz izango ez den arren, Ramon Rivasek eta Pat Durhamek jokatu ahal izango dute bihar Murcian eta Santi Abadek ere aukera asko dauka, baina kataluniarra azken orduko azterketen zain dago. Bestalde, Taugres eta Leonen arteko Kopa kanporaketa hilaren 30ean eta 2an jokatu da.

sendaturik izatea espero da.

Kezkarik handiena Santi Abadengan dago. Hasierako susmoa zen apendizitisa zeukala, baina atzoko lehenbiziko froga medikuen arabera kataluniarrak behintzat ez dauka ohizko apendizitisa. Jokatzeko moduan dagoenentz atzo azken orduan egin azterketen emaitzek esango dute.

Edozein kasutan, Rafael Talaveronek eta Ken Bannisterrek ohiz baino gehiago lagundu beharko dute Murciaren kontrako partiduan, egotekotan Rivas eta Abad ez baitira bete-beterik ariko.

Bestalde, Taugresen Leonen aurka jokatu behar duen Kopako kanporaketako lehen partidua Gasteizen izango da hilaren 30ean eta Leonen urtarrilaren 2an. Kanporaketa horrela geratu da Baskoniak egunez aldatzeko eskatu eta gero. Irabazlea zuzenean Sevillako fase finalera joango da beste zazpi talderekin batera.

Pat Durhamek lepoko mina biharko ahaztua izatea espero da. OLALDE

Luzapenean garaile izan zen Seattle Spursen kontra

NEW YORK

San Antonio Spurs eta Seattle Supersonics taldeen arteko norgehiagoka izan zen NBAko azken jardunaldiko interesgarriena. Bi taldeek izugarritzko sasoiaren ekin zioten partiduari —Seattlek porrot bakararrekin, eta San Antoniok azken zortzi partidua irabazita—. Azkenean, luzapenean erabaki zen garaipena, 107-109 Supersonicsen alde.

Gary Payton antolatzaileak izan zen Seattleko jokalaririk aipagarriena. Karlentrenatzaileak partidua osten adierazi zuenez, «edozeinek irabaz zezakeen partidua. Azkenean ordea, erasoan San Antoniok baino oreka gehiago erakutsi dugu, eta batez ere defentsa bikaina egin dugu luzapeneko minutuetan. Hor egon zen gakoa».

Philadelphia 76'ers eta Chicago Bullsek ere luzapenean erabaki behar izan zuten garaipena (95-88). Iazko txapeladunek joko irregularra egin zuten, eta hori ondo aprobetxatu zuten Philadelphiako gizonen. Chicago 8-8ko markarekin geratu da partidua honen ostean.

EMAITZAK

Boston	129	Kings	115
Sixers	95	Chicago	88
Detroit	97	Atlanta	105
Bucks	97	Clippers	100
Wolves	111	Portland	114
Spurs	107	Seattle	109
Utah	113	Bullets	91

Caja Bilbaok Lehen Mailako lidergoari eutsi dio

RAMON BASALDUA / BILBO

Lehen Mailako liga txapelketako hamahiru jardunaldi jokatu direnean, Caja Bilbao sailkapeneko lehen postuan dago Canarias taldearekin batera, hamar partidua irabazi eta hiru galdu ostean. Juventud Alcala taldearen kontra galdu ondoren urduritasuna nagusitu zen Bilbon, jokalariek lasai zeudela esan zuten

arren. Caja Bilbaok ezin du huts egin ACBra igotzeko saio berri honetan eta aipatu partidua galdu ostean gauza asko entzuten izan dira.

Tarragona eta Gijonen jokatu behar zuten bilbotarrek hamabigarren eta hamahirugarren jardunaldietan eta Txus Vidorreta entrenatzaileak argi eta garbi esan zuen berak zuzentzen duen taldeak irabazi egin behar zituela

bi neurketak. Tarragonan bilbotarrek partidua oso serioa egin eta ez zuten inolako arazorik izan bi puntuak eskuratzeko. Vidorreta pozik azaldu zen bere gizonen egin zuten lanarekin, oso kontzentratuak jokatu zutela esanez.

Gijonen gauzak ez ziren hain errazak izan aurkaria gogorra zen eta. Txus Vidorretak kantxaratu zuen hasierako bostekoaosatzen zuten jokalariek ez ziren oso fin

ibili eta normalean ordezkoen aulkian eserita egoten diren gizonen atera zuten partidua aurrera. Guadalajara iaz Caja Bilbao ACBtik kanpo utzi zuen taldea izango da bilbotarren hurrengo aurkaria. Aurtengo denboraldiko Guadalajarak, ordea, ez du iazkoarekin zerikusirik eta sailkapeneko hamalagarren postuan dago lau partidua irabazi eta bederatzirako galdu ostean.

SAN MAMESera

EGUNKARIA eta BIZKAIA IRRATIArekin

22 SARREREN ZOZKETA

ATHLETIC DE BILBAO - ATLETICO DE MADRID

ikustera **dohainik** joan nahi baduzu, entzun **BIZKAIA IRRATIA**n eguen eta barikuetan goizeko 10.30etan,

"BIHOTZETIK BIHOTZARI"

eta euki eizu eskuetan **EUSKALDUNON EGUNKARIA**

BIZKAIA

irratia

102.6

FM

Egunkaria

PILOTA

Material polita izan zen Eibarren

Balerdi-Galarza eta Urionaguena-Tolosa aurrez aurre izango dira etzi

Atzo material hautaketa izan zuten Eibarko Astelena pilotalekuan Balerdi-Galarza eta Urionaguena-Tolosa bikoteek. Igandean aurrez aurre izango dira, lehenak finalerdietara sailkatzeko lehen garaipenaren bila, eta bigarrenak aurreneko partidua irabazteko gogoz. Lehen itzulian nafarrek 22-19 irabazi zuten.

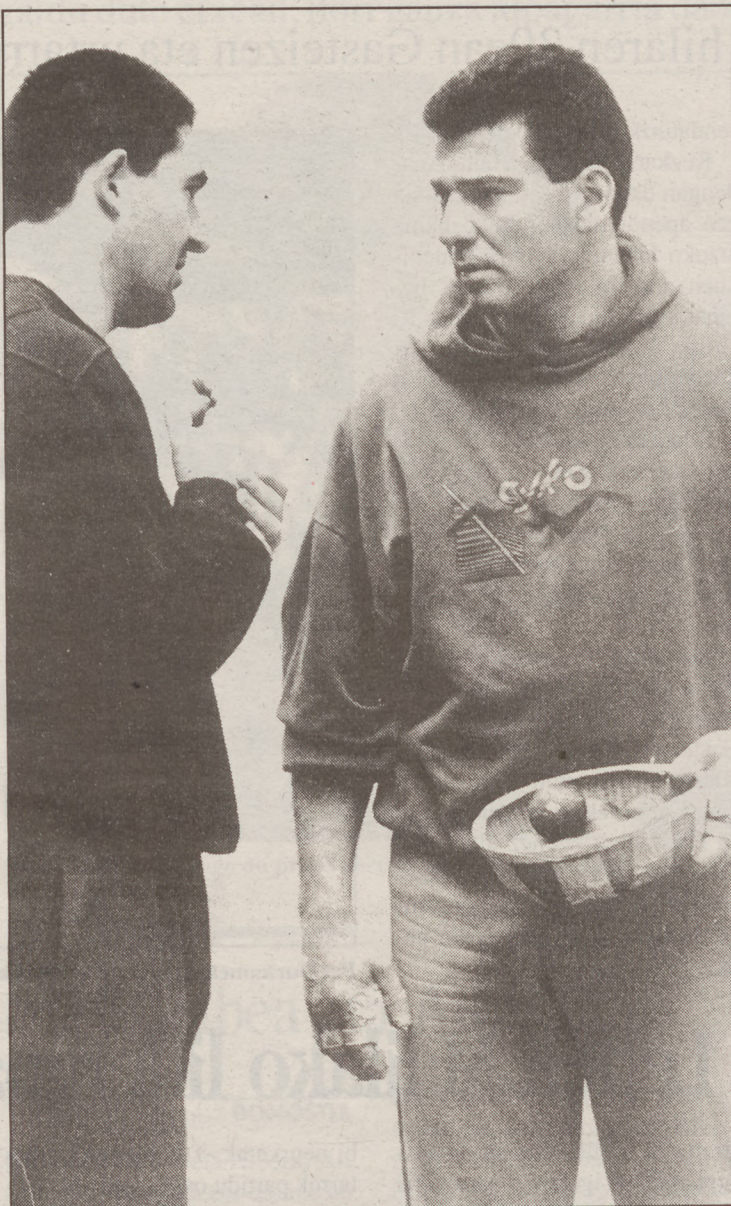
XABIN MAKAZAGA / DONOSTIA

Joxean Tolosak ez zuen Eskuz Binakako Txapelketan aurreko partidua jokatu, Labriten, Alustiza eta Errandonearen kontra. Amezketa atzelaria dagoeneko erabat osatuta dago, ordea, eta txapelketaren arrastoari jarraitzeko gogoz. Orain artean Urionaguenak eta Tolosak ez dute partidua bakar bat irabazi, eta «kostata ere, txapelketako bikote ahulena garela onartzeko moduan gara» esana du amezketarrek. Nolanahi ere, Balerdi eta Galarzaren aurkakoa izan zen txapelketa osoan egin duten partidua txukunena. Beotibarren 22-19 galdu zuten, baina Lizarrakoari eta Baraibarkoari aurre egiteko moduan direna agerian utzi zuten. Hala eta guztiz ere, etzi Eibarren Balerdi eta Galarza faborito irtengo dira.

Atzoko material hautaketan gustura agertu ziren bi bikoteak otarreko pilotekin. Jokatzeko egokiak, Balerdi eta Galarzak 106'1, 105'7 eta 106'5 gramoko pilotak bereizi zituzten; Urionaguena eta Tolosak, berriz, 105'1, 106'8 eta 106'4 gramokoak.

Tolosako partidua gogoan, Eibarko erronka samurra ez dutela izango badakite Balerdi eta Galarzak. Baraibarko atzelariak gora egin du txapelketa hasi zenetik, eta azken partiduetan seguruago ageri da. Alfredo Balerdi, ordea, garantia handirik gabeko aurrelaria agertu da. 23 urteko lizaratarra azkarregi sartu dute, agian, txapelketan. Hobera egiteko aukera badu Balerdik, eta baita haren beharra ere Galarzak.

BELOKI GUSTURA ARI DA Eibarko partiduen bezperan, jakina denez, Retegi-Beloki eta Lejardi-Zezeaga izango dira norgehiagoka Gasteizko Ogeta pilotalekuan. Eratsundarrek eta burlatarrek aurkariekin ez direla fio esan dute, Zezeaga azken boladan baxu antzean ibili arren bihar presiorik gabe kan txaratuko baita. Eta Ruben Belokik adierazpen esanguratsuak ere egin ditu, txapelketan bikote duen Retegiren gainean. «Julian garantia handiko aurrelaria da, ez baitu apenas pilotarik hutsegingo, eta ardura handia da hori, bere neurrian ibili beharra baitago».

Zezeaga eta Tolosa, lehen garaipenaren bila Ogeta eta Astelena. GILLENIA

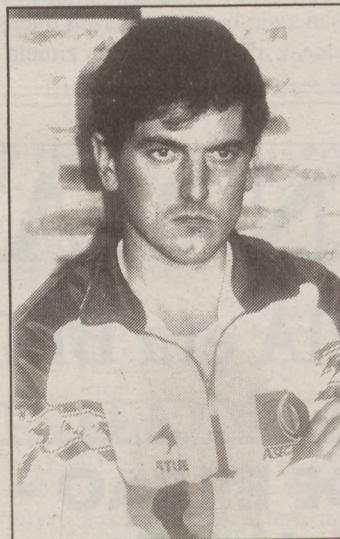
Iriondo eta Gorostiaga irabazle atzo Euskadiko Pala Txapelketan

BILBO

Iriondo-Gorostiaga eta Arribillaga-Azelus, Euskadiko Pala Txapelketan partidua bana jokatu eta estreinuan galtzaile izan ziren bi bikoteak, aurrez aurre izan ziren atzo Bilboko Deportivo pilotalekuan. Eta azken tantoetara arte Arribillaga eta Azelus markagailuan aurrea hartuta joan ziren arren, 35 kartoiri iristean berdinketa lortu eta buelta eman zioten partiduari Iriondo eta Gorostiagak. Azkenean, 45-40 hauen alde, eta Arribillaga eta Azelus finalerdietara sailkatzeko aukera handirik gabe.

Gorostiaga izan zen lau pilotarien artean onena, Arzelusekin lehia ederki egin baitzuen. Bera izan zen partiduan desoreka eragin zuena, Iriondo irregular samar agertu baitzen aurrean. Arzelusek, aldiz, pilota asko buena eraman arren, ezin izan zion aurre egin Gorostiagari. Arribillaga, estreinuan bezala, kolperik gabe.

Oscar Insausti nafarrek, bestetik, ez du txapelketa hasiko, eta Goitia izango da haren ordezkari.

Iriondo.

X.SIMAL

Otero atzean duela.

Euskadiko Pala Txapelketaren sailkapenean Isusi II-Maruri ageri dira lider (2-0) eta jarraian Sanchez-Langarika eta Iriondo-Gorostiaga (1-1). Azkenak, Arribillaga eta Azelus (0-2). Eta oraindik debutatzeko, Isusi I-Torre eta Insausti-Otero, hasieran Goitia ariko den arren nafarren ordezkari.

SELES Australiako Irekian egotea espero dute

Australiako Tenis Irekiko antolatzaileek 1994eko edizioan Monica Seles serbiarra bertan izatea espero dute, tenislariak oraindik zirkuitura noiz itzuliko den azaldu ez badu ere. Urtarrilaren 17tik 30era jokatu den txapelketa honetarako izena emateko epea joan den asteartean amaitu zen. Hala ere, Colin Stubs antolatzaileetarikok Seles bategi ziurtatu duenez, Seles parte hartzea erabakitzen badu onartu egingo dute.

SASKIBALOIA:

Meneghin aurten erretiratuko da

Dino Meneghin saskibaloia jokalaria italiarrak titulu batekin amaitu nahi du bere karrera profesionala. 43 urterekin, Recoaro Milan taldeko kideak aurten erretiratzeko asmoa azaldu du. «Titulu asko lortu ditut nire karreraren zehar, baina azken denboraldi honetan titulu ofizialen batekin amaitu nahi nuke». Pibot mitikoaren esanetan, «NBAr joateko zorian egon nintzen baina azkenean Ignis Vareseren eskaintza onartu nuen».

ATLETISMOA:

Aouita FRMAko burua izango da

Said Aouita atleta marokkoarra izango da Marokoko Atletismo Federazioko (FRMA) burua Hassan II erregeak horrela eskatuta, atzo zenbait komunikabidek azaldu zutenaren arabera. Aouita Australian ari zen entrenatzen, eta berehala itzuli da Marokkora. Bere esanetan ordea, bihar Federazioko batzar batean parte hartzeko itzuli da.

TORINO taldeko lehendakariak laguntza behar du

Roberto Goveani, Italiako Torino futbol taldeko lehendakariak bazkideak behar ditu «kluba eramaten laguntzeko». «Egunero jasotzen ditugu zartakoak, egunen batean KO geratzen arriskua dugu». Goveani hitzetan, «klubaren garbiketa egin dugu, eta ia zor guztia kitatu ditugu».

SAN MAMES FUTBOL ZELAIA

Igandean, abenduak 12, 19.00etan
Liga Txapelketa, 1. Maila

ATHLETIC CLUB - CLUB ATHLETICO DE MADRID

TXARTEL SALMENTA

TXARTELDEGIA: SAN MAMES STADIUMean
Ostiralean, 17.30etik 20.00etara
Larunbatean 10.30etik 13.30era eta 17.30etatik 20.00etara
Igandean 10.30etik 13.30etara eta 17.30etik aurrera

Lezamako Kirol Instalazioak

Igandean, abenduak 12, 10.00etan
Gazteen Ohorezko Maila

Bilbao A. C. - Romo C. F.

eta 11.30ean
Ohorezko Maila —19pekoak—

Athletic Club - S. D. Levante

LINEA ATHLETIC CLUB

☎ 903 - 35.11.25 ☎

TARIFA: Egunkaria: 60 Pzta/min Gauekoa: 42 Pzta/min

LANCIA BILASA rekin dabil *Athletic*
Autonomia, 53 Tf. 427 58 20 BILBO Alameda Rekalde, 48 Tf. 410 12 55

Mozkorraren inguruko opera-bufa

Agerre Teatroak gaur Donostiako Lugaritz kultur etxean ikuskari berria estreinatuko du

Maite Agirrek zuzentzen duen antzerki taldeak Peñafloidako kondearen antzezlan bat taularatuko du gaur eta bihar arratsaldeko zortzietatik aurrera Lugaritz kultur etxeko antzokian. 'El borracho burlado' lana absurdoaren antzerkian kokatzen den opereta elebidun bat da.

LOREA AGIRRE / DONOSTIA

Xabier Maria Munibe Idiakez, Peñafloidako kondea (Azkoitia 1723, Bergara 1785) ilustratua zen pentsakeraz. 1764ean idatzi zuen 'El borracho burlado' (ziria sartu zioten mozkorra) antzezlan elebiduna. Mozkor bati markesa dela nola sinestarazten dioten kontatzen duen antzezlan hau ere bere garaiko alaba da eta pentsamendu ilustratuaren eragina nabarmena da. «Peñafloidako kondeak XVIII. mendea estreinatu bazuen ere, nire ustez barroko kutsu handia du —azaldu du taldeko zuzendari den Maite Agirrek—. Errealitatearen mugak ez dira argi zehazten eta ametsa, zoramena, kabaltasuna eta mozkorraldia nahastu egiten dira. Azken finean nolabait antzerkia antzerkiaren barnean dela esango nuke. Noiz ari den antzeztzen edota noiz erakusten duen antzeztzen ari dela. Mozkor-

Maite Agirre antzezlaneko aktoreekin atzoko aurkezpenean.

ANDER GILLENEA

rrari benetan ziria sartu dioten edota itxurak egiten ari den».

Garaiko testuen, puri-purian zeuden komedia frantsesen, inbidiarik ez du izan behar 'El borracho burlado' lanak Agirreraren esanetan. «Indar eszeniko handia du Peñafloidaren testuak. Eztabaidagarria izan daiteke baina, honako hau, Moliere-ren zenbait obra labur adina on dela esango nuke». Testua berreskuratzeko garrantzitsua da taldearentzat, garai batean hemen idazten zena gaur ere baliagarri eta interesgarri suertatzen delako.

EUSKALKIA EZIN AUKERATUZ

Opera-bufaren osagarri guztiak ditu eta horregatik absurdoaren antzerkian koka dezakegu. Agirrek testua bere horretan utzi badu ere, gaur egungo umorera ekarri du. Horretarako sarrera bat gehitu dio lanari eta bukaerako diskurtso moralistari kutsu ironikoa erantsi.

Antzezlan elebiduna da, Peñafloidako kondeak horrela idatzi zuelako. Elkarriketak gazteleraz dira baina kantuak euskaraz. Garai bereko hainbat

testutan berdin agertzen dela argitu du Maite Agirrek. «Peñafloidako kondeak horren zergatia azaltzen du testuaren sarreran. Zein euskalkitan idatzi ezin asmatu eta azkenean gazteleraz egin zuela dio, gipuzkeraz egingo bazuen bizkaitarrak haserraturiko zitzaizkiolakoan eta alderantziz. Gure lehen bertsioa beraz elebiduna izango da, jatorrizko baina euskara hutsezko beste bertsio bat egiteko asmoa dugu. Herri euskara erabiliko dugu testuak hala eskatzen baitu».

Peñafloidaren idatziak musi-

ka partitura batzuk ditu, urtetan berak konposatu zituela uste izan da. Baina nonbait jatorrizko musikaren partiturak galduta daude. «Musika hori fantasia baten erre- kreazioa dela kontuan hartuz, guk gure fantasia egin nahi izan dugu. Pablo Lasak konposatu du musika».

Opereta bat izateak zailtasuna gehitzen dio antzezlanari, antzezteaz gain kantatzen ere jakin behar dutelako partaideek. Aktoreen lana zuzentzeaz Maite Agirre arduratu da eta Ana Elorza ahotsa lantzeaz. «Nik aktoreak nahi nituen eta berak kantatzeko gaitasuna zutenak. Bi baldintza horiek betetzen dituztenak topatzea ez da erraza izan. Hala ere talde bikaina osatu dugu. Partaide batzuk musika mundutik datoz, abesbatzetan ibilitakoak dira eta beste batzuk berriz antzerkiaren mundutik datoz eta nolabait elkarren artean kutsatu egin dira eta batzuek besteengandik ikasi dute. Hauxe izango litzateke antzezlanaren ezaugarri berezi- na». Hogei abesbatzak ere har- tzen du parte.

Taula gainean hamahiru lagun ageri dira baina gehiago dira egitasmoan inplikatu direnak. Xabier Lozano eta Angel Collado argitatzeko arduratu dira eta Josemari Alonso berriz eszenografiatzen. «Beste biderik ez dago, dantza eta musika integratu na- hian antzerkitik haratago doan egitasmo hau martxan jartzeko».

JOXEMARI KARRERE Antzerkilaria

IRITZIA

Azkoitiko Zalduntxoaren arrapaladak

da esan, antzerki baloreen alde- tik, gaur egunetik ikusita. Baina bere garaian kokatuz gero, beste balore batzuk topatuko dizkiogu; eta ez makalak.

Munibek Frantzian egin zituen ikasketak, Argien mendean, Ilustrazioaren garaian. Hortaz ideia hauetan guztietan hezitako pertsonaia zen. Ideia horiekin Euskal Herriaren Adiskideen El- karte delako erakundearen sor- rieran parte hartu zuen 1765. ur- tean. Bergarako Mintegiaren bultzatzaile ere izan zen 1775ean; eta, batez ere, Azkoiti- ko Zalduntxoaren arima. Azkoitiko Zalduntxoak garai haietako ter- tulien erudia zuten, non zien- tziatzen, arteaz, poesiaz... mintza- tzen ziren. 'El borracho burlado' giro honen eraginpean idatzita dago.

Ordura arteko gai mitologi- koak alde batera utziz, gai arrunta aukeratzen du, ez oso erlijioso- a, ia batere ez. Arau klasikoak zain- tzen ditu eta pertsonaiaren psiko- logian murgiltzen da, Urkizuk azaltzen digunez.

Baina batez ere antzerki lan

honen sorrera giroa aztertuz, iku- siko dugun gauzarik interesga- rriena, nire ustez, orduan bizi zen antzerki giroa da. Goi mailako herriarren artean, aristokrazian, ikusiko dugu garatuko dela mu- gimendua, baina honek ez du esan nahi euskal kulturarentzat kaltegarri zenik edota arrotza. Behintzat elizatik kanpo bilaka- tutako mugimendua da, eta ho- nek txorakeria dela badirudi ere, kutsu aurrerakoiagoa itsatsiko

dio gure kulturari, geroago eta Euskal Herriko eta batez ere, euskal kulturako, tradizionalis- moarekin atzerakada izan zuena. Antzerkiak leku nabarmena zuen Bergarako Mintegiaren inguruan antolatutako ekintzetan, batez ere Inauteri eta Gabonetan. Eta euskarak ere bere lekua bazuen, bertan bizi zen giro euskalduna- ren adierazgarri.

'El borracho burlado'-k euskal ilustratuen berri ematen digu,

antzerkiari dagokionez. Gure teatroa ezagutu nahi badugu ezinbestekoa da Azkoitiko Zal- duntxoaren joan-etorriak ezagu- tzea. Seguraski sorpresa interes- garri bat baino gehiago topatuko dugu. Eta agian, 1959. urtean Akademia Ibiltaria delako tal- dekoek egin zuten bezala, Az- koitiako San Juanen bildu behar- ko dugu, mahai dotore baten au- rrean lasaiki, Zalduntxoaren arrapaladez mintzatzeko.

GIPUZKOAN CAFE-TEATRO JAIALDIA (ABENDUA 93)

	OSTIRALA 10	LARUNBATA 11	IGANDEA 12
HERNANI	LICIANO FEDERICO Dori taberna 19.30etan	CHARO CENTENERA Atxur Bar 19.30etan	ANTXIETA Atxur Bar 19.30etan
DONOSTIA	CHARO CENTENERA Komplot 00.00etan	DIXI-KLETA Bukowski 00.00etan	MAX VANDERVORST Bep - Bop 20.00etan
LASARTE-ORIA	MAX VANDERVORST Kultur Etxea 22.30etan	CHARO CENTENERA Kultur Etxea 22.30etan	LUCIANO FEDERICO Kultur Etxea 21.30etan
ANDOAIN	MAX VANDERVORST Migura Taberna 19.00etan	LUCIANO FEDERICO Borda Dantzalekua 00.00etan	CHARO CENTENERA Txindoki Taberna 19.30etan
TOLOSA	ANTXIETA Amarozeko Auzo Elk. 20.00etan	LUCIANO FEDERICO Estebango Auzo Elk. 20.30etan	CHARO CENTENERA Frontoi Kafetegia 22.30etan

HERNANI, DONOSTIA, LASARTE-ORIA, ANDOAIN, TOLOSAKO UDALA, GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIA

Mediterraneoko txotxongiloak Bilbon

Hamahiru konpainiak, horietatik lau EAEkoak, hartuko dute parte aurtengo jaialdian

Igande honetatik Errege Eguna arte, Bilbon egingo den Nazioarteko Txotxongilo Jaialdiak Mediterraneoko kultura izango du ardatz nagusi. XII. edizio honetan, Italia, Kroazia, Israel, Jerusalem edo Greziako bederatzi konpainia eta lau euskal talde izango dira, hamasei saio eskainiz.

G. AGIRRE / **BILBO**

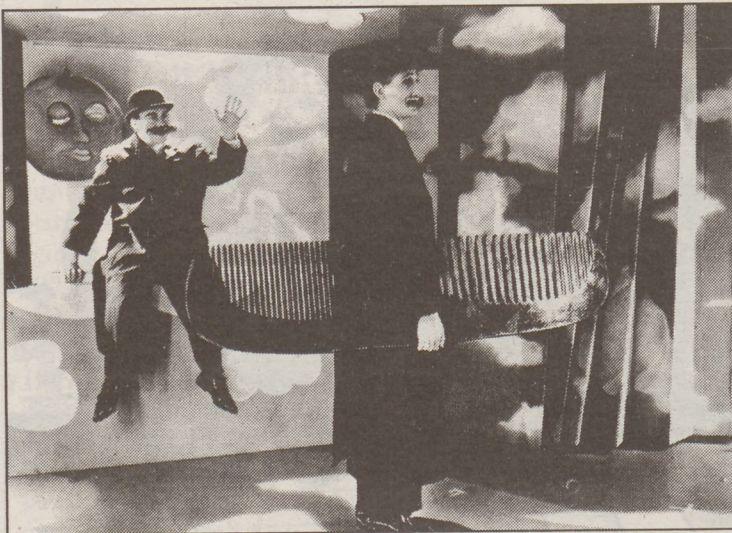
Palermotik etorritako Associazione Figli D'Arte Cuticchio taldeak emango dio hasiera Bilboko Nazioarteko XII. Txotxongilo Jaialdiari, igande honetan, Arriaga antzokian, eskainiko duten 'El gran duelo de Orlando y Rinaldo' lanarekin.

Mediterraneoko txotxongiloen tradizioa ardatz nagusi izango duen Jaialdi honek hiru eszenatoki izango ditu: Ayala eta Arriaga antzokiak eta BBK-ko Elkanoko Kultur Aretoa.

Edizio honetan, orotara, hamahiru taldek beren azken lanak eskainiko dituzte, horietatik bederatzi Mediterraneo aldeko herri ezberdinetatik etorriko dira. Bestalde, aurtun, lehen aldiz, lau euskal taldek hartuko dute parte Jaialdian, orain arte bi izaten ziren bitartean.

Euskal taldeei dagokienez, Maskadara taldeak 'Logalea zeukan ekilibristaren kasoa' eskainiko du, Kukubiltxok 'Salba dezagun Mundua', Markeliñek 'Entretejas' lana eta Panta Rhei konpainiak, azkenik, 'Altzateko jauna'.

Espainiako bi talde izango dira igande honetan hasiko den Jaial-

Teather Taptoe eta Eugenios Spatharis taldeak Bilbon izango dira.

dian, Valentziako Buffo antzerki taldea 'Malasuerte' lanarekin eta Sevillako Buho konpainia. Azken honek amaiera emango die antzerki ekitaldiei 'Yerma' obrarekin, abenduaren 19an.

Italiatik konpainia bi hurbilduko dira Bilbora, aipaturiko Associazione Figli D'Arte Cuticchio eta Ravennako 'Drago'. Azken talde honek, 'La mirabilante

istoria de Fagiolino' taularatuiko du abenduaren 14ean Ayala antzokian. Eki Jerusalem eta Israeletik talde bana etorriko dira, Palestinako Antzerki Talde Nazionala eta The Train Theatre.

Teatre Group Basten Kroaziako konpainiak, bestalde, 'El Rey y el Sol' izenburuko obra eskainiko du eta Greziako Spatharis Shadow Theatrek 'La man-

zana de oro'.

Mediterraneo kostaldekoa ez bada ere, Teater Taptoe Belgikako konpainia ere izango da edizio honetan 'Ciel' izeneko lanarekin. Talde honek iazko edizioan parte hartu behar zuen baina ezinezkoa izan zitzaion, ondorioz aurtun etorri da.

JAIALDIKO BESTELAKO EKITALDIAK

Aurtengo edizioaren aurkezpen ekitaldian parte hartu zuen Josu Ortuondo Bilboko alkateak azpimarratu zuenez, «Jaialdiarekin batera egingo diren ekitaldi ezberdinek (erakusketak, lehiaketak...) osatu egiten dute Jaialdia».

'Txotxongiloa Mediterraneo Kultura Tradizioan' izenburupean egingo duten aurtengo mintegiak hiru ardatz nagusi izango ditu: txotxongiloa adierazpide kritiko gisa, txotxongiloaren giza eta kultur funtzioa eta txotxongiloaren geografia eta hizkuntz arloak.

Ciro Gomez, Ana Maria Amaral, Vicente Leal, Roma Mahieu, Hugo Salcedo eta Elena Schaposniken osatutako epaimahaiak Haur Dramaturgiaren II. Iberoamerikar Lehiaketaren ebazpena jakinaraziko du abenduaren 14ean.

Azkenik, igandetik urtarillaren 6ra arte 'Mediterraneoko txotxongiloak' izenburupean bi erakusketak izango dira aldi berean. Bata, Cadizeko Arte Ederren Museoko Tia Norica udal txotxongilo konpainiak antolatua eta bestea, berriaz, Drago taldeak, Corrado Masacciren Txotxongiloak, Teheraneko Museok, Associazione Figli D'Arte Cuticchio, Eugenios Spatharis eta Lupe Duranek.

Chavela Vargasen azken agurra gaur Arriagan

INES INTXAUSTI / **BILBO**

Chavela Vargasen bere entzule melankonikoen aurrean kantatuko du gaur, gaueko 8.00etan, Bilboko Arriaga antzokian, betidanik desiratu izan duen Pariseko Olympia aretoan. Abenduaren 20an, azken agurra eman baino lehenago. Bihotzaren urradurak hobekien isladatu izan dituen kantautore hau bera bezain sakona, apasionantea eta mitikoa den Mexikoko sabel beroan jaio zen, orain dela 75 urte, «duela 75 mende», Vargasen berak dioen modura. Emakume fantastiko hau 'Latinamerikaren ahotsa' ezizenez da ezaguna eta, Jose Infanten behin esan zuenez, berak «ez du abesten, baizik eta oihukatu, xuxurlatu, erreztatu eta negar egiten du, gure alde ezkurtatu eta esentzialaren aurrean jartzeko».

Estatu espainiarra hogeituz bisitatu gabe egon bada ere, aurtun Madril, Sevilla, Huelva, Santiago, Valentzia, Palma eta Sabadellen izan da, azkenik, Bilbora nekatuta heldu eta isiltasun esanguratsu batez hemengo jarraitzaile negartiei bere pontxoaren berotasunarekin agur esateko. Altiplanoetako malko sakon horrek min ematen digu bere botere komunikatiboaren eraginez. Mistikaren santutasuna igorri izan digu poeta unibertsal gutxiak bezala.

Toreatzaile ausartenak baino askoz ere ausartagoa izan da bizitzak eskaintzen duen aberastasun amildegiaren aurrean. Chavela Vargas, bada. Hamabi urtez alkoholaren infernueroan erratzen egon den kantari honek bere folkloreaken hitzik peto-petoe-nak eta latinamerikarren sustrairik jatorrenak sortu ditu orain arte abestu izan dituen diziplina guztietan: *kunbiak*, *boleroak*, *tangoak* eta *rantxerak*. 'Pomme la mano aquí, Macorina' kantak inoiz hunkitu duenak ere jakingo du, ondo ere, esku hori bihotzean, pistolan, ariman edo barneko zentro guztietan jar daitekeena, Salvadorko gerilariak egin zuten bezala.

Gaur, Arriaga antzokian, eszenatoki batera 75 urterekin norbait ateratzen denean patetismo edo perfekziozko joerak baino ez daudela konturatuko gara, berriz ere, alternatiba gisa. Chavela, noski, perfekzio osoaren eredu da.

Ipar Rock-en bosgarren saioa bihar Itsasun

L. ETXEAHARRETA / **LOHIZUNE**

Iparaldean ere rockaren antolakuntza borroka bat dela nabaritzen da, kontzertuen antolatze-ko zailtasun asko behar baitituzte gainditu. Nahiz gazteen gehiengoaren onespina lortu, talde txi-

kien rock saioek jende gutxi mobilizatzen dute oraindik. Elkarte bat sortuz, Ipar Rocken kudeatzaileek egoera hobetu nahi dute. Bihar, Itsasun, rockaren sorgune denean, jendea bildu beharko litzateke.

Donibane-Lohizunen, azaroaren 27an, lau talde bildu ziren Ipar Rock 93ko laugarren saiorako: hiru Baionakoak, No beber, Karrikatarrak eta Jan Edan eta azkenik Burlesk hendaia aritu zen. Musika, nabaritzen denez, ez da dena rockaren munduan. Horrela ohizko ostatua jendez inguratua hor dago. Hor daude ere margolari batzuk, zuzenean pintura handi bat oihaltzen gaituzten egiten dutenak arratsean zehar.

Musikaren jotzeko tokien lortzea ez da erraza. Donibane-Lohizunen jabetasuna den Gazte-txean egiteko debekua jaso zuten. Azken orduan Jai Alaiako sarrera lortu zuten. Uharte-Hirin urriaren 23an eta Ziburun urriaren

29an ehun lagun ibili ziren. Al-diz, Heletan, azaroaren 13an, 300 ziren. Lohizunen 150 bildu ziren.

Jean Roger Unhasobizkai garaztarra eta Kapten Egurak taldeko kide antolatzaileetarik denak aurtengo berritasunak azpimarratu ditu. Gazte talde batek elkarte bat sortu du, Fokzarok, rock ikuskarien zabaltzeko, taldeen ezagutarazteko. «Taldea on asko badira baina oso gutxi lortzen dute jalgitzea» dio. Trolls taldearen kasua aipatu du: «Hauek Frantzia guztian dabilta laguntzeko egiturak aurkitu dituztelakotz». Samintasan zerbaitekin erantsi du, «gu taldeen laguntzen saiatzen gara baina ahal eskasak ditugu».

Talde asko badiela nabari da Iparaldean: 20 agertuko dira Ipar Rocken. Gehienek iraupen motza dute eta erreberitze handia badago. Gauzen hobekuntzarako Unhasobizkaiak zera aipatu du: «Loturak sendotzen dire

taldeen eta elkarten egituren artean». Horrela, aurtengo Ipar Rock «kontzertuen antolatzen ohituak diren Batzokietan» edo elkarte batzuetan antolatuko da.

Diagnosis baten egiteak rockaren inguruan zaila dirudi. Bizi aberatsa izan arren, ongi doala erraitea, Unhasobizkaiaren arabera «optimista samarra izatea da». «Egitura eskas ankerra» eta «udaletxeek ez dutela behar beste rocka laguntzen», arrazoi handietarik izan daitezke. Autofinantzamentuaren lege bizi dira, «saioen egiteko ez da ezer» dio musikari garaztarrek eta «gazteentzat ez da ezer egiten».

Rockerrek kontestatzaile itxura hartzeak ez du ziur hainbat laguntza publikoa bultzatu, baina «elkateen munduko militante-tzat» dauka bere burua Unhasobizkaiak: «Gazteriek ere zerbaite egiteko ahalasuna badu!». Horretarako «lagundu egin beharko lituzkete».

Behar duzun musika guztia kamisetak, bideoak, komikiak

**BERTSO HOP
DISKAK**

Pilar kalea, 1 — I R U N
Tel. - Faxe: 63 17 26

Trenaren azken bidaia prest

Zeresana eman zuen final-aurreko goizeko saioan epaimahaiaren erabakiak

Belodromora iritsiko diren zortzi bidaia-riak ezagunak dira dagoeneko. Hala ere, bertara heldu orduko lan gogorra eta prestaketa luzea geratzen zaie azken bidaian. Asteazken arratsaldean jakin ziren zortzi finalisten izenak. Arratsaldeko taldetik lau bertsolari pasatu ziren: Sorozabal, Lizaso, Enbeitak eta Euzkitze. Saio ostean beren iritziak jaso genituen.

I. ELLAKURIAGA / DONOSTIA

Behin eta berriro aipatu izan da bertsolaritza gaztetzen ari dela. Gaztetze horrek txapelketan zehar ere izan du bere islada. Gazteek maila ona erakutsi dute eta une oro beren jarduna goraiatu dute. Guzti honen adierazgarri finalean izango ditugun lau gazteak: Sorozabal, Iturriaga, Lopez eta Euzkitze.

Bertsolariengandik jasotako iritziak ere bat datoz txapelketan gazteek egindako lana positiboa eta ona izan dela azpimarratzen. «Gazteek barietatea dakarkiotxe txapelketari eta barietate hori komenigarria da bertsolaritzaren gailurrean: gazteak, ez hain gazteak, herrialde ezberdinetakoak, barietate horretan aurrerapauso bat eman da», adierazi zigun Sorozabalek. Lizasoren ustetan ere, txapelketa honek izan eta izango duen emaitza onena gazteen presentzia da. Enbeitak txapelketaren helburua bertsolari gazteak ateratzea dela uste du eta eginbarreko hori dagoeneko bete duela esan zuen.

Egindako lanaz ere galdetu genien eta Sorozabal orain arte egindako lanarekin gustura zegoela adierazi zigun. Lizaso, Euzkitze eta Enbeitak aldiz gehiago eskaini zezaketela aitortu ziguten. «Orain arte egindako

Saioaren aurretik egiten da kantatzeko ordena erabakitzen duen zozketa.

EDURNE KOCH

lana bastante erraz egin dut eta orain azeleradorea sakatutakoan zer egiteko gai garen ikusi behar», esan zuen Lizasok. Euzkitzek ere ez duela bere maila erakutsi adierazi zuen: «Ez naiz Eibarren ezta Bilbon ere neuk eman nezakeen neurrian aritu. Hurbildu ere ez naizela egin uste dut, nahiz eta klasifikazioa ondo merezi dudala uste izan».

Bilboko final-aurreko saioa erabakiorra izan zen, bertan lortutako puntuazioak finalera nortzuk pasatu behar zuten esan baitzuen. Goizeko saioa oso kritikatu izan zen alde horretatik. Zenbait bertsolariri puntu larregi erregalatu zizkietela izan zen askoren iritzia, Peñagarikano eta Muruaren kasuan adibidez. Bestalde, Igor Elortzaren potoa gogor zigortu zutela ere esan zen. Uste berekoa zen Euzkitze: «Nik uste Igorri niri bezain gogor zigortu diotela potoa. Nik ez dut inola ere ulertzen, gaur, kartzelako lanaren aurretik Igor aurrean izan eta gero, sekulako diferen-

tziak Andoni lehen geratu eta Igor hain baxu puntuatzea. Uste dut pena izugarria dela Igor kanpoan geratu izana».

BEGIAK FINALERA BEGIRA

Begiak finalean jarritako nolakoa izango den galderari arriskatu beharra erantzun zioten lau bertsolariek. Sorozabalek, hala ere, finalarekiko errespetua agertu zuen. «Uste dut altuegi utzi nautela. Finalean lan handiak daude egiteko eta ni berria naiz egiteko horietan. Uste dut orain arteko mailari ez diodala eutsiko. Hala ere, ahaleginak egingo ditut», aitortu zigun andoiandarrak.

Lizaso arriskatzearen zale ez bada ere, zerbait lortu nahi izanez gero arriskatu beharra dagoela uste du: «Finala aurrean daukagu eta gogor prestatu beharko dugu. Hala ere, behin finalera helduz gero uste dut berdin diola hirugarren edo azken egitea. Askok esaten dute klasikoegia naizela eta ez zaidala arriskatzea gusta-

tzen. Baina aurtengoan kableak gurutzatu ezean arriskatzera joango naiz».

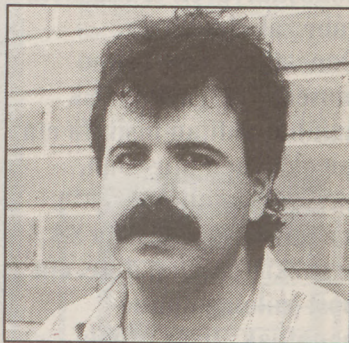
Enbeitak ere finalean ez dagoela kunplitzera joaterik uste du. «Han erre behar dira pila guztiak. Gerta daiteke aurrean edo atzean bukatzea. Baina saiatzeak arrisku hori darama berekin. Ni ahal dudana guztia ematera joango naiz», adierazi zigun ildo horretatik.

Euzkitzen iritziak finala, final-aurrekoak baino mugatuagoa izango da. «Gazteen ekarpena handia izango da, adinez sekulako aldaketa izan du urte gutxitan txapelketako finalak», azaldu zuen azpeitiarrak. Txapela eskuratzeko faborito nagusi, hurrenez hurren, Egaña eta Lizaso ikusten baditu ere, ez du bere ekinean etsiko. «Ni orain arteko lanak berdindu nahi nituzke eta aurrez etsita irtengo naizenik ez dezala inork pentsatu. Ni ezustekoa ematera noa eta gogor saiatuko naiz», aitortu zigun Euzkitzek.

BERTSOZALEAREN TXOKOA

JOSEBA TAPIA

Trikitilaria

AITOR UGADE / BILBO

■ Zer iritzi duzu Bilbon egindako final-aurrekoaz?

■ Bai Eibarren bai Bilbon oso urduri ikusi ditut bertsolariak. Hori da final-aurrekoetan ikusi dudana. Alferrik da bertsolariek beraiek txapelketa antolatzea eta jakitea puntuazioak beti ez direla justuak izaten eta bertso bat puntuatzeko garaian hori oso eztabaidagarria izaten dela beti. Hori jakinik, pentsatzekoa da bertsolariek lasaia atera beharko luketela baina egia da berebiziko presioa jasaten dutela.

■ Zer balorazio egiten duzu gaur arte txapelketak eskaini duenaz?

■ Batzuentzat sorpresak izango ziren finalera pasatu diren zortzi horien artean. Ongi izango da, ez zait gehiegi axola ere zein pasatzen diren eta zein ez. Niretzat final-aurrekoetan egon diren 16 hauen artean maila handia dago eta hori da inportantea.

■ Orain arte nola jarraitu duzu aurtengo txapelketa?

■ Lehenengo saiora ezik, beste guztietara joan naiz eta pozik etortzen naiz horrelako saioetara. Interesa banuen, ezagutzen ditut bertsolariak eta txapelketa bat ez da bertso onak botatzeko toki onena. Baina gu koadrilatxo bat elkartzen gara etortzeko eta ondo pasatzen dugu.

■ Zeharka bada ere txapelketan parte hartu duzu. Zuk egindako doinu bat erabili du Euzkitzek txapelketan.

■ Lehenbiziko aldia da nire doinu bat plazaratzen dena. Baina esan behar da, doinu hau azkeneko Gipuzkoako Txapelketarako prestatu zela eta aurtun abestu du Euzkitzek. Geroztik doinu bat edo beste egin izan dut.

■ Erraza al da zuretzat bertsolarientzako doinu berriak egitea?

■ Ez da lan erraza izaten. Saiatzen naiz niri gustatzen zaidan zerbait edo desberdina den zerbait ateratzen eta horrek beti lana ematen du. Kasu batzuetan bertsolariak etorri egin zaizkit gauza konkretuak eskatzen, halaiko neurriko bertsoa edo amaiera indartsu bat adibidez. Baina normalki nahiko libre uzten didate nire lana egiten. Bertsolaritza oso gustokoa dudanez, doinuak ere pozik egiten ditut.

ari naizela

JOXERRA GARZIA

Komunikazioa, inkomunikazioa

Eibarren ondo arituak, eginiko lanari eustera joango ziren Bilbora. Eibarren gaizki arituak, berriaz, okerrak zuzendu asmoz, Iñaki Muruak eguneko lehen bertsoan, agurrean bertan azaldu zuen bezala: azken hitza esateke omen zegoen artean. Goizeko hamaikak ziren.

Bederatzi orduren buruan, ordea, gauzak Eibarren bezala geratuko zirela jakin genuen. Eibarren lehen zortzi bertsolariak izango ziren Donostian. Eustera joandakoez irabazi zuten dema. Iluntzeko zortziak.

Goizeko esperantzaren eta iluntzeko etsipenaren artean, sei orduko bertso emana, bi saiotan banatua. Bertsolari batzuk pozik eta beste batzuk lur jota, batez ere sailkatzetik gertuen geratuak: Igor, Murua, Mendizabal...

Saioek, ordea, ez dut uste inor asebeteko zutenik. Txapelketako saio zurrin, urduri, lotu, aspergarriak izan ziren orohar, lehiaren morboak ez bestek salbatzeko modukoak. Bertsolarien sufrimentua areagotu egiten du telebistako lehen planoak. Begizuloak areagotzen, begiratu galduak galduagotzen. A zer

nolako sufrikaria, bertsolariak lagun dituenarentzat!

Bertso onak ere izan ziren, noski. Baina egia baldin bada bertsolaritza oroz gainetik komunikazioa dela, orduan horrelakorik apenas izan zela aitortu beharko dugu.

Baliteke ezinbestekoa izatea hori guztia, txapelketaren berezko miseriak izatea. Baina akaso denok saiatu behar genuke, gure praxia teoriaren arabera izan dadin. Eta halako praxirako gauza ez bagara, teoria aldatu beharko da.

Paisaia lausotuaren lilura

Sigfrido Kochen argazkien erakusketa zabalduko da gaur Donostian

Sigfrido Koch Arruti argazkilari donostiarraren erakusketa gaur zabalduko da Donostiako San Telmo museoan, argazkilariak hainbat alditan bisitatu eta gogoko zuen museoan, alegia. 'Metaturiko nostalgia' erakusketa 88 argazkik osatzen dute, eta bost sailetan daude banatuak: Itsas zabala, Lur-mina, Donostia, Erretratua eta Pintura-argazkia. Erakusketa ikusteko azken eguna urtarrilaren 9a izango da.

A. ORMAETXEA / DONOSTIA

Hamasei urte igaro ondoren berriro itzuli da San Telmo museora Sigfrido Koch Arruti argazkilari donostiarraren erakusketa. 'Metaturiko nostalgia' erakusketa argazkilari ezagun zenari omenaldia egiteko aitzakia da bizitza osoan egindako lana eskertzeko. Koch iaz hil zen minbiziak jota baina bere argazkiak hor daude, izan ere, euskal argazkigintzara iraultza ekarri baitzuen.

San Telmo museoak aurrean antolatutako erakusketa egitasmoari «urrezko amaiera» eman-go dio erakusketa honek, Gurutz Larrañaga Donostiako Udal Kultur Patronatuko ordezkariak atzo Donostian egindako agerraldian adierazi zuenez. Mari Paz Elizegi argazkilariaren alarguna, Jose Maria Unsain erakustearen komisari nagusia, Felix Marañá koordinatzailea, Pedro Ibaibarriaga Kutzako ordezkaria eta Rosi Lasarte San Telmo museo-ko zuzendaria ere bertan izan ziren.

Erakusketa 88 argazkik osatzen dute eta bost gelatan banatu dira, bakoitzak isladatzen duen gaia aintzat hartuta: Itsas zabala, Lur-mina, Donostia, Erretratua eta Pintura-argazkia. Hain zuzen, lehen bi gai-multzoak osatzen dute argazkilariaren obraren zati ezagunena eta oinarritzakoa.

Argazkietan Euskal Herriko itsas paisaiak eta nekazaritza giroa isladatzen saiatu zen argazkilaria. Horrenbestez, Kochek «euskal komunitatearen nortasun zeinuen eremu konplexua azter-

Paisaiak erretratatzerakoan abstrakzioarako joera zuen Kochek.

SIGFRIDO KOCH

Joxemiel Barandiaran argazki polit hau egin zion.

SIGFRIDO KOCH

tzeko joera» bizia zuela zehaztu zuen Jose Maria Unsain erakusketaren komisariak.

Halaber, Donostia argazki ugaritan isladatu zuen Kochek,

baina argazkiok bigarren mailakoak dira bere obran. Aipagarria da, bestalde, plazaratu zuen 'Donostia hiri zabala' liburua. Bere argazkiekin batera Gabriel Ce-

✓ Argazkietan euskal Herriko bai itsas paisaiak bai nekazaritza giroa isladatu zituen Sigfrido Kochek.

layaren olerkiak datoz bertan.

Erretratua ere maiz landu zuen eta batipat pertsonaia ezagunak zituen ardatz, hala nola, Jorge Oteiza, Joxemiel Barandiaran, Eduardo Txillida eta abar.

Kochek «irudi fotografikoari kutsu dokumentala kendu eta formak nahiz profilak zehaztasunik gabe erretratu» zituela azpimarratu zuen Unsainek, xedea «edertasun plastikoa» zuela argudiatuta. Ildo honetan, argazkilariak «abstrakzioarako zuen joera» nabarmendu zuen.

Sigfrido Koch Arruti argazkilariak obra zabala eta sakona utzi zigun hil aurretik, eta horren lekuko dira bere lanari buruz egindako 28 erakusketak, argitaratutako hamar liburuak, berak diseinatutako hainbat kartel eta ikus-entzunezko alorrean egindako bideo eta dokumentalak.

Gainera, urtarrilaren 9ra arte zabalik izango den erakusketan Carlos Bazigalupe egin eta Espainiako Telebistak emandako 'Y al fondo el hombre' bideoa ikusi ahal izango da.

Javier Aranburu dantzari zenari omenaldia gaur

L. K. GARCIA / GASTEIZ

Javier Aranburu Balmasedak omenaldia jasoko du gaur, gaueko 8.30etan, Gasteizko Principal antzokian, zenbait dantzarik, dantza taldek, adituk, zalek nahiz ikasle ohi batzuk antolatutako. Zehatz-mehatz, «Gasteizko dantza estudio guztiek eta Moare eta Traspasos taldeek» parte hartu dute antolatzailearen arabera. Aranburu irailaren 24ean hil zen 32 urte zituela.

Omentzeko jaialdiaren hasiera hunkigarria Aranburu Espainiako Balet Nazionalan ari zeneko bideo-zinta batek jarriko du. Ondoren, kutsu klasikoa ekarriko duen zati helduko da. Sofia Abaituaren Konpainia Gazteak egingo ditu koreografia batzuk. Aranburuk 1990ean aipatu konpainiarentzat landu zituenak. Madril eta Zaragozako dantzari batzuk ariko dira lehenbiziko zati klasikoa honen bukaeran, zein orain arte estreinatu gabeko Aranbururen koreografia bat eskainiko baita.

Bigarren zatian garaikidetarari helduko dio. Bilboko Puerta Atrás eta Con Buen Pie taldeak eta Gasteizko Moare eta Traspasos ariko dira, besteak beste, flamenco koreografiaren bat agertzeaz gainera.

Omenaldiaren antolatzailerak, bestalde, 'Javier Aranbururen Egunaren' antzeko zerbait eratzeko asmoa dute, «urtean dantza jardunaldi aipagarria izango litzatekeena». Nolanahi ere, gaurko ekitaldiez nahiz beste batzuek adierazi zuten gipuzkoarraren koreografiari eustea dutela helburu.

IRAKASKUNTZAN JARDUERA NAHIKOA

Javier Aranburu Ordizian jaio eta bertan hasi zen euskal dantza ikasten. Egundoko dohaina zeukala eta, balet irakaslea zen arreberen bidez dantza klasikoari ekin zion eta 17 urterekin Irango Balet Nazionalan zegoen profesional modura. Harrezkero Holanda, Espainiako Balet Nazionalan eta abarretan aritu zen.

Halaber, 1984ean dantza irakasten hasi zen Donostian eta Beasainen eta 1989tik Gasteizen ere bai. Hiriburu horretan utzitako oroitzapenaren adibide da gaurko omenaldia.

IRAGARKI MERKEAK (943) 46 90 22

31 x 15 mm

EGUN BAT 1.040 pta/42 l.
ASTEBETE 5.100 pta/208 l.
BI ASTE 9.000 pta/360 l.

31 x 33 mm

31x33
MODULO

EGUN BAT 2.100 pta/84 l.
ASTEBETE 10.200 pta/416 l.
BI ASTE 18.000 pta/720 l.
HILABETE 25.000 pta/1.010 l.

31 x 33ko
BI MODULO

EGUN BAT 4.200 pta/168 l.
ASTEBETE 20.400 pta/832 l.
BI ASTE 36.000 pta/1.440 l.
HILABETE 50.000 pta/2.200 l.

31 x 33ko
LAU MODULO

EGUN BAT 8.400 pta/336 l.
ASTEBETE 40.800 pta/1.664 l.
BI ASTE 72.000 pta/2.880 l.
HILABETE 100.000 pta/4.040 l.

MENDI IRTEERAK

■ **ARETXABALETA**
Gaztelura irteera antolatu du Murruxio Mendizale Elkarrekeak abenduaren 12rako. Informazio gehiago ☎ 79 93 74 telefonora deituz.

■ **AZPEITIA**
Xoxotera irteera antolatu du Lagun-Onak M.B. elkarrekeak abenduaren 12rako. Informazio gehiago ☎ 81 20 25 telefonora deituz.

■ **DONOSTIA**
Aralarko San Migelera irteera antolatu dute Xabier eta Aitzarte mendi elkarrekeak abenduaren 19rako. Informazio gehiago ☎ 29 22 73 — 21 32 92 telefonoetara deituz.

■ **HERNANI**
Erlora irteera antolatu du Mendiriz Mendi elkarrekeak abenduaren 19rako.

■ **IDIAZABAL**
Laidatik Elantxobera ibilaldia antolatu du Idiazabal Kirol Elkarrekeak abenduaren 19rako.

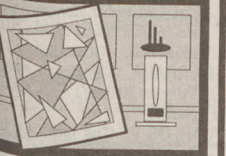
■ **IRUÑEA**
Peñako Dorrera irteera antolatu du Club Deportivo Navarra elkarrekeak abenduaren 19rako. Informazio gehiago ☎ 22 43 24 — 22 98 20 telefonoetara deituz.

■ **LAUDIO**
Larranetara irteera antolatu du Goikogane Mendi Taldeak abenduaren 12rako.

■ **SESTAO**
Apodakara irteera antolatu du Sestao alpino Club elkarrekeak abenduaren 19rako. Informazio gehiago ☎ 472 13 79 telefonora deituz.

■ **TOLOSA**
Aralarrera irteera antolatu du Alpino Uzturre elkarrekeak abenduaren 19rako. Informazio gehiago ☎ 65 27 89 telefonora deituz.

ERAKUSKETAK

MUNGIA
Rafael Larrañearen pinturak

ERAKUSKETAK

■ **AZPEITIA**
Loiola 91. 'Zaharkinak' erakusketa etnografikoa. Abenduaren 12a arte.

■ **BEASAIN**
Kultur Etxea. Jose Francisco Vaqueroren pinturak. Abenduaren 19a arte.

■ **BILBO**
Artxibo Forala (Diaz de Haro, 11). Carlos de Andres, Carlos Cánovas, John Vink, Gabriele Basilico, Bruce Gilden eta John Davies argazkilarien lanez osaturiko 'Ría de hierro' erakusketa. Abendua osoa.
Arte Ederretako Museoa. 'La venida del Espíritu Santo' Antolinez-en kuadro errestituratu berria ikusgai dago urtarilaren 9ra arte.
Windsor. Dora Salazar-en eskultura eta marrazkiak.

Lanak hiru zatitan aurkeztuko dituzte: lehen zatiko lanak abenduaren 13a arte, bigarren zatikoak abenduaren 14tik urtarilaren 12a arte eta hirugarren zatikoak urtarilaren 13tik 30a arte.

■ **DONOSTIA**
Garibai. Euskal Margolariak Erakusketa. Gaur azken eguna.

■ **ERREENTERIA**
Xenpelar Etxea. Nicasio Ramos Ingelmoren akuarela eta olioak. Bihar azken eguna.

■ **GASTEIZ**
Lourdes Ugarabe Aretoa. Ramos Urangaren obrak. Abenduaren 14a arte.

■ **GETXO**
Algortako Kultur Aretoa. Pilar Muroren olioak eta lore prentsatuak. Abenduaren 18a arte.

■ **ERROMOKO KULTUR ARETOA**. Fídel Alonsoren olioak. Abenduaren 15a arte.

■ **MUNGIA**
Torrebillela Kultur Etxea. Manuel Larrabeitiren pinturak. Abenduaren 15a arte.

■ **ONDARROA**
Udal Erakusketa Aretoa. Komiki erakusketa. Abenduaren 12a arte.

■ **ZARAUTZ**
Torre Luzea. Imanol Alcalderen eskulturak. Abenduaren 19a arte.

■ **SANZ-ENE**. Artista Berrien XXXV. Lehiaketan parte hartu zuten lanen selekzioa. Abenduaren 19a arte.

■ **ZIZUR NAGUSIA**
Kultur Etxea. Carlos Cánovasen argazki erakusketa. Abenduaren 19a arte.

BESTELAKOAK

■ **BEASAIN**
Euskal liburu eta disken azoka Kale Nagusiko 23. zenbakian —Gaztetxearen alboan— abenduaren 19a arte irekita dago.

■ **BILBO**
EUSKALDUNON EGUNKARIAREN Jaialdia. Jon Maia eta Unai Iturriaga bertsolariak, Imntzo eta Beloki trikitilariak eta Egan taldearekin. La Merceden 22.00etan.

ANTZERKIA

■ **ANDOAIN**
Kafe teatro jaialdia Max Vandervorstekin Migura tabernan 19.00etan.

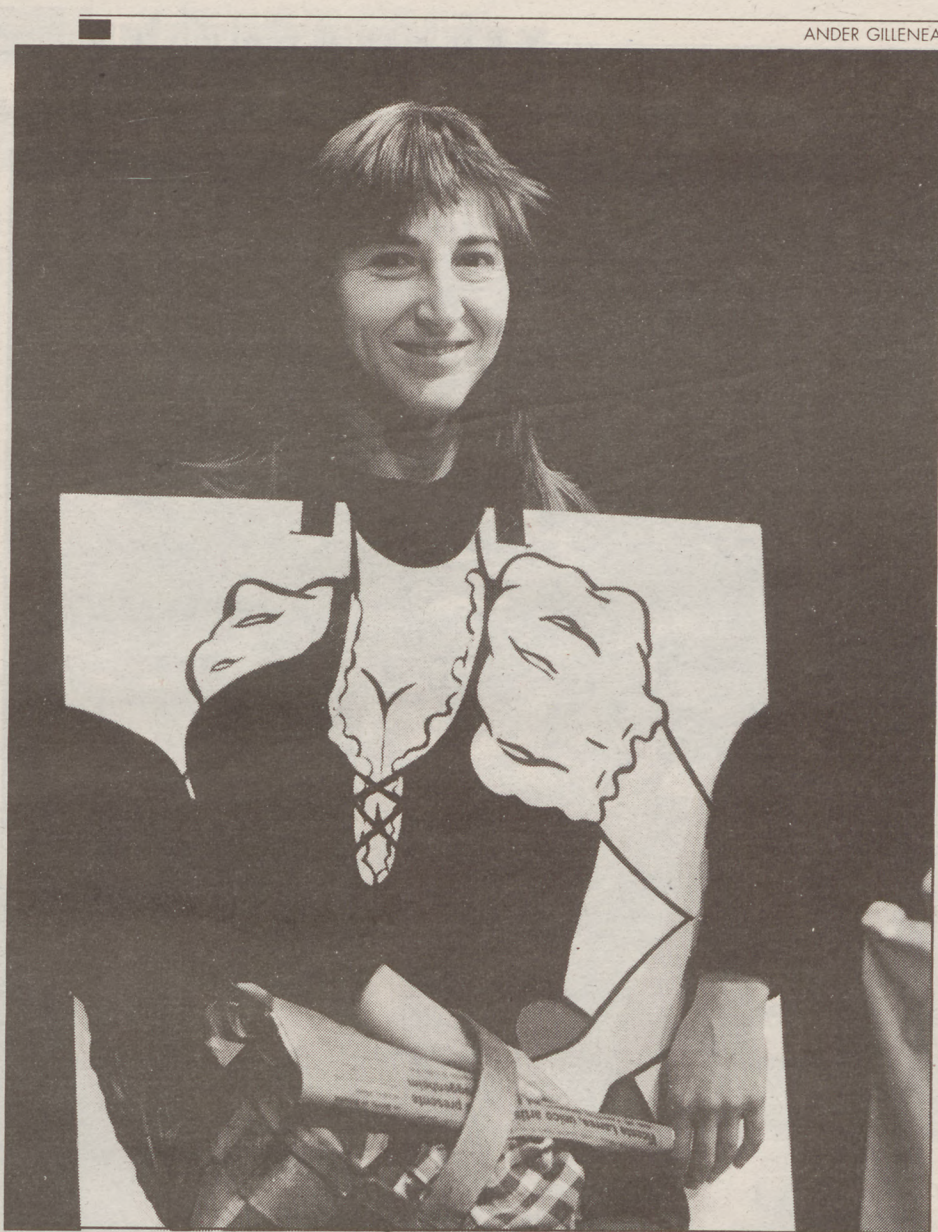
■ **AZPEITIA**
'Argirik piztu gabe' lana antzeztuko du Bederen 1 taldeak Zelaitxo Aretoan 21.30etan.

■ **BARAKALDO**
'Fuera de quicio' lana eskainiko du Narruzko Zezen taldeak Barakaldo Antzokian 20.00etan.

■ **DONOSTIA**
'El borracho burlado' lana antzeztuko du Agerre Teatro taldeak Lugaritz Kultur Etxean 20.15etan.

■ **KAFE TEATRO JAIALDIA** Charo Centenerarekin Konploten 24.00etan.

■ **HERNANI**
Kafe teatro jaialdia Luciano Federicorekin Dori tabernan 19.30etan.

ANDER GILLENEA

'Argirik piztu gabe' Azpeitian

Bederen 1 antzerki taldeak 'Argirik piztu gabe' lana eskainiko du Azpeitiko Zelaitxo Aretoan Euskadiko XI. Euskal Antzerki Topaketan barruan. 'Argirik piztu gabe' hitzaldi bat da, sexuaren inguruko mamuak nola sortu diren argitzen duena. Argirik piztu gabe ere, argibideak eskaintzea posible dela erakutsiko digute Bederen 1-ekoek.

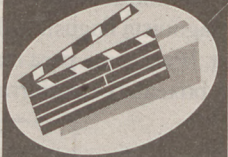
■ LASARTE-ORIA

Kafe teatro jaialdia Max Vandervorstekin Kultur Etxean 22.30etan.

■ TOLOSA

kafe teatro jaialdia Antxietaekin Amarozeiko Auzo Elkartearen 20.00etan.

ZINE KLUBAK

SEGURA
'Everest'

Antzokian 22.00etan.

■ SEGURA

'Everest' ikusentzunezkoa eskainiko dute Kultur Etxean 20.00etan.

JARDUNALDIAK

■ BEASAIN

'Euskal Herriko mito, kontu zaharrak eta berriak' hitzaldia eskainiko du Joxe-martin Apalategik La Salle Ikastetxean 19.30etan.

■ GASTEIZ

'Crisis económica y pacto social' hitzaldia eskainiko du Juan Carlos Lopez Etxebarriak Luis de Ajuria Kultur Aretoan 19.30etan.
'El juego de la pelota a debate' mahaingurua egingo da Araba Kultur Aretoan 17.00etan.

■ GETXO

'Teatro clásico' hitzaldia eskainiko du Adolfo Marsillachek Getxo Antzokian 19.30etan.

■ LEGORRETA

Euskal dantza ikastaroa antolatu du Udaleko Kultura Batzordeak. Ikastaroa abenduaren 18an hasiko da. Informazio gehiago Udalean.

■ TOLOSA

Egur taila eta egur gaineko pintura ikastaroak antolatu dituzte Kultur Etxean. Lehen ikastaroa Iosu Garmendiak eskainiko du, ostirale-

tan izango da eta urtarilaren 14an hasiko da. Bigarrena Neli Hilariok eskainiko du, astelehen eta ostiraletan izango da eta martxoaren 7an hasiko da. Hauxe gain ikastaro antolatu dira Kultur Etxean. Informazio gehiago bertan.

Gaixoak zaintzeko ikastaroa antolatu du Udaleko Gizarte Zerbitzuetako Departamentuak. Ikastaroa abenduaren 15an hasi eta 21ean amaituko da.

LEHIAKETAK

■ ANDOAIN

Herri mailako XI. Jaiotza Lehiaketa antolatu du Udaleko Kultura Batzordeak. Lanak abenduaren 17an eman beharko dira. Informazio gehiago Udalean.

■ ARETXABALETA

VII. Argazki Lehiaketa. Oinarriak ☎ 79 01 05 — 79 93 74 telefonoetan. Lanak emateko azken eguna abenduaren 14a da.

■ AZPEITIA

Prantxisko Mari Iturzaeta 'Gorostieta' I. Bertso Paper Lehiaketa antolatu dute Karmelo Etxegarai Ikastolan. Epea abenduaren 15ean amaituko da.

■ BAIONA

I. Maite Barnetche Erreportai Saria antolatu du Euskal Telebistak. Oinarriak Euskal Telebistak Avenue

Allées Marines hiribidean eta Paul Bert Plazan dituen egoitzetan. Epea 1994ko urtarilaren 31n amaituko da.

■ BASAURI

Emakumeek Idatziriko Kontakizun Laburren II. Lehiaketa. Oinarriak ☎ 449 46 49 telefonoan. Epea abenduaren 15ean itxiko da.

■ BILBO

Euskaltzaindiak aurten Literatura Sarien deialdia zabaldu du. Lanak BBKren Kultura Departamendura bidali behar dira (238 apartatua, Bilbo). Oinarriak BBKren bulegoetan. Epea abenduaren 15ean amaituko da.

MUSIKA

LAZKAO
Orkatz Txiki abesbatza

MUSIKA

■ AMURRIO

Patxi Villamayor-ek kantaldia eskainiko du Lucas Rey Eskolan 15.00etan.

■ BILBO

Def Con Dos taldeak kontzertua eskainiko du La Merceden 20.00etan.

Euskadiko Orkestra Sinfonikoak kontzertua eskainiko du Ayala Antzokian 19.45etan.

Chavela Vargasek errezitala eskainiko du Arriaga Antzokian 20.00etan.

■ DEBA

Gorostari abesbatzak kontzertua eskainiko du Parrokiaren 20.30etan.

■ DONOSTIA

Easo eta Andra Mari abesbatzek SOS Balkanak-ek antolatutako kontzertuan parte hartuko dute Santa Maria Elizan 19.30etan.

Soul Street taldeak kontzertua eskainiko du Herrerako El Nido tabernan 21.00etan.

■ ELORRIO

Gernika Trio taldearen kontzertua. Arriola Aretoan 23.00etan.

■ HERNANI

Txandela folk taldeak kontzertua eskainiko du Biteri Kultur Etxean 18.00etan.

Irakere eta Sonora Candelak musika emanaldia eskainiko dute John Play Aretoan 23.00etan.

■ LAZKAO

Orkatz Txiki abesbatzak kontzertua eskainiko du San Prudentzio Eskolan 15.30etan.

■ PASAIA

Ilumbe abesbatzak kontzertua eskainiko du San Pedroko Elizan 20.00etan.

BERTSOLARITZA

■ ZARAUTZ

Bertso afaria. Bertsolariak: Xabier Amuriza eta Angel Mari Peñagarikano. Arrano Elkartearen 21.00etan.

ZINEMATOKIAK

ARABA

■ GASTEIZ

AZUL 1. 'Mira quién habla ahora!'. Akt: John Travolta, Kirstey Alley 17.30 - 20.00 - 22.30.

AZUL 2. 'Los visitantes'. Zuz: Jean Marie Poiret 17.30. 'Matinee'. Zuz: Joe Dante. Akt: John Goodman, Kathy Moriarty 20.00 - 22.30.

GURIDI. 'Aladdin'. Walt Disney 17.30 - 20.00 - 22.30.

GURIDI. 'Mira quién habla ahora!'. Akt: John Travolta, Kirstey Alley 17.30 - 20.00 - 22.30.

GURIDI. 'El mariachi'. Zuz: Robert Rodriguez 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

GURIDI. 'Algo para recordar'. Akt: Tom Hanks, Meg Ryan 17.30 - 20.00 - 22.30.

GURIDI. 'Azul'. Zuz: K. Kiesowski. Akt: Juliette Binoche 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

GURIDI. 'Book of love'. Akt: Chris Young, Keith Coogan 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

MIKELDI. 'The Firm. (La tapadera)'. Zuz: Sidney Pollack. Akt: Tom Cruise, Gene Hackman 17.00 - 20.00 - 22.45. 13 gorak.

MIKELDI. 'Aladdin'. Walt Disney 17.30 - 20.00 - 22.45.

MIKELDI. 'The Firm. (La tapadera)'. Zuz: Sidney Pollack. Akt: Tom Cruise, Gene Hackman 17.30 - 19.45 - 22.45. 13 gorak.

MIKELDI. 'La madre muerta'. Zuz: Juanma Bajo Ulloa 17.30 - 20.00 - 22.45. 18 gorak.

MIKELDI. 'Sol naciente'. Zuz: Philip Kaufman. Akt: Sean Connery 17.30 - 20.00 - 22.45. 18 gorak.

MIKELDI. 'Parque jurásico'. Zuz: Steven Spielberg. Akt: Laura Dern, Jeff Goldblum 17.30 - 20.00. 13 gorak. 'Blanco humano'. Zuz: John Woo. Akt: Jean Claude Van Damme 22.45. 18 gorak.

SAMANIEGO. 'Cuendo el amor se acaba'. Akt: John Mellencame, Mariel Hemingway 17.30 - 20.00 - 22.30.

SAMANIEGO. 'Amor a quemarropa'. Akt: Christian Slater, Patricia Arquette 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

SAMANIEGO. 'En la línea de fuego'. Akt: Clint Eastwood 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

SAMANIEGO. 'El retorno de las brujas'. Akt: Bette Midler, Sarah Jessica Parker 17.30. 'Kika'. Zuz: Pedro Almodovar. Akt: Veronica Forque, Victoria Abril, Peter Coyote 20.00 - 22.30. 18 gorak.

BIZKAIA

■ BILBO

ABRA. 'Singles'. Akt: Bridget Fonda, Matt Dillon 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.30. 13 gorak. (Jatorrizko bertsoan).

ABRA. 'Bailando en la oscuridad'. Zuz: Claire Hackett 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.30. 18 gorak. (Jatorrizko bertsoan).

ASTORIA. 'Aladdin' 17.00. 'Fuga mortal'. Akt: Dolph Lundgren, George Segal 20.00 - 22.15. 18 gorak.

AVENIDA. 'Mira quién habla ahora!'. Akt: John Travolta, Kirstey Alley 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00.

AVENIDA. 'The Firm. (La tapadera)'. Zuz: Sidney Pollack. Akt: Tom Cruise 16.30 - 19.15 - 22.00. 13 gorak.

AVENIDA. 'Algo para recordar'. Akt: Tom Hanks, Meg Ryan 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00.

AVENIDA. 'Parque jurásico'. Zuz: Steven Spielberg 11.15 - 17.00 - 19.30. 13 gorak.

'Aladdin'. Walt Disney 22.00.

AVENIDA. 'Blanco humano'. Akt: Jean Claude Van Damme 11.15 - 17.00 - 22.00. 18 gorak.

AVENIDA. 'Fuga mortal'. Akt: Dolph Lundgren, George Segal 11.15 - 19.30 - 22.00. 18 gorak.

AYALA. Ikus Musika.

CAPITOL. 'Algo para recordar'. Akt: Tom Hanks, Meg Ryan 17.30 - 20.00 - 22.30.

CAPITOL. 'Matinee'. Zuz: Joe Dante. Akt: John Goodman 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

CAPITOL. 'Parque jurásico'. Zuz: Steven Spielberg 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

CAPITOL. 'Amor a quemarropa'. Akt: Christian Slater 17.15 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

COLISEO ALBIA. 'Benny & Joon'. Akt: Johnny Deep, Mary Stuart Masterson 18.00 - 20.00 - 22.00. 13 gorak.

CONSULADO. 'Aladdin'. Walt Disney 17.30 - 20.00 - 22.15.

GRAN VIA. 'Madregilda' 17.30 - 19.45 - 22.00. 13 gorak.

IDEALES 1. 'Algo para recordar'. Akt: Tom Hanks, Meg Ryan 17.30 - 20.00 - 22.30.

IDEALES 2. 'Aladdin'. Walt Disney 17.30 - 20.00 - 22.30.

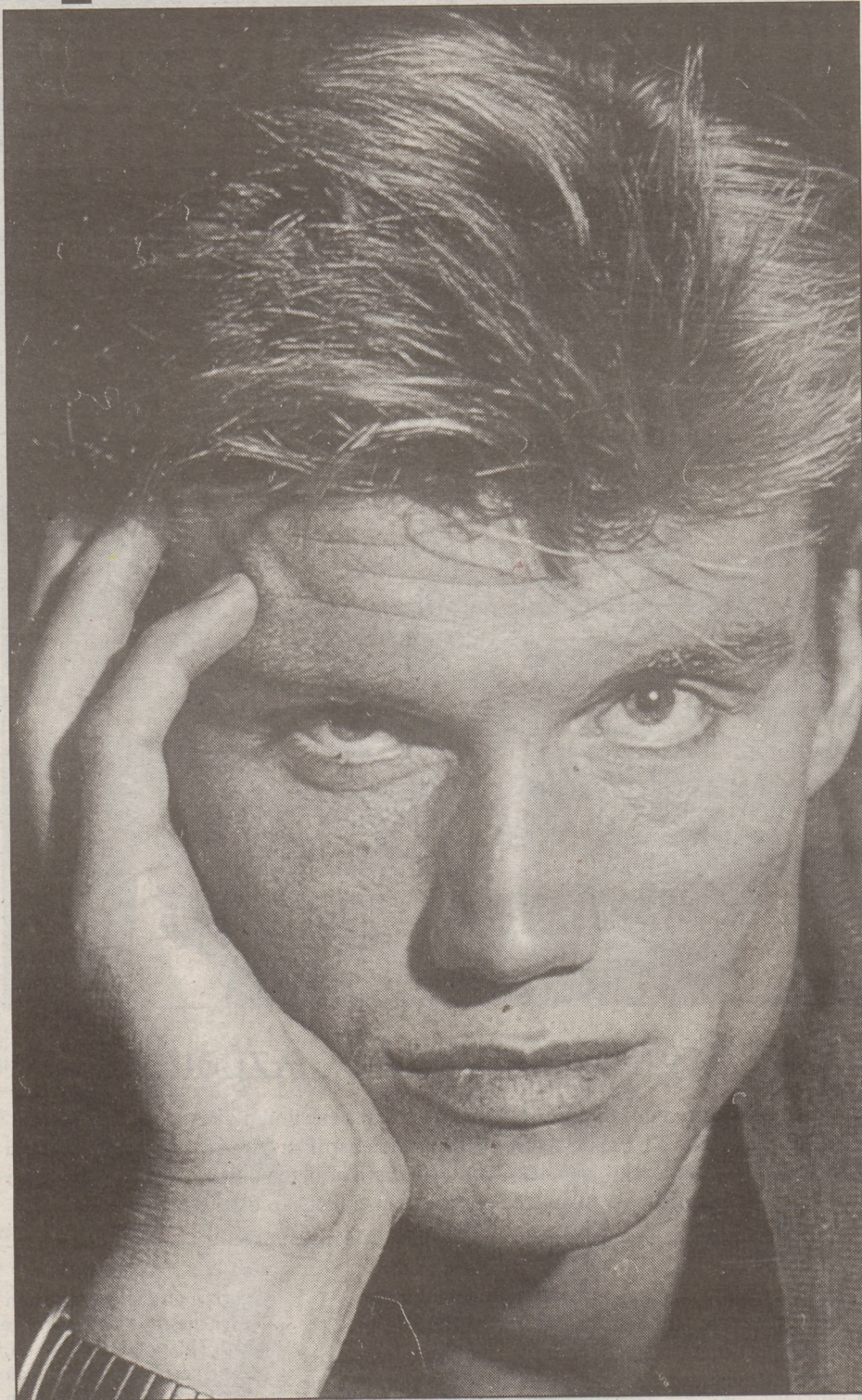
IDEALES 3. 'En la línea de fuego'. Akt: Clint Eastwood 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

IDEALES 4. 'El retorno de las brujas'. Akt: Bette Midler 17.30. 'Kika'. Zuz: Pedro Almodovar 20.00 - 22.30. 18 gorak.

IDEALES 5. 'Mira quién habla ahora!'. Akt: John Travolta, Kirstey Alley 17.30 - 20.00 - 22.30.

IDEALES 6. 'Azul'. Zuz: K. Kiesowski. Akt: Juliette Binoche 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

IDEALES 7. 'Parque jurásico'. Zuz: Ste-

'Fuga mortal' filmearen estreinaldia

Aste honetan estreinaldi bakarra dago Hegoaldeko zinematokietan. Filme hori 'Fuga mortal' da, eta Bilboko Astoria eta Avenida aretoetan ikusteko aukera izango duzue gaurtik aurrera. 'Soldado Universal' filmean Jean Claude Van Damme aktorearen aurka aritzen zen Dolph Lundgren aktorea da 'Fuga mortal'-eko protagonista nagusia. Aktore suediar ilehori horrek 1985. urtean egin zuen bere lehen filmea: 'Panorama para matar'. 'Rocky IV' filmean Sylvester Stallonerekin borrokatzen zuen boxealari etrusiarra da Lundgren.

ven Spielberg 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

IDEALES 8. 'El fugitivo'. Akt: Harrison Ford 17.00 - 19.45 - 22.30.

MIKELDI. 'The Firm. (La tapadera)'. Zuz: Sidney Pollack. Akt: Tom Cruise, Gene Hackman 17.00 - 19.45 - 22.45. 13 gorak.

MIKELDI. 'The Firm. (La tapadera)'. Zuz: Sidney Pollack. Akt: Tom Cruise, Gene Hackman 17.00 - 19.45 - 22.45. 13 gorak.

MIKELDI. 'Sol naciente'. Akt: Sean Connery 17.00 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

MULTI 1. 'Tres palabras'. Zuz: Antonio Gimenez Rico. Akt: Maribel Verdu 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

MULTI 2. 'El retorno de las brujas' 11.15 - 17.30. 'Daens'. Zuz: Stijn Coninx 19.45 - 22.15. 13 gorak.

MULTI 3. 'Amor a quemarropa'. Akt: Christian Slater 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

MULTI 4. 'La madre muerta'. Zuz: Juanma Bajo Ulloa 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

MULTI 5. 'En la línea de fuego'. Akt: Clint Eastwood 11.00 - 17.00 - 19.45 - 22.15. 13 gorak.

MULTI 6. 'Blanco Humano'. Akt: Jean Claude Van Damme 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

MULTI 7. 'Yo me bajo en la próxima' 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30.

MULTI 8. 'Los visitantes' 11.00 - 17.00 - 19.45 - 22.15. 18 gorak.

VISTARAMA. 'El último gran héroe'. Akt:

Arnold Schwarzenegger 18.00 - 20.00 - 22.15. 18 gorak.

■ ALGORTA

GUREA. 'El fugitivo' 17.30 - 20.00.

■ AREETA

GRAN CINEMA. 'Kika' 17.30 - 22.00. (Etenik gabeko emankizuna). 18 gorak.

■ BARAKALDO

DUPLEX A. 'Mira quién habla ahora!'. Akt: John Travolta 17.30 - 20.00 - 22.30.

DUPLEX B. 'The Firm. (La tapadera)'. Akt: Tom Cruise 16.30 - 19.30 - 22.30.

■ BASAURI

SOCIAL ANTZOKIA. 'Huevos de oro' 17.30 - 20.00 - 22.30.

■ DURANGO

ZUGAZA. Ez dago emankizunik.

■ ELORRIO

ARRIOLA. Ikus Musika.

■ GERNIKA

GERNIKA. Ikus Zinema-Bideo.

■ LEKEITIO

ANTZOKI. Ez dago emankizunik.

■ ONDARROA

BIDE ONERA. 'Iparr Haizearen kondaira' 17.30 - 18.45. 'Stalingrado' 22.15.

■ SESTAO

AMEZAGA. Ez dago emankizunik.

GIPUZKOA

■ DONOSTIA

AMAIA. 'En la línea de fuego'. Akt: Clint Eastwood, John Malkovich 17.15 - 19.30 - 22.30.

ASTORIA 1. 'Algo para recordar'. Zuz: Nora Ephron. Akt: Tom Hanks, Meg Ryan 17.00 - 19.30 - 22.15.

ASTORIA 2. 'Blanco humano'. Zuz: John Woo. Akt: Jean Claude Van Damme 17.00 - 19.30 - 22.15.

ASTORIA 3. 'The Firm. (La tapadera)'. Zuz: Sidney Pollack. Akt: Tom Cruise, Gene Hackman 16.45 - 19.45 - 22.45. 13 gorak.

ASTORIA 4. 'La madre muerta'. Zuz: Juanma Bajo Ulloa. Akt: Karra Elejalde, Ana Alvarez, Silvia Marso 17.30 - 20.00 - 22.45. 18 gorak.

ASTORIA 5. 'Amor a quemarropa'. Zuz: Tony Scott. Akt: Christian Slater, Patricia Arquette 17.30 - 20.00 - 22.45. 18 gorak.

ASTORIA 6. 'Benny & Joon'. Zuz: Jeremiah Chechik. Akt: Johnny Deep, Mary Stuart Masterson 17.30 - 20.00 - 22.45.

ASTORIA 7. 'La cosecha'. Zuz: David Marconi. Akt: Miguel Ferrer, Leilani Sa-

relle 17.00 - 19.30 - 22.15. 18 gorak.

PETIT CASINO 1. 'El fugitivo'. Zuz: Andrew Davis. Akt: Harrison Ford, Tommy Lee Jones 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

PETIT CASINO 2. 'Kika'. Zuz: Pedro Almodovar. Akt: Veronica Forque, Victoria Abril, Peter Coyote 17.00 - 19.30 - 22.15. 18 gorak.

PETIT CASINO 3. 'The Firm. (La tapadera)'. Zuz: Sydney Pollack. Akt: Tom Cruise, Gene Hackman 16.45 - 19.45 - 22.45. 13 gorak.

PRINCIPE ANTZOKIA. 'Aladdin'. Walt Disney eta 'Locos de calor' (laburmetraia) 17.15 - 19.30 - 22.00.

TRUEBA 1. 'Parque jurásico'. Zuz: Steven Spielberg. Akt: Sam Neill, Laura Dern, Jeff Goldblum 17.00 - 19.30 - 22.15. 13 gorak.

TRUEBA 2. 'Los amigos de Peter'. Zuz: Kenneth Branagh. Akt: Stephen Fry, Emma Thompson, Kenneth Branagh 17.30 - 19.45 - 22.30. 13 gorak. (Jatorrizko bertsoan).

ANTZOKI ZAHARRA. 'El largo sueño de las plantas' (Laburmetraia) eta 'Sol naciente'. Zuz: Philip Kaufman. Akt: Sean Connery, Wesley Snipes 17.00 - 22.30. 18 gorak. 'El silencio de un hombre'. Jean Pierre Melvilleren Zikloa 20.15. (Jatorrizko bertsoan).

VICTORIA EUGENIA. Ikus Antzerkia.

SAVOY. 'Mira quién habla ahora!'. Zuz: John Ropelewsky. Akt: John Travolta, Kristie Alley, Olympia Dukakis 17.15 - 19.45 - 22.30.

■ ARRASATE

ALAI. 'Blanco humano' 19.30 - 22.00.

■ AZKOITIA

BAZTARTXO. 'El ejército de las tinieblas' 22.00.

■ AZPEITIA

SOREASU. 'La madre muerta' 22.00.

ZELAITXO. Ikus Antzerkia.

■ DEBA

ZUBELTZU. 'Tango. La maté porque era mía' 22.30.

■ EIBAR

UNZAGA. 'The firm (La tapadera)' 19.30 - 22.15.

RIALTO. 'Sin testigos' 19.30 - 22.15.

■ ERREENTERIA

ON BIDE. 'El fugitivo' 19.30 - 22.30.

■ IRUN

AVENIDA. 'Dave, presidente por un día' 17.00 - 19.30 - 22.15.

BIDASOA. 'La mitad oscura' 17.00 - 19.30 - 22.15.

■ LEGAZPI

LATXARTEGI. 'En la línea de fuego' 22.00.

■ MUTRIKU

EDERRENA. Ez dago emankizunik.

■ OÑATI

SANTA ANA. 'Madregilda' 22.30.

■ ORDIZIA

HERRI ANTZOKIA. 'En la línea de fuego' 22.15.

■ TOLOSA

IPARRAGIRRE. 'Parque jurásico' 22.30.

LEIDOR. 'Dave, presidente por un día' 19.30 - 22.30.

■ ZARAUTZ

MODELO. 'Tina' 19.30 - 22.15.

LAPURDI

■ BAIONA

ATALANTE. 'L'atcho Drom' 18.30.

ATALANTE. 'King of the hill' 20.30.

ATALANTE. 'Temps de innocence' 22.30.

VAUBAN. 'Profil Bas'. Zuz: Claude Zidi. Akt: Patrick Bruel, Didier Bezace, Sandra Speichert 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN. 'Aladdin'. Walt Disney 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN. 'Tout le monde n'a pas eu la chance d'avoir des parents communistes'. Zuz: Jean Jacques Zilberman. Akt: Josiane Balasko, Maurice Benichou 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN. 'Les marmottes'. Zuz: Elie Chouraqui. Akt: Jean Hugues Anglade, Jacqueline Bisset, Christine Boisson 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN. 'Nuit Blanches a Seattle'. Zuz: Nora Ephron. Akt: Tom Hanks, Meg Ryan 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN. 'Le fils du requin'. Zuz: Agnes Merlet. Akt: Ludovic Vandendaele, Erick Da Silva 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Little Buddha'. Zuz: Bernardo Bertolucci. Akt: Keanu Reeves, Ying

Ruocheng, Chris Izaak, Bridget Fonda 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Allo maman c'est Noel'. Zuz: Tom Ropelewski. Akt: John Travolta, Kirstey Alley 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Jurassic park'. Zuz: Steven Spielberg. Akt: Sam Neill, Laura Dern, Jeff Gold 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Soleil levant'. Zuz: Philip Kaufman. Akt: Sean Connery, Wesley Snipes 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Chasse a l'homme'. Zuz: John Woo. Akt: Jean Claude Van Damme 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Les visiteurs'. Zuz: Jean Marie Poire. Akt: Christian Clavier, Jean Reno 14.30 - 19.45 - 22.15.

■ DONIBANE-LOHIZUNE

PERGOLA 1. Ez dago emankizunik.

PERGOLA 2. Ez dago emankizunik.

■ HENDAIA

VARIETES. 'L'incroyable voyage' 21.00.

■ KANBO

AIGLON. 'Les visiteurs' 21.00.

■ MIARRITZE

COLISÉE. Ez dago emankizunik.

ROYAL. 'Profil Bas'. Zuz: Claude Zidi. Akt: Patrick Bruel, Didier Bezace 15.00 - 21.00.

ROYAL. 'Aladdin'. Walt Disney 15.00 - 21.00.

ROYAL. 'Nuits blanches a Seattle'. Zuz: Nora Ephron. Akt: Tom Hanks, Meg Ryan 15.00 - 21.00.

NAFARROA

■ IRUÑEA

GOLEM. 'The Firm. (La tapadera)'. Zuz: Sidney Pollack. Akt: Tom Cruise, Gene Hackman 16.45 - 19.30 - 22.30.

GOLEM. 'La madre muerta'. Zuz: Juanma Bajo Ulloa. Akt: Karra Elejalde, Ana Alvarez 17.30 - 20.00 - 22.45.

GOLEM. 'Aladdin'. Walt Disney eta 'Locos de calor' (laburmetraia) 17.30 - 20.00 - 22.45.

GOLEM. 'En la línea de fuego'. Zuz: Wolfgang Petersen. Akt: Clint Eastwood, John Malkovich 17.15 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

GOLEM. 'Parque jurásico'. Zuz: Steven Spielberg. Akt: Sam Neill, Laura Dern, Jeff Goldblum 17.15.

GOLEM. 'Sol naciente'. Zuz: Philip Kaufman. Akt: Sean Connery, Wesley Snipes 17.15 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

GOLEM. 'Algo para recordar'. Zuz: Nora Ephron. Akt: Tom Hanks, Meg Ryan 17.30 - 20.00 - 22.45.

ITURRAMA. 'Los visitantes'. Zuz: Jean Marie Poire. Akt: Christian Clavier, Jean Reno 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

ITURRAMA. 'El fugitivo'. Zuz: Andrew Davis. Akt: Harrison Ford, Tommy Lee Jones 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

ITURRAMA. 'Simplemente Geraldine'. Zuz: Christopher Monger. Akt: Julie Walters, Adrian Pasdar 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

ITURRAMA. 'Máximo riesgo'. Akt: Sylvester Stallone 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

CARLOS III. 'The firm. (La tapadera)'. Zuz: Sidney Pollack. Akt: Tom Cruise, Gene Hackman 16.45 - 19.45 - 22.45. 13 gorak.

PRINCIPE DE VIANA 1. 'Aladdin'. Walt Disney 17.30 - 20.00 - 22.30.

PRINCIPE DE VIANA 2. 'Mira quién habla ahora!'. Akt: John Travolta 17.30 - 20.00 - 22.30.

PRINCIPE DE VIANA 3. 'El mariachi'. Zuz: Robert Rodriguez. Akt: Carlos Gálardo, Consuelo Gomez 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

OLITE. 'El retorno de las brujas'. Zuz: Bette Midler 17.30. 'Amor a quemarropa'. Zuz: Tony Scott. Akt: Christian Slater, Patricia Arquette 17.30 - 20.00 - 22.30.

OLITE. 'Matinee'. Zuz: Joe Dante. Akt: John Goodman 17.30 - 20.00 - 22.30.

OLITE. 'Parque jurásico'. Zuz: Steven Spielberg. Akt: Sam Neill, Laura Dern, Jeff Goldblum 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

OLITE. 'Como agua para chocolate'. Zuz: Alfonso Arau 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

NAFARROA BEHEREA

■ DONAPALEU

ARGITZE. 'Aladdin' 21.00.

■ DONIBANE GARAZI

VAUBAN. Ez dago emankizunik.

■ ARROSA

BILTOKI. Ez dago emankizunik.

ZUBEROA

■ MAULE

MAULE BAITHA. 'Cliffhanger' 21.00.

Sortu

08.27

Gorde

17.48

ABENDUA

10

OSTIRALA

Abenduaren
13an ilberri

HOROSKOPOA

ARIES

martxoak 21 — apirilak 20

Behatza kafean sartuz nahasten duzu azukrea? Kafea utzi nahian zabilta ala?

TAURUS

apirilak 21 — maiatzak 20

Gortina oso polita. Baina badu akatsik: auzokoek hippy zarella uste dute.

GEMINI

maiatzak 21 — ekainak 20

Mendira zoaz? A zer motxila? Handiegia agian... Lehorgailuaren bateriak sartzeko?

CANCER

ekainak 21 — uztailak 21

Hego Polora? Gauzak hotz-hotzean pentsatu behar dituzula? Izozgailua ez dabil?

LEO

uztailak 21 — abuztuak 23

Haurtzaroan sorturiko trauma duzu: banana eta laranjasko hainbeste ahiarekin...

VIRGO

abuztuak 24 — irailak 23

Kasualitatez topo egin zenutela? Ia-ia nahigabe? Moskun? Gaueko ordubietan?

LIBRA

irailak 24 — urriak 23

Eguzkia ezkututzen, paisaia erromantikoa... Eta joatea ahaztu! Eneee...

SCORPIUS

urriak 24 — azaroak 23

Urtean behin egiten baduzu, ba horrela ateratzen dira. Zorionezko postalak...

SAGITARIUS

azaroak 23 — abenduak 23

Aurten zuk egin behar duzu Olenztzerena? Ikatz gehiégitxo darabilzu ezta?

CAPRICORNIUS

abenduak 24 — urtarrilak 20

Ibilgailu berria? Arraunez mugituriko trizikloa? A zer *estropadak* txo!

AQUARIUS

urtarrilak 21 — otsailak 18

Beti duzu arrazoi on bat desagertzeko? Edo ez agertzeko arrazoi txarren bat...

PISCIS

otsailak 19 — martxoak 20

Munduari buelta eman? Heldu hemendik. Bat! Bi! Hiru! Lau! Sardina bakalau!

EFEMERIDEAK

Maitasunagatik erregetzari uko

1936. urtean Edward VIII Erresuma Batuko erregeak bere abdikazioa jakitera eman zuen. Edward VIII.ak Wallis Simpson dibortziatu estatubatuarrekin ezkontzeko asmoa zuela adierazi ondoren, Erresuma Batuko iritzi publikoa erabat zatitu zen. Erregearen familiak eta Alderdi Kontserbadoreak ezkontza eta erregetza bideraezinak zirela adierazi zuten. Edward VIII.ak erregetza bere anaia Yorkeko Dukearen esku utzi, Simpsonekin ezkondu eta Danimarkara joan zen, inoiz ez zela bueltatuko aginduz.

1881. 'Xabano' aldizkari idazlea hil zen Baionan.

1907. Zaldubi kanoniko olerkaria hil zen Baionan.

SANTUAK. Itoiz, Melkiades, Hermogenes.

TELEFONOAK

Hegoaldetik Iparraldera
hots egiteko: 07-33-
aurrezenbakia.

Iparraldetik Hegoaldera:
19-34- (eta 45, 4, 43 edota 48,
Araba, Bizkaia, Gipuzkoa edo
Nafarroa deituz gero).

Hegoaldeko herrialdeen
artean:
Araba: 945-
Bizkaia: 94-
Gipuzkoa: 943-
Nafarroa: 948-

IPARRALDEA

Koaldekako ospitalea 59 44 35 35

SAMI 15 / 59 63 33 33

Pozondatzeko kasuetan 56 96 40 80

Suhiltzaileak 18

Polizia 59 63 55 55

Batuko Suprefetura 17

Elektrika-gas arazoak 14 / 59 52 10

Errepideetako berri 56 96 33 33

Konsumo Orokorra 59 25 78 40

Ministzeko aireportua 59 23 90 66

SNEFko trenbideak 59 55 50 50

Laborantza Ganbara 59 29 50 43

Ondu telefonoz 36 99

Hegoa agiria (grabatua) 59 22 03 30

Hegoa zerbitzuak 59 23 84 15

HEGOALDEA

SOS Deiak 088

Udaltzaingoa 092

Polizia Nazionala 091

Ondu telefonoz 093

Telefono argibideak 003

ARABA

Suhiltzaileak 28 25 25

Gurutze Gorria 13 47 47

DYA 28 10 20

Errepideetako informazioa 25 42 00

Ertzaintza-Arkaute 28 20 00

Miñoak 13 55 00

Goardia Zibila 25 61 00

Txagorritxuko Ospitalea 24 26 00

Santiago O. Orokorra 25 36 00

Ospitale Militarra 13 65 77

Poliklinika 22 33 00

Arana Eritetxea 28 28 00

'N' S' Esperanza' klinika 25 25 00

Asepeyo klinika 27 46 55

Araba klinika 14 21 00

Forondako Aireportua 27 33 00

Gasteizko RENFE geltokia 23 20 30

Autobus geltokia 25 84 00

'Radio Taxi' 27 35 00

BIZKAIA

Diputazioakosuhiltzaileak 492 28 00

Bilboko suhiltzaileak 423 30 00

Gurutze Gorria 422 22 22

DYA 431 92 00

Ertzaintza 444 14 44

Larrialdiak (Osakidetza) 475 75 00

Basurtoko ospitalea 441 88 00

Galdakaoko eritexea 456 88 16

Santa Marina 446 20 66

Gurutzetako ospitalea 490 31 00

Sondikako aireportua 453 13 50

RENFE 423 86 33

ET/FV Atxuri 433 95 00

ET/FV San Nikolas 416 13 12

ET/FV Unamuno plaza 415 50 26

Bizkaia irratia taxiak 416 22 22

'Radio Taxi' 444 88 88

'Tele Taxi' 444 23 33

GIPUZKOA

Donostiako suhiltzaileak 080

DYA 46 46 22

Gurutze Gorria 22 22 22

Itsasoko Gurutze Gorria 27 22 22

Ospitale Probintziala 45 40 00

Erresidentzia 45 38 00

Gurutze Gorria (Donostia) 21 46 00

Gurutze Gorria (Irun) 61 12 03

Poliklinika 46 22 00

Deba Garaiko eritexea 79 53 00

Zumarragako ospitalea 72 39 01

Ertzaintza 28 88 88

Goardia Zibila 21 11 00

Hondarribiko aireportua 64 22 40

RENFEko geltokia 28 35 99

ET/FVko geltokia 45 01 31

Easo Taxiak 46 76 66

Santa Clara Taxiak 46 64 55

Radio Telefonoa 42 66 42

Suital Taxiak 39 80 18

Donosti Gas 45 02 00

NAFARROA

SOS Deiak/Foruzaingoa 088

Iruñeko suhiltzaileak 22 22 22

DYA 17 17 17

Gurutze Gorria 088

Errepideetako informazioa 22 91 17

Goardia Zibila 22 11 00

Eguneko Psikiatri O. 27 38 12 / 61

Nafarroako Ospitalea 10 21 00

Bideko Ama Birjina O. 10 94 00

Noaingo aireportua 31 75 12 / 51

Iruñeko Autobus geltokia 22 38 54

RENFEko geltokia 12 69 81

Radio Taxi 21 00 00

Teletaxi 23 23 00

Goardiako Farmaziak 22 21 11

EGURALDIA

Eguzkia

Lainotua

Estalia

Euri zaparrada

Euria

Ekaitza

Kazkabarra

Elurra

Itsas barea

Itsaskirria

Itsaskia

Itsas handia

Denboralea

Haize leuna

Haize gogorra

Ekaitz haizea

ITSASALDIAK (Portugaleten)

Itsasgora

01.29-13.57

Itsasbehera

07.32-20.03

Aldaketarik ez

Gaur ere hodei ugari azalduko da zeruan eta euria egingo du, batez ere kostaldean eta barnealdean. Nafarroa eta Arabako hegoaldean tarteka eguzkia azalduko bada ere, giroa ez da atsegina izango. Tenperaturei dagokionez ez da aldaketa nabarmenik somatuko. Haizeak mendebaldetik edo iparmendebaldetik joko du indar gutxiarekin.

Itsasoa

Haizeak mendebaldetik joko du 5-6ko indararekin, egunean zehar baretuz joango da eta 3-5eko indararekin joko du ilunabar aldera. Bisibilitatea: Erdipurdikoa. Itsas hondoa: Iparmendebaldekoa 3-4 metroko olatuekin. Itsasoaren egoera: Itsas handitik itsaskira.

Atzoko minimoak aireportuetan

Miarritze

10

Iruñea

5

Donostia

10

Gasteiz

5

Bilbo

11

DENBORAPASA

ABARASKA

Erantzun guztiak sei letrakoak izanik, zenbakien inguruan kokatu behar dira. erantzun bakoitzaren lehen letra zenbakiaren gainean doalarik beti. Gogoan hartu hitzak ordu orratzen arabera bideratu egin behar direla.

1. Militarra edo erlijioigizona ez dena. 2. Zamak jaso eta garraiatzeko gailua. 3. Bilkura. 4. Hegazti beltzak. 5. Ikasten iharduten duena. 6. Igarleak. 7. Denborale. 8. Itsas ugaztun handiak. 9. VI. hila. 10. Sugar handiak. 11. Ikatz bihurtu. 12. Dardarak. 13. Sustraiak. 14. Gaiak. 15. Zatikiak. 16. Automata.

AURREKOAREN SOLUZIOA

A E O U

B I L K U R A K

S O I N E K O

B I A N A K O A

A T I A R

E L I Z A D O

D O A Z I L

S I K O R O A

E-927

ETE 1

TXORITXOARI MOKOKA

INES INTXAUSTI

Atzeratuen aurrerapausoak

Iñaki Borda.

bitxiak egiteko duen antiahalmena ezagututa.

Gran Wyomingi eta Belen Aizpuruari egokitu zitzaizkien, berriz, asteazken urdinaren gau hartako solasaldien bazter epela berotzea. Bata zein bestea ez ziren, ez, orain arte jo izan duten kalitate gailurrea herenegun iritsi. Chavela Vargas 'La renegrida' kantautore handiari zerbait berezia ateratzen saiatu zen Gran Wyoming, baina TVEko aurkezleak egindako galderen erantzunetan ez genuen ezer berririk entzun, behin, hil-bela zela, mozkor-mozkor eginda, kan-

taria eta bere lagun batzuk hiletara zerraldia etxean utzita joan zirela ez bada.

Belen Aizpuruak ere zorte berdintsua izan zuen, elkarrizketatuen talentuari dagokionez behinik behin, baina ez zuen egun onik izan bere galderekin ikus-entzulegoa ustekabean harrapatu ahal izateko. Iñaki Borda emakume goxo eta samurra edoizen pertsona liluratuko luke, baina nik ez nituen lehengoan jakin nahi, ezta gutxiagorik ere, bere bizitza intimoren kontakatuak. Iñaki ni bezain antipatriarkala omen da seme-alaben jatorri biologikoari dagokiola, eta Belenek ere badaki, errugainera, aitarik gabeko zenbat seme-alaba jaio izan den historian zehar. Beraz, gai horri hiru galdera eskaintzea ez zait batere ondo iruditzen. Askok Isabel Preyslerren sindromea dute; hau da, barrabilak ondo lotu arren, haurra izaten dute gizonezkoren batekin berau kate motzean harrapatu ahal izateko. Hori ondo jakin beharko luke Aizpuruak, eta baita horrelako emakumei horrelako galderarik inoiz ez zaiela egiten ere. Lastima!

Joan den udan ikusi genuen Joseba Zulaikaren 'Los senderos de la violencia' eskaini digute berriro ETBko arduradunek. Egilearekin erabat ados nago, Amañoren interbentzioari dagokionez behintzat. *Out of the target* iruditu zitzaidan.

18.15: **SUPERBAT.** Gazteen-tzako saioa:

-James Bond gaztea: 'Sharlock Einstein'.

-Isidoro: 'Hegaluze arrantza handia'.

-Mamu harrapariak: 'Lo mamua, egidazu amets bat'.

-Dinosauroak: 'Atzera berriz ere gure narraztienean'.

-Lehenengo musuak: 'Deialdia'.

-Dragoi bola Z: 'Indar guztizkoa'.

20.55: **KONTA DITZAGUN GEZURRAK.** Haur eta gazteentzako saioa.

-Dragoi Bola Z: 'Kaitoren guria'.

22.00: **GAUR EGUN.** Albiste-gia.

22.35: **ZINEA: 'LILURATUA'.** Filmea.

Zuzendaria: Donald Siegel. Aktoreak: Clint Eastwood, Geraldine Page, Elizabeth Hartman. Estatu Batuetako Guda Zibilaren garaian girotutako filmea.

00.20: **BOXEO IZARRAK.** Boxeo saioa.

Juan Martin 'Latigo' Coggi boxeolari argentinarri buruzko saio berezia eskainiko da gaur. Pisu Arineko Munduko txapel-duna da boxeolari hori.

01.05: **AZKEN ALBISTEAK.**

11.35: **AURKEZPENA.**

11.40: **IKUSKARIA.** (Errepikapena).

12.35: **BEGOÑAREN ETXEAN.**

12.40: **IPARRALDEAREN ORENA.** Albisteak.

12.45: **GAUR EGUN-EUSKAL HERRIA.** Albisteak.

13.00: **GAUR EGUN.**

13.30: **GADGET INSPEKTORRA.** Marrazki bizidunak.

'Gadget zirkuan'.

13.55: **SEABERT.** Marrazki bizidunak.

14.10: **SNORKAK.** Marrazki bizidunak.

14.35: **TY ETA UAREN BIDAIA FANTASTIKOA.** Marrazki bizidunak.

14.50: **BASABIZITZA IKUSGAI.** Dokumentala.

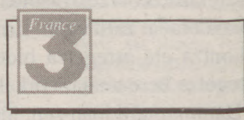
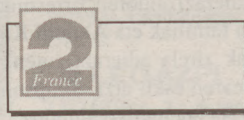
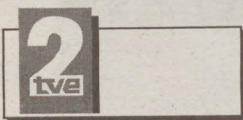
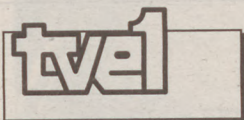
15.20: **ZEUK ERABAKI.** Eztabaida saioa.

16.20: **FUTBOLA.** Bundesliga.

Werder Bremen-Eintr. Frankfurt. (Errepikapena).

18.00: **GAUR EGUN: ORAIN HURRENGO.** Albisteak.

18.05: **IPARRALDEAREN ORENA.** Albisteak.

11.27: Aurkezpena.
11.30: Curso de ingles 'Victor'. Ingeleserako saioa.
11.50: Dr. Livingstone, supongo. (Errepikapena).
12.55: Sustraia.
1. sektoreari buruzko saioa. (Errepikapena).
13.25: Hermanas. Telesaila. (Errepikapena).
13.50: En casa de Begoña.
14.00: Cocina para todos.
14.15: Teleberri-Euskal Herriak. Albisteak.
14.30: Teleberri.
15.30: Cine 2: 'Buscando amor'. Filmea.
17.15: En casa de Begoña. Etxerako aholkuak. (Errepikapena).
17.30: Starman. Telesaila.
18.20: Hermanas. Telesaila.
18.55: Cine 2: 'Retorno a Green Acres'. Filmea.
20.40: Cocina para todos. Sukaldaritza saioa. (Errepikapena).
20.58: Teleberri. Albistegia.
21.35: El derby. Kirol saioa.
22.05: Rifi-Rafe. Eztabaida saioa.
01.00: Teleberri. Albisteak.
01.10: Tiempo para Euskal Herria. Erljio saioa.
01.15: Amaiera.

07.30: Pinnic.
09.20: La primera respuesta.
10.05: Albisteak.
10.10: Estrellita mia.
11.00: Pasa la vida.
13.30: El menú de Karlos Argiñano.
13.55: Albisteak.
14.00: Informativo territorial.
14.30: No te rías que es peor.
15.00: Telediario 1. Albistegia.
15.30: Kassandra. Telenobela.
16.25: Pasa la vida. Magazina.
17.40: Albisteak.
17.45: Club Disney.
19.25: Colorin colorado.
19.30: Informativo territorial.
19.55: Videos de 1ª.
20.30: Locos por el basket. Marrazki bizidunak.
21.00: Telediario 2. Albistegia.
21.30: Un, dos, tres. Lehiaketa.
23.45: Telediario 3. Albistegia.
00.00: Una gloria nacional. Telesaila.
02.00: Cine de medianoche I: 'La línea de la muerte'. Filmea.
03.30: Cine de medianoche II: 'El riesgo de la traición'. Filmea.
05.05: Amaiera.

07.00: 24 horas.
09.30: La aventura del saber.
11.00: La película de la mañana: 'Puñetazos, muñecas y marineros'. Filmea.
12.40: 24 horas.
13.30: El ultraman. Marrazki bizidunak.
14.00: Los animales de bosque.
14.30: La aldea del Arce.
15.00: Cifras y letras. Lehiaketa.
15.30: Los nuevos japoneses. Dokumentala.
16.30: Pobladores del planeta. Dokumentala.
17.00: Oxígeno.
17.30: Jara y sedal.
18.00: Cine: 'El demonio del mar'. Filmea.
20.00: El informe del día. Albisteak.
20.30: El superagente 86. Telesaila.
21.00: Lingo. Lehiaketa.
21.30: El viernes se mueve: 'Vaya movida'. Filmea.
23.20: Tal cual. Elkarriketak.
00.40: Venus TV.
01.15: Cine club: 'Sed de mal'. Filmea.
03.00: Cine club: 'Devoradores de cerebros'. Filmea.
04.05: Amaiera.

05.55: Intrigues.
06.25: Météo.
06.30: Club mini zig-zag.
07.00: TF1 matin.
07.20: Club Dorothée avant l'école.
08.35: Télé shopping.
09.05: Hopital central.
09.45: Haine et passions.
10.25: Intrigues.
10.55: Tribunal.
11.25: Santa Barbara.
11.50: La roue de la fortune.
12.20: Le juste prix.
12.50: A vrai dire.
13.00: Le journal de la une.
13.35: Les feux de l'amour.
14.30: Cannon. Telesaila.
15.30: La clinique de la forêt noire.
16.15: Une famille en or.
16.40: Club Dorothée.
17.50: Premiers baisers.
18.20: Hélène et les garçons.
18.50: Coucou, c'est nous!
19.50: Le bébé show.
20.00: Le journal de la une.
20.45: Mystères.
22.45: Ushuaia.
23.50: Paire d'as.
00.45: Le bébé show.
00.50: TF1 nuit.
00.55: Côté cœur.
01.30: L'odyssée sous-marine du commandant Cousteau.
02.40: Histoires naturelles.
03.20: Via mala.

05.55: Dessin animé.
06.05: Secrets.
06.30: Télématin.
08.30: Amoureuement votre. Foiletoia.
08.55: Amour, gloire et beauté. Foiletoia.
09.15: Matin bonheur.
11.20: Flash info.
11.25: Motus.
11.55: Pyramide.
12.25: Ces années-la.
13.00: Journal. Albistegia.
13.45: INC.
13.50: Le renard. Telesaila.
14.50: Les deux font la paire.
15.40: La chance aux chansons.
16.40: Des chiffres et des lettres. Lehiaketa.
17.10: Giga.
17.15: L'annexe.
17.45: Sauvés par le gong.
18.10: Le prince de Bel Air.
18.40: Un pour tous.
19.20: Que le meilleur gagne.
20.00: Journal. Albistegia.
20.35: Journal des courses.
20.50: Les démoniaques.
22.25: Bouillon de culture.
23.45: Journal.
00.00: Journal des courses.
00.05: 'Le roman d'un tricheur'. Filmea.
01.25: Envoyé spécial.
02.55: Coureurs d'océan.
03.45: Que le meilleur gagne.

07.15: Bonjour les petites lous.
08.00: Continentales.
09.25: Génération 3.
09.55: La planète en danger.
10.55: L'homme du jour.
11.00: Français si vous parlez.
11.45: La cuisine des mousquetaires.
12.00: Le 12-13 de l'information. Albistegia.
12.10: Dérochage régional.
12.40: Journal.
13.00: Votre cas nous intéresse.
13.30: La conquête de l'ouest.
14.20: La croisière s'amuse.
15.15: Capitaine Furillo.
16.10: La fièvre de l'après-midi.
17.45: Une pêche d'enfer.
18.25: Questions pour un champion. Lehiaketa.
18.55: Un livre, un jour.
19.00: Le 19-20 de l'information.
20.05: La grande classe.
20.30: Le journal des sports.
20.40: INC.
20.50: Thalassa.
21.50: Faut pas rêver.
22.50: Le soir 3.
23.15: Passions de jeunesse.
00.10: Libre court.
00.20: Continentales.

GAURKO FILMEAK

Liluratuta utziko gaitu Orson Wellesen luxuzko zeluloide pusak

ANE MUNOZ

Sacha Guitry zinemagilearen omenez bigarren kate frantziarrak prestatu duen zikloaren barnean 'Le roman d'un tricheur' komedia ikus dezakegu gaurdik aurrera. Guitryren filmografian interesgarrienetarikoa dela uste dut nik, eta 1936. urtean egin izan zela kontuan hartuz gero originaltasun handikoa dela ere ez dago dudarik. Guitry bera izango da ikustea gomendatzen dizuedan istorio alai honen protagonista.

Antena 3ren eskutik datorkigun 'Tom Jones' klasiko britainiarrak, azkenik, Henry Fieldingen izen bereko eleberrian oinarrituriko istorio ederra kontatuz ikusleari une entretenigarria igaroaraziko dio ziurrenik.

LILURATUA

(Beguiled)

Zuzendaria: Donald Siegel. **Aktoreak:** Clint Eastwood, Geraldine Page, Elizabeth Hartman.

Euskal Telebistak duela ez asko eskaini zuen Don Siegel film ederrak berriro ere ikusteko aukera dugu gaur. Beste zenbait elementu nabarmengarrien artean, rol nagusietan azaltzen diren aktoreen inter-

pretazio lan bikaina kontuan hartzeko da; izan ere, emakumez inguratuta azaltzen den Clint Eastwooden bertan eskainiriko lana benetan interesgarria baita. Aldi berean, bere alboan agertzen den Geraldine Page aktorea ere oso ongi dago bertan.

Istorioa Estatu Batuetan

ko gerra zibilean kokatuta dago, zauritutako soldadu yankia izanik protagonista. Emakumezkoen eskola bateko neskato batek aurkitu eta bertara eramango du soldadua; eskolan bizi diren emakumeek soldadurengana duten sentimendua gero eta sakonagoa bihurtuko da.

LA LINEA DE LA MUERTE

(Death Line)

Zuzendaria: Gary Sherman. **Aktoreak:** Donald Pleasance, David Ladd, Christopher Lee, Norman Rossington.

Gary Sherman zuzenda-

riaren ('Muertos y enterrados', 1980) 70eko hamarkadako terrorezko zinta britainiar berezi honen kontaketa duenaren arabera, Londresko metroan gertaturiko istripu gogor baten ondorioz hiltzat eman dituzten hainbat lagun lurrazpiko zabor artean biziko dira.

Zientzi fikziozko istorio beldurgarri eta original honetan ezin egokiagoa da Donald Pleasance aktorearen presentzia; aldi berean, Christopher Lee ezagunaren bigarren mailako rol laburra ere interesgarria da.

SED DE MAL

(Touch of evil)

Zuzendaria: Orson Welles. **Aktoreak:** Charlton Heston, Orson Welles, Marlene Dietrich, Zsa Zsa Gabor.

Zinema beltza deituriko jeneroaren barnean luxuzko bitxia da Orson Wellesek maisutasun handiz zuzendu eta protagonizaturiko filme eder hau; hasierako travelling ospetsu paregabek azken planu ahaztezinera ederra da guztia, benetan ikusgarria.

Aktore taldeari dago-kionez ere, hain erreparto erakargarria gutxitan aurkituko dugula esango nuke nik, Welles potoloaren alboan, besteak beste, Charlton Heston, Marlene Dietrich eta Janet Leigh ospetsuak azaltzen baitira.

Jatorrizko bertsioan emititzeak badu, abantailarik gaurkoan zorionez hala ikusi ahal izango dugularik Orson Wellesen zuri-beltzezko marabila zinematografiko hau.

TVE2

LOS NUEVOS JAPONESES
Dokumental berria 15.30

ETB2

RIFI-RAFE
40tik aurrera gazte? 22.05

F2

BOVILLON DE CULTURE
Robert Altman
Zinemagilea 22.25

TVE1

UNA GLORIA NACIONAL
Azken bi kapituluak 00.00

M6

07.00. M6 express. 07.05. Contact 6 manager. 07.15. Les matins d'Olivia. 09.05. M6 boutique. 09.30. Infoconsommation. 09.35. Boulevard des clips. 10.55. Jet set. 12.00. Papa Schultz. 12.30. Choisissez votre série. 13.25. Roseanne. 14.00. Écolo 6. 14.05. La vie a pleins tubes. 17.00. Multitop. 17.30. L'étalon noir. 18.00. Code quantum. 19.00. Deux flics à Miami. 19.54. 6 minutes. 20.00. Madame est servie. 20.35. Météo. 20.50. L'année du chat. Filmea. 23.00. Phantasm. Filmea. 00.45. 6 minutes. 00.55. Fréquentar. 02.50. Les enquêtes de capital. 03.15. Fidae 92 chili. 05.05. Les mawkens, nomades des mers.

CANAL+

07.00. CBS evening news. 07.20. Le journal de l'emploi. 07.25. Canaille peluche. 07.50. Ça cartoon. 08.10. Le juge de la nuit. 09.00. Le journal du cinéma du quartier libre. 09.05. 'Versailles rive gauche'. Filmea. 09.50. 'La vie des morts'. Filmea. 10.40. Flash info. 10.45. Surprises. 10.55. Un homme a tué. 12.30. La grande famille. 13.35. 'Les eaux dormantes'. Filmea. 15.10. Jackie Kennedy-Onassis. 15.55. 'Bob Roberts'. Filmea. 17.35. Le journal du cinéma du mercredi. 18.45. Saskibaloia: Limoges-Benetton Treviso. 20.35. 'Le cri

TELE 5

de la roche'. Filmea. 22.10. 'Le petit prince a dit'. Filmea. 23.55. 'Anything for John'. Filmea. 01.25. 'L'île aux baleines'.

CANAL+

07.00. Desayuna con alegría. 09.30. Antonella. 10.25. Micaela. 11.20. Las mañanas de Tele 5. 12.55. Albisteak. 13.00. La ruleta de la fortuna. 13.30. Alto riesgo. 14.00. Vecinas de papá. 14.30. La consulta de Rappel. 15.30. 'Una nueva vida'. Filmea. 17.30. Albisteak. 17.35. La tele es tuya colega. 18.25. La casa de la guasa. 19.05. ¿Se puede? 19.45. Su media naranja. 20.30. Albisteak. 21.00. Telecupon. 21.05. Misterios sin resolver. 22.00. La máquina de la verdad. 23.50. 'Setenta y dos horas para pecar'. Filmea. 01.30. Entre hoy y mañana. 02.00. 'Los caballeros las prefieren rubias'. Filmea. 03.40. Amaiera.

arte

06.45. Albisteak. 07.15. Tras 3 tris. 09.30. Pasionaria. 10.30. Santa Barbara. 11.15. Todo va bien. 13.00. El equipo A. 14.00. Cosas de casa. 14.30. El príncipe de Bel Air. 15.00. Albistegia. 15.30. 'Fuego en la sangre'. Filmea. 17.30. A otra cosa. 19.30. Cosas de casa. 20.00. Tropical Heat. 21.00. Albistegia. 21.30. Farmacia de guardia. 22.00. 'Tres solteros y un biberón'. Filmea. 00.00. Los casos de Rosie O'Neil. 01.00.

Albistegia 01.30: Superboxeo. 02.30: TV shop. 03.00. 'Cara de acelga'. Filmea. 05.00. Amaiera.

CANAL+

08.00. ABC world news. 08.30. Tic tac toons. 09.00. Videominito. 09.52. Albisteak. 10.00. 'El juego de los mensajes invisibles'. Filmea. 11.53. 'El último boy scout'. Filmea. 13.35. Los 40 principales. 14.00. Albisteak. 14.05. Huckleberry Finn. 14.30. Alf. 15.00. 'El cabo del terror'. Filmea. 16.45. Vigilando el volcán. 17.40. 'Los reyes del mambo tocan canciones de amor'. Filmea. 19.18. Piezas. 19.35. Doug. 20.00. Albisteak. 20.05. Los 40 principales. 20.30. El trebol azul. 21.00. Padres forzosos. 21.30. Albistegia. 21.57. Primer plano. 22.00. 'Amor a una extraña'. Filmea. 23.35. 'La noche de los cristales rotos'. Filmea. 01.09. 'Amor verdadero'. Filmea. 02.45. Amaiera.

arte

19.00. The new statesman (10). 19.30. Voisins. 19.40. Qui serez-vous aujourd'hui? 20.30. 8 1/2 journal. 20.40. Deux poids, deux mesures: une seule justice pour l'Europe? 21.45. Deux poids, deux mesures. 22.10. Un juge aux mains propres. 22.20. Une seule justice pour l'Europe? 22.35. Michael et son juge. 22.50. 'Témoin a charge'. Filmea.

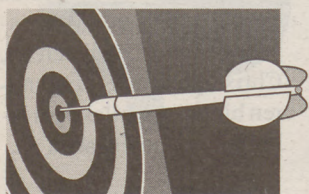
IRRATIA			
Arrate Irratia.	FM 87.7	Gure Irratia.	FM 106.6
Bizkaia Irratia.	FM 102.6	Irulegi Irratia.	FM 91.08
Egin Irratia.	FM 103.0 / 102.0	Segura Irratia.	FM 89.2
Euskadi Irratia.	OM 1.161	Xiberoko Botza.	FM 88.8
Euskalerria Irratia.	FM 91.4	Xorroxin Irratia.	FM 107.5
Gipuzkoa Herri Irrat.	FM 99.8	Iruñeko Herri Irratia.	FM 87.6

Egin Irratia. 'Kale gorrian' saioko 'Puntaren puntan' tartean EUSKALDUNON EGUNKARIAREN 3. urtebetetzeaz hitz egingo dute Martxel Oñamendi eta Iñaki Uriak. Hori goizeko bederatzi t'erdietatik aurrera izango da. Jarraian aldera kultur agendaren errebasoa hasiko da. Koldo Alduntzinek kirolekin zerikusia duten emanaldien berri emangp dizue. Ostiraleko bezala Mikel Intxaustik zinematokietan estreinatu diren filmeen berri emango du. Aratz Jatetxeko Iker sukaldaria izango da 'Sukalde txokoa' atalean. Eguerdiko albistegia arratsaldeko ordu batean iritsiko da.

Segura Irratia. Ostirala denez herrietako berriemaileen kronikak eskainiko dira. Arratsaldeko ordu bi t'erdietatik aurrera musika lasaia izango duzue entzungai 'Bazkalondoko kuluxka' irratsaioan. 'Gure entzuleen musika' saioan zuek entzuleek aukeratutako abesti eta kantuak entzuteko aukera izango duzue.

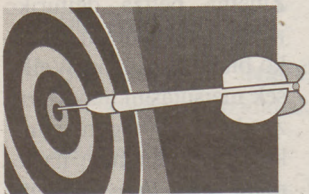
Euskadi Irratia. Arratsaldeko ordu batean albistegiaren tarte iritsiko da. Lehenengo ordu erdian orotariko informazioa eskainiko da. Jarraian kirol munduan izan diren albisteen berri izango duzue. Kultur arloan izandakoek ere euren txokoa izango dute ordu biak laurden gutxiagotatik ordubiak arte.

EGUNEKO DIANAK

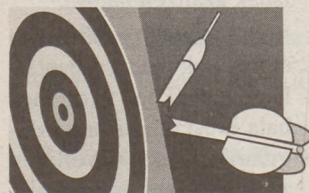
Agerre Teatroa

Peñafloredako kondearen 'El borracho burlado' opereta antzeztuko du gaur Donostian Agerre Teatroa taldeak. Antzezlan elebiduna da, egileak horrela idatzi zuelako. / 23

Bilboko Nazioarteko Txotxongilo Jaialdia

Mediterraneoko kultura ardatz duela, datorren igandean hasiko da Bilboko Nazioarteko XII. Txotxongilo Jaialdia. Parte hartuko duten hamahiru taldeetatik lau EAEkoak dira. / 24

Aurrezki Kutxa eta banketxeak

Lehen dohainik eskaintzen zizuten zerbitzu asko, egun kobratu egiten dituzte aurrezki kutxek eta banketxeak, 'Eroski' aldizkariak egindako azterketak erakutsi duenez. / 8

Mariano Errazkin: «Arrunt gogorra zen ikazgilearen lana, baita bizitza ere»

MIKEL MENDIZABAL / LESAKA

Mariano Errazkinek Lesakako inguruko mendietan urte asko eman ditu ikatza egiten. Gaur egun ia desagertua den lanbidea dugu; duela zenbait urte, ordea, garrantzi handia zuen, Lesaka inguruko lantegiek ikatzarekin lan egiten baitzuten. Lan gogorra ikazgilearena, Marianok kontatu digunez, baina ez soilik lanbidea, garai hartan bizitza ere gogorra baitzen.

Oiartzun eta Lesaka artean dauden Domeico baserrian jaio zen Mariano eta gazte-gaztetandik hasi behar izan zuen baserrian lanean. «Bi hilabete besterik ez nintzen joan eskolara, garai hartan normalena zen. Komulgatzen gintuzten eta segi lanera. Gainera baserria Lesakatik bi ordutara zegoen». Hamabi urte zituenean ama hil zitzaion Marianori. «Zazpi senidetatik ni nintzen mutil bakarra. Neskak baserrian geratu ziren eta ni mendira bidali ninduten lanera». Laster lanbide berria erakutsi zion aitak. «Nire aita hernaniarra zen eta horregatik ikazkina deitzen zion lan horri. Lesakan, ordea, ikazgile deitzen zaio».

Ez da ikazgilearena lan erraza. Marianok azaldu digunez, esperientzia beharrezkoa da kalitatezko ikatza ateratzeko. Egurra, haritza edo pagoa izaten ahal da, pilo batean jartzen da, berrogei, berrogeita hamar edo hirurogei tonelada. Piloaren erdian zulo bat egin eta bertatik txingarra botatzen zaio. Keak, berriz, azpitik dauden zulo batzuetatik atera behar du eta ondoren egur guztia lurrez estaltzen da, lur beltza normalean. Lurra berriz ere ohial batekin estaltzen da. Egurra egosi arte hama-

MIKEL MENDIZABAL

SOSLAIA

Biziorik ez

Laister laurogeita bi urte bete behar baditu ere, sasoi ederrean aurkitu dugu Mariano. Burua argi, gorputza bizkor, erne-erne aritu da elkarrizketa guztian. «Egunero mendian ibiltzen naiz eta osasunerako gauza ona da hori». Bere gaztaroa gogorra izan zela adierazi badu ere, pozik agertu zaigu izan duen bizitzarekin eta ez luke egungo bizimoduagatik aldatuko. «Nik nire ilobak ikusten ditut, ez zaie deus falta, baina bizio asko dituzte. Guk, berriztik, ez genuen deus, baina geneukanarekin konformatzen ginen eta ez dakit zer den hobe».

bost egun iragan behar dira eta bi aste horietan txabola batean pasatzen zuen denbora Marianok. «Lau egurrezko txabola kaxkar batean. Lo egiteko kamaina txar bat eta jateko egunero babak, talo eta ardo pixkotekin, eta milagro sardin xahar bat, baina milagro ez, urtean hiru edo lau aldiz».

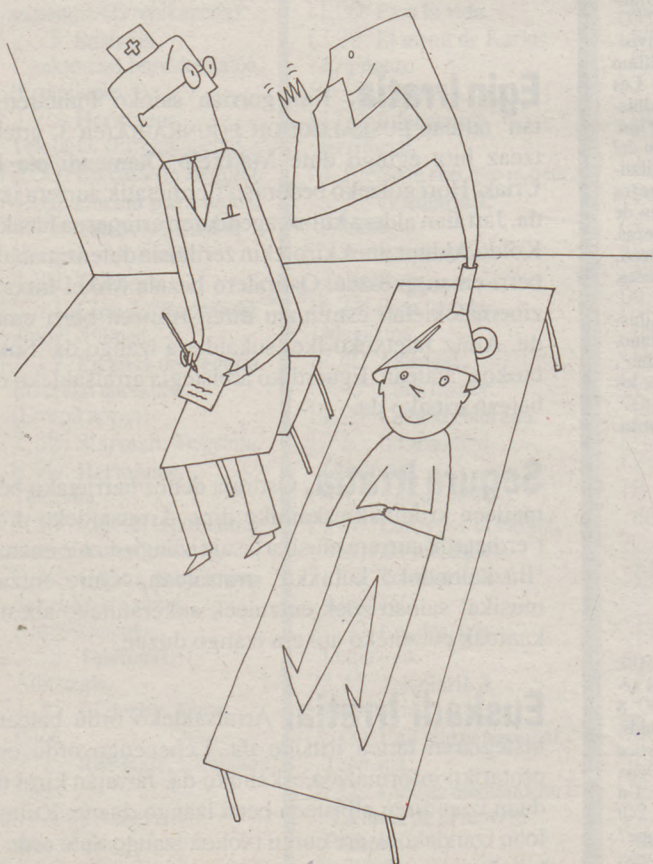
Berrogeita lau urte bete zituen arte egon zen Mariano ikazgile lana egiten. «Bestela zer egiten ahal zen? Garai hura arrunt pobrea zen. Beste aukera bat Ameriketara joatea zen: horiek bai egiten ahal zuten diru pixkot, baina ez beti. Kontrabandista lana ere egiten ahal zen, baina eltzetzu (goardia zibil) asko zegoen eta peli-grosoa zen».

Ikatza egiteari utzi zionean Lesakako fabrika hasi zen lanean. «Fabrika lan eginda etxean lo egiten nuen eta diru gehiago ateratzen zen». Herria aldatzen hasi zen, Marianok kontatu digunez, fabrika martxan jarri zenetik. «Kasteilanoak etortzen hasi ziren eta euskaldunekin ez ziren ongi moldatzen. Gu askoz langileagoak ginen eta haiek beti euskararen kontra. Orain, berriztik, beren seme-alabak eta ilobak euskara ikasten ari dira». Ez zen fabrika izan, hala ere, herrian gatzetela sartu zuen gauza bakarra. «Eskolak ere erdara sartzen lagundu zuen».

Mariano, ordea, baikor agertu zaigu herriko euskararen egoerarekin. «Euskara ez da sekula galduko Lesakan. Beti solastu da eta beti solastuko da. Euskara ederra da. Hala ere, Lesakako zubia pasata, nora joaten ahal zara euskararekin? Erdara pixkot jakitea ere beharrezkoa da».

LERRO GUTXITAN

irrimarra

© Jon Zabaleta

ERRESUMA BATUAN eta IRLANDAN HAMAIA LAGUN

hil dira azken egunotan haizete eta eurite indartsuek eragindako ez-beharretan. Autoek elkarren aurka jo ondoren hil ziren gehienak, baina bati arbola bat erori zitzaion gainera eta beste bati publizitate hesi bat. Errepide asko arbola enborrez bete da eta autoen joan-etorria etenda egon da. Argindar hariak ere bota ditu haize erauntsiak eta Gales eta Erresuma Batuko ekialdeko bizilagun asko argirik gabe izan dira. Gainera, hainbat arrantzontzik arazoak izan ditu porturatzeke. Hai-zeak 150 kilometro orduko abiadura gainditu zuen.

ERTZAINENGANDIK IHESI ZIHOAN GAZTE

batek auto istripua izan zuen asteazkenean Sestaon (Bizkaia) eta larri zaurituta eraman zuten Gurutzetako Ospitalera. Argiak itzalita eta abiadura bizian zihoan autoa hirigunean eta ertzainek alto eman zioten, baina ihes egin zuen. Ihesean, aparkatutako auto bat jo zuen eta horma bat segituan. Txapa mozteko taldearen laguntza behar izan zuten zauritua auto barrutik ateratzeko. Jose Ignacio G.B. 22 urteko barakaldoarra da berau.

«**HERRIALDE AZPIGARATUETARA** zuzentzen diren dirulaguntza ofizialen % 80 ez dira iristen beren jomugara», Berdeak kolektiboak salatu zuenez. Gobernu kanpoko Erakundeetarik gehienak «susmagarriak» direla diote, bai eta beraien dinamika «ustela eta ez eraginkorra» dela ere.

«**RIETIKO (ITALIA)** ohialgintza enpresa bat itxi egin du nagusiak, langileen heren bat haurdun dagoela argudiatuta: «Larrua jotzea ondo dago, baina ez dago ondo egiten duten bakoitzean haurdun geratzea. Nirea ez da haurrak egiteko fabrika!». 34 langile zituen, guztiak emakumezkoak.

Lenny Kravitz ez dator Donostiara

Kravitzek bihar Anoeta Belodromoan eman behar zuen kontzertua bertan behera geratu da, atzo antolatzaileek azaldu zuten bezala. Abeslariak afonia zuela eta bota dute atzera emanaldia. Frantziar eman asmo zituenean kontzertuekin gertatu den bezala. Txartelen dirua itzuliko dute, dena den; astelehenetik aurrera berreskuratu ahal izango da salmenta lekuetan.

ONCE	
OSTEGUNA	
96.973	
ASTELEHENA	JAI EGUNA
ASTEARTEA	38.277
ASTEAZKENA	JAI EGUNA
OSTIRALA	KUPOITZARRA